

Godište XVII. • broj 7 • srpanj 2022.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

**Međugorje u
svojoj 41. obljetnici**

Prvi susret

**Gospin plan
spasenja
čovječanstva**

U NEVOLJI STRPLJIVI

**MEĐUGORJE JE MARIJA,
MARIJA LJUBAV,
A LJUBAV JE BOG**

**MEĐUGORJE JE MJESTO
BOŽJE MILOSTI**

**KLJUČ ŽIVOTA U
GOSPINIM JE RUKAMA!**

**DUŠEVNA (NUTARNJA)
DIMENZIJA POSTA**

VJERNOST

**DANAŠNJE POSLANJE
SVEĆENIKA**

Gospina škola | 41. obljetnica Gospina ukazanja | Događanja | Ususret 33. Mladifestu
Teološki podlistak | Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Radujem se s vama i zahvaljujem vam na svakoj žrtvi i molitvi koju ste prikazali na moje nakane. Dječice, ne zaboravite da ste važni u mom planu spasenja čovječanstva. Vratite se Bogu i molitvi da bi Duh Sveti djelovalo u vama i preko vas. Dječice, ja sam s vama i u ovim danima kad se sotona bori za rat i mržnju. Podjela je jaka i zlo djeluje u čovjeku kao nikada do sada. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Foto: Arhiv ICMM

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilij Totin
e-mail: mario.vasilij@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba preplate

Nikolina Švrtić
e-mail: preplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura

Ana Marin

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisk

Fran Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja preplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPDATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK i €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer:

805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkontro Nr: 80-2-2

Za sve valute iz drugih zemalja: Za svu valutu iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN: BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Preplate za Glasnik mira možete izvršiti i preko paypal računa na linku: www.paypal.me/mirimedjugorje (svrha uplate: za Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretem pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteci sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruke o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesna, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici. Arhiv ICMM

Gospina škola

Međugorje u svojoj 41. obljetnici, FRA T. PERVAN

Prvi susret, I. ŠARAC

Gospin plan spasenja čovječanstva, K. MILETIĆ

U nevolji strpljivi, FRA S. MABIĆ

Međugorje je mjesto Božje milosti, MVT

Ključ života u Gospinim je rukama!, P. TOMIĆ

Duševna (nutarnja) dimenzija posta, FRA M. ŠAKOTA

41. obljetnica Gospina ukazanja

Proslava života i ljubavi, P. TOMIĆ

Međugorje je Marija, Marija ljubav, a ljubav je Bog, FRA J. GRBEŠ

Događanja

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Vjernost, M. Miletić

Ususret 33. Mladifestu

33. Mladfest: 'Dirljivi susreti mladih ljudi s Bogom'

Teološki podlistak

Današnje poslanje svećenika, fra T. Pervan

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Gospa međugorska i hrvatski jezik, M. Mamić

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

Molitva će vam biti radost i odmor

Minula je proslava 41. obljetnice Gospinih ukazanja u Međugorju. Radost i vjera, ljubav i mir tih su dana lebjeli nad Međugorjem. Deseti tisuća bogotražitelja pohrilo je i ovom prigodom u svetište utjehe i pokajanja, ali ponajviše dostojanstva i slobode tražeći ohrabrenje i poticaj za novi početak. U medugorskem ozračju, prepuni milosti najmilostivije Majke, obnavlaju svoju vjeru i mijenjaju vlastite životе.

Održana je i međunarodna duhovna obnova za svećenike. Kroz pomno birani duhovni sadržaj nekoliko je stotina svećenika iz cijelog svijeta, pod plaštem Kraljice Mira jačalo svoje zvanje i poslanje.

Počinje i vrijeme je godišnjih odmora. Valja odmoriti i okrijepiti i duh i tijelo za nove životne izazove te vlastiti život, koji se razlož u rukavce svakodnevnih briga, odmoriti i u fizičkom i duhovnom smislu te ga povratiti u ono korito koje našu životnu rijeku vodi prema miru. No, nema odmora ako je duh opterećen teretima i ranama iz prošlosti. Gospa u jednoj od ruka kaže: *Molite, i onda ćete prevladati i svaki umor. Molitva će vam biti radost i odmor.* Mnoštvo je onih koji su u Međugorju iskusili tu istinu i u molitvi srca pronašli „recept“ za odmor.

Fra Jozo Grbeš, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, u nadahnutoj propovijedi na godišnjicu ukazanja kaže: *Ja vjerujem da se govor o Mariji može svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ja vjerujem da se govor o čovjeku treba svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ja vjerujem da se govor o Bogu može svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ako je Krist to učinio u svojim zapovijedima, onda je i nama tražiti taj put ljubavi.* I zaista, iz mnogih umora vrlo se često krije nedostatak ljubavi. Naime, ljubav i umor su nespojivi. Nema umora u osobe koja ljubi. Kad izostane ljubav, čovjek postaje umoran. Kao što je nedostatak ljubavi uzrok umora, srce ispunjeno ljubavlju odmara čovjeka. Kad je čovjek ljubljen i kad ljubi, život postaje laks i lepši, a krijevi dobivaju svoj smisao. Ljubav nadvladava sve umore. Zato je važno moliti za ljubav i dopuštati ljubavi da se nastani u srcu.

Osobito važan događaj za župlje Međugorja bit će otkrivanje spomenika franjevcima iz župe Međugorje koje su ubili jugoslavenski partizani, a bit će postavljen pored temelja stare crkve, 24. srpnja 2022. na uočnicu župnog patrona sv. Jakova apostola. Mjesto je to koje će nas trajno pozivati na življenje evanđelja, na mir, praštanje i ljubav i na kojem ćemo se u molitvi sjećati i župljana poginulih ili nestalih u proteklim ratovima. Ovim spomenikom, župa Međugorje i mnogobrojni hodočasnici dobit će još jedno lijepo molitveno mjesto koje će ih svojom porukom podsjećati kako nijedna patnja, križ ili mučeništvo po snazi Isusova križa nije uzaludno nego stvara sjeme za nove vjernike, nove kršćane. A oni su nam u današnjem svijetu tako potrebeni.

U pripremi je i 33. po redu Mladfest na kojem će, pod geslom *Učite od mene i nači ćete mir* (Cf. Mt 11,28-30), sudjelovati mladi iz cijelog svijeta. Mladfest – izvor je to na koji su kroz proteklih 32 godine dolazile tisuće i tisuće mladih. Duhovnu okrjepu na tom izvoru doživljavaju u svakodnevnom slavljenju euharistije, u slušanju svjedočanstava obraćenja ljudi iz cijelog svijeta, u klečanju pred Presvetim oltarskim sakramentonim, molitvi krunice, koračanju u procesiji s Presvetim, u susretu s Milosrdnim Bogom u sakramantu pomirenja, u penjanju na Križevac, na Brdo ukazanja, a sve to u velikoj radoći i pjesmi. Neka i na ovom Mladfestu doživljena ljubav sve mlade osnaži da hrabro krenu u život i da, zahvalni Kraljici Mira za duhovna iskustva koja su doživjeli u Međugorju, uвijek istom snagom svjedoče Božje ime.

Medugorje o svojoj 41. obljetnici

Foto: Arhiv ICMM

FRA TOMISLAV
PERVAN

MARIJINA UKAZANJA U POVIJESTI I SADAŠNOSTI

Iza nas je još jedna međugorska obljetcnica koja će se pamtit. Naime, još tamo od ranoga proljeća rijeke hođasnika nisu prestajale slijevati se u Međugorje, napose nakon Duhova pa do same obljetcnice 25. lipnja. I svaki put čovjek doživi ovdje u Međugorju istinu onoga teološkoga načela koje glasi kako je *lex orandi* ujedno i *lex credendi*, naime, ono što vjernički puk u svojoj pobožnosti i bogoslužju slavi i izriče postaje pravilom vjere i vjerovanja. Tako to bijaše od samih apostolskih vremena. U samim početcima upravo su bogoštovljva bila mjesta gdje se oblikovalo kršćansko vjerovanje, gdje su se „fiksirale“ potonje vjerske istine i dogme.

Crkva je naime sagrađena na temelju apostola i proroka, pri čemu je zagлавni kamen sam Isus Krist (usp. Ef 2,20). A prema Drugoj Petrovoj ni jedno proročstvo bilo u Starom ili Novom zavjetu nije doneseno ljudskom voljom ili htijenjem, nego su ljudi, Duhom Svetim poneseni i nadahnuti od Boga govorili (2 Pt 1,20). Tako i u ranoj Crkvi. Duh je pojedince nadahnjivao što je onda zajednica prihvatala kao *pravilo vjere*. U svim ukazanjima Marija nastupa u ulozi „Kraljice proroka“, ne donoseći nikakve nove vjerske istine, nego nam nudi lijek u konkretnim povijesnim okolnostima. Tako i u Međugorju. Vjerni puk je od samoga početka prihvatio taj Marijin zov. Vjerni puk ima također sposobnost razlučivanja duhova, kako to bijaše i na Efeškom saboru g. 431. Često je kroz povijest Crkve onaj *vox populi – glas naroda* bio ujedno i *vox Dei – Božji glas*. Traje to više od četrdeset godina, nesmanjeno. Vidioci sa samih početaka nisu više bitni, oni su bili nešto kao inicijalno paljenje u vozilu. Kad se ključ stavi, pokrene starter, proradi motor. Oni su bili taj početni starter, motor se pokrenuo pri čemu su naše molitve i vjera ono pogonsko gorivo koje se razmahašo tijekom minulih desetljeća te zahvaća sve više vjernika u Crkvi.

Kad se govori o vjerodostojnosti i nadnaravnosti ukazanja, odnosno kad je riječ o vjerovanju u nadnaravnost bilo kojih ukazanja, jedno nam treba biti jasno: Svaki vjernik ima savršenu slobodu vjerovati ili ne vjerovati u nadnaravnost ukazanja. To se ni u kom slučaju ne sukobljava s njegovim pravovjerjem. Ako je u pravilu

ukazanjima temeljna poruka ona o obraćenju, ne možemo je tako lako odbaciti. Nitko nije dovoljno obraćen da mu ne treba još više obraćenja. Na jednom je mjestu poznati teolog Rene Laurentin, koji slovi kao jedan od najvećih mariologa prošloga stoljeća, a napisao je kapitalna djela o lurdskim ukazanjima i sv. Bernardici Soubirouš, izjavio *kako svaki katolik pridržaje sebi pravo i slobodu vjerovati ili ne vjerovati u ukazanja, pa i ona ludska*. Jednako i Crkva, pri priznavanju pojedinih ukazanja kao autentičnih, priznaje samo činjenicu kako je poruka iz pojedinih ukazanja sukladna s vjerom i crkvenom praksom te da se mogu slijediti poruke pojedinih ukazanja.

Marijina ukazanja od samih svojih početaka pa do danas redovito imaju kao sržnu poruku pokoru i obraćenje, prihvat Isusa Krista i evanđelja te su time ona u službi evangelizacije. Sve što u pojedinih porukama nadilazi poruke Isusa Krista, poruke Novoga zavjeta ili Evanelja, ne obvezuje nužno, osim eventualno vidiocu, one koji su izravno u vezi s nadnaravnom pojmom. Pa ni kanonizacija pojedinih vidjelaca ne govori u prilog autentičnosti ukazanja ili njihovih izvješća. Njihov svetački život plod je suradnje njih osobno s milošću i Duhom Svetim.

VREMENSKI I PROSTORNI OKVIR UKAZANJA

Marijina ukazanja događaju se u vremenu i prostoru, Marija se ukazuje u pravilu maloljetnicima, „tinejdžerima“, koji još nisu oblikovali svoje osobnosti.

Oni su nositelji poruke, a njihova iskustva nebrojenima su poticaj za životni zaokret. Može se to promatrati izbliza ovdje u Međugorju. Vidioci ne moraju biti svetci, ali su s druge strane mnogi u njihovoj prisutnosti ili za vrijeme ukazanja doživjeli izvanredne milosti. Milost djeluje, a cilj čovjekova života je spoznaja Boga. Ako naime ukazanja pomognu da osoba spozna Božju opstojnost, onda je milost na djelu. Postoje posebna mjesta koja zrače nebeskom snagom i aurom, magnetičnošću.

Ukazanja kao takva nisu predmet vjere, nisu članak naše vjere, ali pomažu da čovjek povjeruje, da svoj život usmjeri ili preusmjeri. Vjera je naime predvini Božji dar čovjeku. Svakomu pojedincu. Preuzetno je prepustiti Bogu da čini ono što bi on htio učiniti u suradnji s nama. Mnogo toga zavisi od naše osobne raspolo-

**U svim ukazanjima
Marija nastupa u ulozi
„Kraljice proroka“,
ne donoseći nikakve
nove vjerske istine,
nego nam nudi lijek u
konkretnim povijesnim
okolnostima. Tako i u
Međugorju. Vjerni puk
je od samoga početka
prihvatio taj Marijin zov**

živosti. Koliko su puta kroz povijest ljudi prezreli ili razorili djelo koje je htio izvesti Bog! Sjetimo se samo staroga Izraela, pa toliko poticaja tijekom povijesti Crkve. Prisjetimo se i tolikih Marijinih ukazanja napose u Francuskoj i Njemačkoj. U Njemačkoj nijedno nije priznato od Crkve, a zatvijelo su bila mjesta posebne milosti, vjerojatno iz obzira prema protestantima kojima je Marija u drugom ili trećem planu. Možda su ljudi po njima gazili upravo zato što potječu od Boga. Ne zaboravimo, i Sotona je snažno na djelu u povijesti. Tolika Marijina ukazanja nisu priznata upravo s razloga što je hijerarhija bila zatvorena, što su svećenici odbacivali tu mogućnost zbog kojekakvih obzira, ili zato što su se prezrije odnosili prema samome pojmu ukazanja.

Ako se Marija zbilja ukazuje, ne ćemo stavljati to nebesko svjetlo pod posudu da tu ostane skriveno. Treba obznaniti, javno, slaviti i prouzrobiti svijetom u sav glas. Upravo kao što to čine vjernici ovdje u Međugorju od prvih dana. Ništa ih nije moglo zaustaviti, ni prijetnje ni šikaniranja, ni milicija niti ikakva komunistička laž ili propaganda. Znali su da sve njihovo dolazi od Oca laži, upravo kao i danas moskovska izvješća o ratu u Ukrajini. U Međugorju je „vox populi“ postao i „vox Dei“ kad su svećenici prihvatali poruke i tvrdnje vidjelaca te počeli evangelizaciju i sa sakramenatom pomirenja. Bog treba čovjekovu suradnju da bi njegovo djelo uspjelo. Nije naš Bog nikakav „deus ex machina“ koji bi činio bez nas.

Nitko od ozbiljnih teologa ne će nijekati mogućnost ukazanja. Pod pretpostavkom da Bog postoji, da se naš Bog u Isusu Kristu objavio u

ljudskom obliku, da imamo svece i Crkvu kao životni prostor u kome se ostvaruje Božje kraljevstvo ovdje, nemoguće je nijekati mogućnost Božjeg zahvata, zahvata Duha Svetoga u povijesti svijeta i ljudi. To sa sobom nosi elemente proročkoga govora te zaokreta u životu pojedinaca i cijele Crkve.

U vremenu kad nestaje vjere, kad se vjerski poklad razvodnjava, kad ih sve više okreće leđa Crkvi i Kristu, ukazanja su poticaj i putokaz za vjernički hod, hod u pravom smjeru. Trebalo bi se držati Gamalijelova savjeta, naime, ako stvar nije od Boga, sama će od sebe nestati, a ako je od Boga, nemoguće ju je zatrati i uništiti. Tako i u slučaju Međugorja. Nemoguće se ponašati neutralno u pitanju misticke. To je kao i kod glazbe.

Sve zavisi od osobne zahvaćenosti pojedinca. Glazbu se može doživjeti samo slušanjem i suživljavanjem, a ne čitanjem notnog znakovlja, pa tako i kod fenomena kao što su ukazanja ili mistična iskustva. Kako je moguće stvoriti sud ili zaključak o nečemu, napose kad su u pitanju Marijina ukazanja, a sam se osobno ne uključiti u taj izvanredni fenomen, ne biti na licu mjesta, ne promatrati izbliza?

Isus Krist nije nikakav polubog ili polučovjek. Temeljno kršćansko iskustvo jest, da ondje, gdje je čovjek jest ujedno i Bog. Bog nije izvan čovjekova životnog okružja, a kršćansko je iskustvo da je čovjek više čovjek, da čovjek postaje istinski čovjek što se više približava i suočiće Isusu Kristu. U Isusu dolazi Bog u svoju svojinu i po svoju svojinu. Bog dolazi da bi pospješio svoje povijesne i spasenjske planove. U tome surječju Marijina ukazanja samo su dokaz njezine povijesne blizine svomu Sinu. Ona i nadalje služi Sinu, ona pomaže da nas Duh Sveti, njezin zaručnik, uvede u svu istinu, u puninu istine (usp. Iv 16,13). Marija potkrpepljuje nauk Crkve u konkretnim povijesnim okolnostima. Ona u svojim ukazanjima i kroz mnoga ukazanja u minulih pet stoljeća promiče djelo spasenja, budi vjera, izgrađuje Crkvu, povezuje vjernike u zajedništvo svetih, već ovdje, na putu kroz suznu dolinu.

SMISAO UKAZANJA - SREDIŠNJI DOGADAJI VJERE

Smisao ukazanja nije da hrane radoznalost, ljudsku čežnju za čudesima i izvanrednim fenomenima, već nas

upravo međugorska zbivanja od samoga početka neprestano upućuju na prvu riječ koju je sam Gospodin izgovorio, a to je obraćenje, zatim na sakramente, na euharistiju i sakrament pomirenja, na križ kao značajke i odrednice u kršćanskom životu te spasenjske događaje gdje se prokušava kršćanska vjera. Ukazanja su konkretni poziv zaputiti se u Isusovu i Marijinu školu, počev od nazaretskih dana do golgotske drame te Gornje odaje na Duhove. Kao što nema jeftine milosti, nema ni jeftine svetosti. Nemoguće je postići svetost pobožnim pričama ni čitanjem pobožnaštva. Svi smo otkupljeni velikom cijenom, i ta cijena traži od nas uzvrat, dar koji od nas iziskuje uzdarje, a to je žrtva vlastita života. To se ozbiljuje u svakodnevnom hodu za Isusom Kristom, u životnom naslijedovanju Isusa Krista.

Marija je iskusila dolazak anđela – „Anđeo uđe k njoj“, veli se (Lk 1,28) – koji donosi Božju poruku. Govori njoj, *Milosnoj*, milosti punoj, i traži od nje posvemašnje predanje i savršenu vjeru. Marija je najprije tu riječ promišljala, kontemplirala, a nakon dijaloga s anđelom bez pridržaja darovala anđelu, odnosno na anđelovu riječ, Bogu samu

Marijina ukazanja nam zorno posvješćuju kako Marija ne živi u nebeskim visinama niti dalekoj, nepovratnoj prošlosti. Ona jest i ostaje nazočna i djelatna u sadašnjem povijesnom trenutku. Ona je osoba koja danas i ovdje djeluje. Njezin život nije iza nas, nije ni iznad nas, već hodi ispred nas, prethodi nam u svemu. Ona tumači naš povijesni trenutak u svjetlu evanđelja i svoga Sina, ne teoretski, već aktivno, pokazujući nam put prema budućnosti. Marija kao Hodegetria - Ona koja nas prati na putu, vodi za ruku.

sebe. Dala svoj pristanak. Nakon prvotne prestrašenosti, okljevanja, nakon duga razmišljanja. Zna kakve su posljedice ponude. I sve što je nakon toga uslijedilo u njezinu životu svjedoči samo o jednome, upravo toj egzistencijalnoj neizvjesnosti u njezinu životu, beskušništvu, bijegu u Egipat, prijeziru, omalovažavanju, hodu i naslijedovanju kroz tamu vjere, neshvaćanju. Na kraju je, suočena s nasilnom i zlikovačkom smrću svoga Isusa na križu. Sav njezin život dade se sažeti u jedno veliko životno *Zašto, o Bože, sve to mora biti tako s mojim Sinom?* Marija hodi putem vjere. Hodočasnik na životnom putu vjere. Na njezinim životnim obzorjima bilo je malo sunca, malo svjetala, upravo kao i u životima tolikih svetaca i mistika.

Mislim da nam mogu biti od pomoći riječi divne svetice s kraja devetnaestog stoljeća, svete Male Terezije iz Liseuxa, riječi koje je izrekla zadnjih dana svoga kratkog zemaljskog života: „Kako bih rado bila svećenik pa da mogu propovijediti o blaženoj Djelici! Ponajprije bih kazala kako zapravo malo znamo o njezinu životu. Ne bi se smjelo

govoriti o nevjerojatnim i neobičnim događajima iz njezina života. Da bi propovijed o blaženoj Djelici bila plohotvorna, morala bi očitovati poglavito njezin stvarni život, kakvim nam ga predočuju evanđelja, a ne nekakav izmišljeni, fantastični život iz bajki... Nama se oslikava i prikazuje presveta Djelica nedostiznim uzorom. Morali bismo je učiniti uzorom naslijedovanja, osobom koja gaji skrivene kreposti. Morali bismo reći kako je ona poput nas živjela iz vjere... O njoj se mora tako govoriti da bi je ljudi mogli *zavoljeti*. Kad je slušatelj za propovijedi o Majci Božjoj od početka prisiljen od pusta čuđenja hvatati zrak, uz sve puste *ah!* i *oh!*, onda je čovjek doskorisit svega, te to ne vodi ni u ljubavni u naslijedovanje. Tko zna, možda se takvim propovijedima vjernici otuđuju od Marije jer se nju prikazuje nedodirljivim i nedostiznim stvorenjem. Jedina njezina prava povlastica jest da je pošteđena od istočne ljage te da je bila Majkom Božjom. Pa čak što se tiče i ove posljednje točke, sam je Isus nadodao, kako su mu *majka, braća i sestre oni koji vrše volju moga Oca.*“

MARIJINA UKAZANJA KAO TUMAČ VJERE
Isus je mudrost od Boga, sama Božja Riječ. Prava Očeva ikona, slika. Ta nam mudrost treba na životnome putu. Isus je veliko Sunce koje obasjava naše životne obzore. Ono nas prosvjetljuje. On nam posvješćuje što smo i tko smo. On u nama obnavlja Božju sliku. To je s jedne strane mudrost glave, razuma, dok nama Marija posreduje mudrost srca. Stari su crkveni oci govorili kako se Bog ne objavljuje samo u Sinu, Riječi, već i kroz Duha i u Duhu, kroz molitvu, proroštva i vjedenja, odnosno ukazanja.

U suvremenoj Crkvi i teologiji imamo stanovit raskorak između teologa i mistika, znanstvenika i vizionara, onih koji imaju mistična iskustva. Prijе više od sedamdeset godina veliki je i umni H. Urs von Balthasar pisao o „sjedećoj i klečećoj teologiji“. Danas nam treba ne toliko sjedeća teologija, u klupama i seminarima, nego teologija na koljenima, koja kontemplira misterij vjere, teologija konkretnoga vjerskog iskustva. Upravo je zadača trenutka integrirati obje protežnice kršćanskog iskustva u vjerničku praksu.

U tome surječju možemo shvatiti kako Marija s vidiocima moli, plače, zaklinje, postupa majčinski, ženstveno

no. Kako upozorava na materializam, ulogu Sotone, otpad, bezboštvo, nevjero. S nama i za nas moli. Svijet je pod Božjim sudom, kršćani su u kušnjama, prijete opasnosti. Ona poziva prepustiti se Božjoj ruci vodilji, predati Gospodinu sve tajne svoga srca, Bogu koji je i otac i majka. Marija nastupa izrazito proročanski, kao Božji poziv na sveukupno liječenje cijelokupnog čovjeka i čovječanstva, ove izmučene i napačene Zemlje. Sama njezina prisutnost veliko je upozorenje i spram blizine Zmaja, stare Zmije, Sotone. Gdje se ona pojavi, Sotona ne može biti miran! Preko Marije Gospodin nam nudi priliku da se potrudimo kako bi nam život imao smisla. Marija koja rađa Bogočovjek u vremenu izrazito je u povijesti i povijesna te zato i stoji nad našim obzorjem i nebom kao *Zvijezda mora, Zvijezda jutarnja*. Gdje se pojavi ona, kao Prečista, kao Božji Znak, njezina je pojava ujedno i objava Zla, upravo kao i za Isusova djelovanja. Isusovo djelovanje bijaše usmjereni upravo protiv Zla. Njegova dobrota i njegova odlučnost bijahu jasni izazov da se i Zli očituje u svoj svojoj razornosti. Isto tako i za Marijinih ukazanja.

Prije kojih stoljeće i pol Nietzsche, njemački mislilac, protubožac i protukršćanin, stavio je sebi kao životnu zadaču uništiti kršćansku svijest i samosvijest. Odbacio je osobu, individuum kao veliku kršćansku zabludu, a potom je ateist Freud obznanio kako je čovjekovo ja prestalo biti gospodar u vlastitoj kući. Time je uzdrmano čovjekova osobnost, kršćansko poimanje osobe kao Božje slike te su se širom otvorila vrata stravičnim ideologijama nacizma i komunizma, kolektivne histerije. Danas u tzv. postmoderni nemamo ponovno rađanje svijesti osobnosti, nego stapanje u nekakvu sveobuhvatnu, globalnu, kozmičku svijest.

Marijina posrednička uloga, i u ukazanjima, ima zadaču naglasiti izvornost svake pojedine osobe. Nitko njoj nije nebitan, a pojedinac, koji se inače u životu i društvu ništa ne pita, postaje čimbenikom i sunositeljem povijesti. Zato je potrebno uvijek iznova naglašavati Marijinu povijesnu ulogu, njezino poslanje. Marija nije tu da joj se divimo, već da u sebe ugradimo dinamiku njezine osobe. Marija je zov, poziv i izazov, dar Zemlje Nebu, ali i Neba Zemlji, dar na koji smo dužni odgovoriti životom kao svojim posvemašnjim uzdarjem.

Marijina ukazanja nam zorno posvješćuju kako Marija ne živi u nebeskim visinama niti dalekoj, nepovratnoj prošlosti. Ona jest i ostaje nazočna i djelatna u sadašnjem povijesnom trenutku. Ona je osoba koja danas i ovdje djeluje. Njezin život nije iza nas, nije ni iznad nas, već hodi ispred nas, prethodi nam u svemu. Ona tumači naš povijesni trenutak u svjetlu evanđelja i svoga Sina, ne teoretski, već aktivno, pokazujući nam put prema budućnosti. Marija kao Hodegetria - Ona koja nas prati na putu, vodi za ruku.

Marija je, kako veli sveti Ivan Pavao II. živi spomen, živo sjećanje Crkve, jer je *Marija pamila, pohranjivala i prebirala sve one događaje u svome SRCU*. Ona je ona bisernica koja u sebi pohranjuje dragulje, biserje, tako potrebno današnjem svijetu da punim sjajem zablista. I kad se školjka, ta bogata riznica otvari, ne ćemo pronaći u njoj ništa zastarjelo, propalo ili istrunulo, već uvijek svježu poruku, božanski dar.

Marija zna za nevolje i potrebe čovječanstva, potreba svakoga od nas. Zna što nas je snašlo i zla koja nas svakodnevno spopadaju. Stoga Isus šalje Majku kao glasnicu, kao Mariju iz Kane Galilejske koja se brine oko potreba uzvanika i vjernika, koja vidi nevolju u koju je zapao mladoženja, ali i čovječanstvo. Mi smo djeca svoje vjere, mi promatramo svjetlo njezinih ukazanja koje se zrcali u očima vidjelaca. Onaj je otac u nevolji uzviknuo Isusu: „Vjerujem, Gospodine, pomozi moju nevjeru!“ (Mk 9,24).

Svaka majka svoje dijete nosi cijeli život, makar ga je davno rodila. Isto čini i Majka Marija. Nosi u sebi uvijek Isusa i nudi ga svijetu u svakom vremenu i svim naraštajima. U Mariji i u Marijnu zrcalu vidjet ćemo najbolje tko je Marija, tko smo mi, tko je Isus Krist i što od nas traži u ovome povijesnom odsudnom trenutku.

„Ispred nas u nebo odoše mnoga naša braća. Otišli su ispred u vječnost oni koji su se, ljudski govoreći, ovdje nauživali dana u Gospodnjem ozračju“, gotovo proročkim stilom započinje ova promišljana o franjevcima dr. fra Tomislav Pervan. Jasan je i dubok u misli i meditaciji, pa odmah ide in medias res. Upozorava i potiče: „Nu, unatoč tome broju godina vrijedno se zapitati: Jesu li živjeli sretnim franjevačkim i svečeničkim životom? Jesu li im dani bili ispunjeni smislim i uredjeni u Gospodina?“ Pred vama je, poštovani čitatelji, zbirka bremenitih i formativnih tekstova koje je dr. fra Tomislav Pervan napisao ili izgovorio u različitim prigodama, osobito u vrijeme dok je bio provincijal Hercegovačke franjevačke provincije. Ovdje ćete pronaći odgovore na mnoga pitanja koja se tiču franjevaca na našim prostorima, upoznati njihove duše i duhovne temelje. Fra Tomislav je napisao brojne knjige, ali ovom knjigom kruni svoja nastojanja u poučavanju kako se ljubi vlastiti dom, vlastita franjevačka zajednica, Crkva i Domovina.

Fra Gabrijel Mioč

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

UNE VOLJI STRPLJIVI

Strpljivost je povezana s mirom u srcu. Biti strpljiv znači s mirom u srcu podnosići nevolje koje nam život donesi. Strpljivost nas čini poniznim, a poniznost nas čini strpljivima. Sveta Terezija Avilska kaže da sve postiže onaj tko je strpljiv: *Ništa neka te ne straši, ništa ne uznamiruje. Sve prolazi.*

Samogostaje isti. Tko je strpljiv, sve postiže. Tko ima Boga, ima sve. Jedino Bog dostaje.

FRA STANKO
MABIĆ

Vidjelica Vicka, jedna od međugorskih vidjelica je rekla: *Mnogo puta, kad imamo križ, mogli smo ga prikazati Gospodinu, umjesto toga ljudi se najčešće Bogu obraćaju ovako: 'Gospodine, molim te, makni mi taj križ s ramena, težak je, ne mogu ga uzeti. Zašto je ovaj križ dan meni, a ne nekom drugom?'* Ne! Ovo nije pravi način molitve! Gospa

kaže da bismo mu radije trebali reći: 'Gospodine, zahvaljujem ti na ovom križu, zahvaljujem ti na ovom velikom daru koji mi daješ!' Vrlo je malo ljudi koji razumiju veliku vrijednost križa i veliku vrijednost dara naših križeva kada se prinose Isusu. Gospa od nas ne traži da molimo po cijele dane već da molimo srcem. Svaki križ ima svoj razlog. Bog nikada ne šalje nikakav križ bez razloga,

značenja i zna kada će ukloniti taj križ s nas. U trenutcima patnje, zahvalimo Isusu na ovom daru.

Kad nam život donese patnju, nepravdu, svađu, bolest, nešto što nam pada jako teško, možemo mrmljati i kukati kako nam je teško, a možemo to sve predati Bogu kao žrtvu. Najljepša molitva koju možemo uputiti Bogu jest onda kada prihvativimo

žrtvu i strpljivo nosimo nevolju. Naš život tada postaje molitva. Trpljenje je način molitve, skriveni blagoslov. Mala Terezija je razumjela što znači strpljivo prinositi Bogu svoje križeve: *Jedina stvar koju treba činiti ovdje na zemlji je: pružiti Isusu cvjetice malih žrtava.* Kada trpljenje prihvativimo, tada boli postaju ljestve koje vode u nebo. Bog nikada ne „kažnjava“ iz ljutnje ili srdžbe, već u brizi i dobroti, ne zbog grijeha, nego zbog našega spašenja. Ne osvrće se u „kažnjavanju“ na našu grješnu prošlost, nego gleda na našu budućnost jer nas ljubi i želi nas spasiti.

Kristovi učenici bili su u lađi uz nemireni kad su shvatili da nemaju kruha, a lađa plovi prema pustom kraju gdje nemaju gdje nabaviti kruh (usp. Mk 8,14-21). Kad je Isus primijetio njihovu uz nemirenost, počeo im je pričati o nečemu sasvim drugom; o kvascu farizejskom i Herodovu. Drugim riječima, Isus im ukazuje istinski razlog njihove uz nemirenosti. To nije nedostatak kruha, nego nedostatak pouzdanja u Gospodina.

Kad želim svojim snagama kao farizeji (na licemjeran način) i Herod (na nemoralan način) domoći se kruha, časti, slave... onda ćemo uvijek biti uz nemireni. Kad sve svoje pouzdanje stavimo u Boga, onda ćemo imati mir u srcu pa makar bili gladni. Bog će providjeti ako slijedimo njegovu Riječ, bez obzira na nevolju koja nas je zadesila. Dakle, uz nemirenost ne dolazi zbog nedostatka kruha ili neke druge nevolje, nego zbog nedostatka pouzdanja i vjere u Boga. Kolike je bio također jako gladan u bunkeru gladi, ali nije bio uz nemireni jer je imao silno pouzdanje u Boga. Kad se god uz nemirimo, kad smo god nestrljivi, nešto nije u redu. Nešto nije u redu u našem odnosu s Bogom.

Kad uživamo u miru sreće dok se tiho u kapelici molimo, tada se nije problem pouzdati u Boga jer to može svatko. Ali kad dođu oluje i nevremena, pouzdati se u Boga bez pridržaja mogu samo oni koji su njegova duha. *Ne suočavaj se bojažljivo sa životnim dogadjajima, nego čvrsto i sigurno zgrabi njegovu ruku koja te vodi i on će biti s tobom u svjetlu i u tamni gdje ti ne možeš ići, on će te nositi.* Čega da se bojiš? Nisi li svojina svoga Boga koji nas je tako čvrsto uvjero da „onima“ koji ga se boje „sve se okreće na dobro“? Ostani u miru. Odagnaj od svoje duše ono pred čim strepiš i reci

Gospodinu: „Ti si moj Bog, pouzdajem se u tebe. Ti si moja pomoć i utočište, ne bojam se. Boji li se dijete na očevim rukama? Doista budi dijete u Očevim rukama, to čini i ostat češ u miru.“ (sv. Franjo Saleški)

Kad su Pavao i Sila bili bačeni u tamnicu, noge su im stavljene u klade. Jako nezgodan položaj i osjećaj da će umrijeti okrutnom smrću. U tom trenutku mogli su birati: jadikovati, zapomagati, kukati, plakati nad sobom, prigovarati i mrmljati ili strpljivo u nevolji moliti i pjevati hvale Bogu. Oni su izabrali ovo drugo i dok su molili, a uznici ih slušali, odjednom nastala potres, otvorile se vrata i svima spadoše okovi. (Usp. Dj 16, 25-26) Uvjeren sam da njihova radost ne bi bila manja da im okovi i nisi spali. Bezuvjetno povjerenje i pouzdanje u Gospodina izvor su našega mira u trpljenju. Našega

strpljenja.

A sad, evo, okovan Duhom idem u Jeruzalem. Što će me u njemu zadesiti, ne znam, osim što mi Duh Sveti u svakom gradu jamči da me čekaju okovi i nevolje. Ali ni najmanje mi nije do života, samo da dovršim trku svoju i službu koju primih od Gospodina Isusa: svjedočiti za evanđelje milosti Božje. (Dj 20,22-24) Kad bismo pogledali svoj život iz Pavlove perspektive, sigurno bismo se postidjeli. Svi mi želimo da nam sve ide od ruke, da budeмо zdravi mi i naše obitelji, naša djeca, da budemo uspješni u poslu i zvanju i zato se molimo Bogu i zahvaljujemo mu na tome. Možda je baš u tome razlika između obraćena i neobraćena čovjeka. Neobraćen čovjek uvijek moljaka Gospodina da ga mimoide križ. S druge strane, obraćen čovjek zahvaljuje Bogu i na problemima i na padovima i na bolestima i na neuspjesima. Sjedi do nogu Učiteljevih i zna da će biti dobro bez obzira na sve jer Bog vodi njegov život. Kad su nevolje i trpljenja u pitanju, ima jedna izreka koja kaže: *Nema uprti pa rasprti, nego uprti pa do smrti.* Strpljivo i s mirom u srcu, do nogu Gospodinovih, nositi ono što nam život donese.

Zivot će nam sigurno donijeti stvari i događaje koji su strašni, bolni i nepošteni, ali moramo biti pošteni i priznati da bez svladavanja takvih preprjeka nikad ne bismo otkrili moći i snagu svoga srca. Ništa se ne događa slučajno. Sve ima svoje razloge. Sve što nam se događa, tu

Kad uživamo u miru sreće dok se tiho u kapelici molimo, tada se nije problem pouzdati u Boga jer to može svatko. Ali kad dođu oluje i nevremena, pouzdati se u Boga bez pridržaja mogu samo oni koji su njegova duha.

je da bi testiralo granice naše duše i našega srca. Bez ovih Pavlovske okova i patnja nikad ne bismo otkrili istinsku ljepotu i ljubav na koju na Bog poziva. *Svi pravi životi su tako teški i tako lijepi.* (Ivo Andrić) Nema ljepote bez težine trpljenja.

Bez obzira što nam se događa, ne zaboravimo da Bog uvijek čini samo dobre stvari i to čini uvijek na dobar način. Ono što mi želimo nije uvijek baš ono što nam i treba. Nemojmo mrmljati, prigovarati i sumnjati u Božju ljubav kad dopusti da nam se dogodi trn u tijelu, nego strpljivo sjedimo do nogu Učiteljevih s dubokom nadom da će sutra taj trn postati cvijet. Strpljivo nositi nevolju i prihvatići žrtvu jest najljepša molitva.

Mnoge nam situacije i događaji teško padaju i teško ih podnosimo samo zato što na te događaje gledamo iz svog kuta gledanja i imamo svoja mjerila što je dobro a što nije dobro za mene. Ono što nam najviše nedostaje jest nedostatak povjerenja u Božju mudrost i snagu. Kaže nam Biblija da ljubav Božja koristi na dobro sve ono što mi se događa. Bilo u meni, bilo oko mene. Sve ima svoje razloge pa i onda kad Bog dopusti da me zadesi neizlječiva bolest, da mi uzmanjka novac, da me prijatelji napuste... Ali jedno je sigurno: Bog mi nikada ne će uskratiti svoju ljubav, svoju blizinu, svoje milosrde i svoju pomoć.

Slijepi pisac George Matheson izrekao je lijepu molitvu Bogu: *Tisuću sam ti puta zahvalio za moje „ruže“ a ni jednom za moj „Trn“... Pouči me slavi mog križa i vrijednosti moga „Trna“. Hvala ti za bol koja me tebi dovela i suze u kojima se ogleda tvoja duga, moja nada.*

Kad naučimo zahvaljivati Bogu, lakše ćemo podnositi bol tjeskobe. Zahvaljivanje nas uči da podnosimo s mirom trpljenje. Da budemo strpljivi u nevolji.

Foto: Arhiv ICMM

ONO ŠTO
NAM NAJVJEŠE
NEDOSTAJE JEST
NEDOSTATAK
POVIJERENJA U
BOŽJU MUDROST I
SNAGU. KAŽE NAM
BIBLIJA DA LJUBAV
BOŽJA KORISTI NA
DOBRO SVE ONO
ŠTO MI SE DOGAĐA.
BILO U MENI, BILO
OKO MENE. SVEIMA
SVOJE RAZLOGE
PA I ONDA KAD
BOG DOPUSTI
DA ME ZADESI
NEIZLJEČIVA
BOLEST, DA MI
UZMANJKA NOVAC,
DA ME PRIJATELJI
NAPUSTE... ALI
JEDNO JE SIGURNO:
BOG MI NIKADA
NE ĆE USKRATITI
SVOJU LJUBAV,
SVOJU BLIZINU,
SVOJE MILOSREDE I
SVOJU POMOĆ.

PRVI SUSRET

Osvanuo je četvrtak, 25. lipnja. Život se poslije Ivandana trebao vratiti svagdanjim aktivnostima. Po svemu je taj četvrtak trebao biti još jedan običan radni dan na selu, kakvoga je ovdašnji čovjek živio i godinama proživiljavao na ujednačen način. Međutim, ono što će se zbiti toga dana, učinit će ga posebnim. Ako se za neki nadnevak već sada može reći da je na vremenskoj lenti ubilježen kao povijesni, onda je to zasigurno taj četvrtak 25. lipnja 1981. Da, ali zašto 25., ako se prvi izvanredan događaj zbio 24. lipnja? Pokušajmo posložiti tijek događanja od 25. lipnja i usporediti ih s onima iz prethodnoga dana.

IVICA ŠARAC

IZVANREDNI DOGAĐAJI U OVIM KRAJEVIMA I INAČE IMaju ZANIMLJIVU RECEPCIJU. NA MANJE POZNATE ILI TEŽE OBJAŠNJVIVE „SADRŽAJE“ VIJESTI, NAŠI LJUDI NE POSTAVLJAJU PUNO PITANJA, VEĆ SE ODMAH NAKON PRVIH, NAJOSNOVNIJIH INFORMACIJA POTRUDE DATI VLASTITO POJAŠNJENJE, IZLOŽITI SVOJU VERZIJU DOGAĐAJA. TAKO NAS NE TREBA ČUDITI ŠTO SE ODMAH POJAVAЛО I NEKOLIKO INTERPRETATIVNIH VERZIJA KOJE SU POLAGALE „EKSKLUZIVNO PRAVO NA ISTINU“ O ONOMU ŠTO SE JUČER DOGODILO U BIJAKOVIĆIMA.

Malo je reći da je izvanredna vijest iz Bijakovića od 24. lipnja bila neobična; ona je izlazila izvan svih okvira „normalnosti“.

To je, po sebi, bila posve nadrealna, unikatna vijest, ni s jednom drugom usporediva, zapravo vijest o nadnaravnom zahvatu! Nikada katolički puk u Hercegovini nije čuo da se nešto slično glasilo u povijesti ovih krajeva. Pojedinci su, naravno, znali ili čuli za ukazanja Blažene Djevice Marije u Lurd ili Fatimi, no bila im je strana svaka pomisao da bi se takvo što moglo dogoditi u Hercegovini. Rekosmo u prethodnom prilogu da je ovdašnje ljude u to vrijeme malo toga iz rubrike „lokalne vijesti“ moglo izbaciti iz životne kolotečine. Tek im je glas o ponekoj nesreći, kakovoj većoj šteti ili težoj vremenskoj nepogodi mogao privući pozornost, fokusirati ih na tu jednu novost, koju će odmah svi registrirati, sutradan komentirati i samo o njoj pričati.

A ova vijest iz Bijakovića, koja je u nekoliko minuta prohujala selom i nastavila istom brzinom obilaziti okolna sela i krajeve, za sve je bila radikalna novost, izvan doseg spoznajnih i zamislivih kategorija. Ipak, u jednoj maloj sredini svaka vijest, pa tako i ova, mora najprije proći proces „preradbe“: čim se malo proširi, poprimi nekoliko verzija. Izvanredni događaji u ovim krajevima i inače imaju zanimljivu recepciju. Na manje poznate ili teže objašnjive „sadržaje“ vijesti, naši ljudi ne postavljaju puno pitanja, već se odmah nakon prvih, najosnovnijih informacija potrude dati vlastito pojašnjenje, izložiti svoju verziju događaja. Tako

Foto: Arhiv ICMM

nas ne treba čuditi što se odmah pojavilo i nekoliko interpretativnih verzija koje su polagale „ekskluzivno pravo na istinu“ o onomu što se jučer dogodilo u Bijakovićima. Istog su se dana po selima pronijele barem tri verzije, od one o nadrogiranju djeci, planiranoj kontrarevoluciji do pojave izvanzemaljaca („Marsovci“, „leteći tanjuri“ i sl.). Najmanje se povjerenja poklanjalo onomu što su djeca tvrdila – da su jučer na brdu vidjeli Gospu! A djeca za to vrijeme?

Mirjana u svojim memoarima piše da ne zna kako se to jutro, 25. lipnja, uopće probudila jer da prethodu noć nije ni zaspala. Vicka je u intervjuu fra Janku Bubalu rekla da se o onomu što se sinoć dogodilo „i sanjalo i pričalo!“ Ivan Dragičević je, izgleda, to proživio još dramatičnije kada kaže da je ta noć bila puna straha, iščekivanja i pitanja („Samu sam čekao da jutro što prije dođe. Sjedio sam cijelu noć na krevetu, spustio

Foto: Arhiv ICMM

što se dogodilo prethodnoga dana, jer je u tome sudjelovala i njezina mlađa sestra. I Marija dodaje da „te noći njihovi roditelji uopće nisu spavali“ i da su odlučili sutradan povesti sestru Milku na rad u polju na drugom kraju Međugorja, kako bi je taj drugi dan držali podalje od Podbrda.

Osvanuo je, dakle, taj četvrtak, 25. lipnja. Neki su ga započeli već ranom zorom, zbog berbe duhana. Tako je i Mirjana, koja je redovito provodila ljetne praznike kod obitelji svoga ujaka, odlučila, bez obzira na nepospavatu noć, pomoći rodbini u berbi i nizanju duhana, no misli su joj, kako sama kaže, bile usredotočene na jučerašnji doživljaj i na „ženu na brdu“. Kako se približavalo predvečerje, Mirjana je, navodi, osjećala u nutrini da mora ponovno otici tamo („Uskoro je taj osjećaj postao toliko snažan da ga više nisam mogla zanemariti“). Zamolila je za dopuštenje ujaka i ujnu da je puste poći, na što oni pristaju, ali u njihovo pratnji. Došavši u podnožje brda, zatekla je tamo već „pola selo“; ljudi su se skupili, znatiželjno prateći djecu i njihovo kretanje. Prema Vickinim riječima, njih su tri (Vicka, Mirjana i Ivanka) još sinoć odlučile vratiti se u isto vrijeme na makadamsku cestu i vidjeti hoće li se jučerašnji prizor ponoviti. Na putu su Vicka i Ivanka svratile u kuću Pavlovića, gdje su bili Milkina sestra Marija i dječak iz susjedstva, desetogodišnji Jakov Čolo. Okupirana kućnim poslovima, Marija

Foto: Arhiv ICMM

nije pošla s njima, ali je zamolila Vicku da im javi ako se nešto dogodi. I uskoro su se tu, pod brdom Crnicom, u pratnji rodbine i susjeda našli njih četvero: Vicka, Mirjana, Ivanka i Ivan. I sinočnji prizor se, prema njihovom svjedočenju, ponovio: nakon trostrukog bljeska svjetlosti, pojavila se Žena obasjana svjetlošću koja ih je, kao i jučer, rukom pozivala da joj se približe. Opet je prva Ivanka vidjela prizor. Za razliku od jučerašnje reakcije i bijega, djeca su sada pohitala u brdo. Čim je vidjela tu scenu, Vicka je otrčala u Marijinu kuću, vičući da se na brdu opet pojavila Gospa. Marija je uzela s reda obuću i ne obuvala

Došavši na mjesto, djeca su se prekrižila, bacila na koljena i spontano počela moliti Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Prekrižila se i Marija i onda ugledala isti prizor. I kleknula. Sada ih se skupilo šestero, njih stalnih šestero, koji će narednih dana, tjedana, mjeseci i godina tvrditi jedno te isto – da vide Gospu. Nastojat će je opisivati, ali će unisono ponavljati kako je siromašan ljudski govor da se opiše njezina ljepota.

se do kraja pohitala skupa s Jakovom, za ostalima, prema brdu, neprohodnim stazama kroz kamen i draču. Prema riječima nekih od onih koji su ih pokušali pratiti u toj trci, djeca su jednostavno bila neuhvatljiva. Vicka je to ovako objasnila: „E, mi smo izletili ko da nas je nešto nosilo. Nema ni kamena ni drače. Ništa! Ko da je sve bilo od neke od neke gume, spužve, čega li. Ma, to je bilo nešto neopisivo! Niko nije moga s nami!“ Pri tome nisu, ističe Vicka, gubili iz vida prizor koji ih je gore čekao. I Marija je trčala, ali u tom trenutku još ništa nije vidjela. Prve su stigle Ivanka i Vicka, a onda i ostali. Sav taj prizor, trka uz brdo, sparina, uzbudjenje, naguravanje pristiglih ljudi koji su htjeli prići što bliže djeci, sve je to djelovalo na Mirjanu i Ivanka – zakratko su izgubile svijest. Došavši na mjesto, djeca su se prekrižila, bacila na koljena i spontano počela moliti Oče naš, Zdravo Marijo i Slava Ocu. Prekrižila se i Marija i onda ugledala isti prizor. I kleknula. Sada ih se skupilo šestero, njih stalnih šestero, koji će narednih dana, tjedana, mjeseci i godina tvrditi jedno te isto – da vide Gospu. Nastojat će je opisivati, ali će unisono ponavljati kako je siromašan ljudski govor da se opiše njezina ljepota. Izuzetno su važni ti njihovi prvi opisi, dojmovi, prve njihove izjave. Premda isprekidane u toj „dječoj“ sintaksi, ostavljaju dojam snažne uvjerljivosti i intenzivna uzbudjenja. Siromašan djetinjini rječnik nije u stanju precizno opisati izrazito jak doživljaj prvoga susreta izbliza sa ženom „koja nije bila od ovoga svijeta“, a koja je „donosila osjećaj mira i majčinske ljubavi“ (Mirjana). A onda im je, tvrde djeca, melodičnim glasom koji je zvučao poput glazbe, na hrvatskom jeziku rekla: „Djeco moja, ne bojte se!“

GOSPIN PLAN SPASENJA ČOVJEČANSTVA

KREŠIMIR
MILETIĆ

Zivimo u svijetu u kojem, najkraće rečeno, ne vidimo i nemamo rješenje za probleme koji ga trenutno preplavljaju. Rješenje svakako ne nude političke strukture koje su i same dio problema, a kojima smo delegirali tu zadaću na nekom od političkih izbora. Sve jasnije primjećuje se kako je svijet preplavljen djelovanjem Zloga koji djeluje 'kao nikada do sada', kako je to opisala Gospa u posljednjoj poruci od lipnja.

U posljednjoj Gospinoj poruci upravo me ovaj opis koji je koristila duboko potresao. Zar zaista živimo u vremenu u kojem Čovjekobojica od početka djeluje kao nikada do sada, koristeći strategije kao nikada do sada? Možemo li očekivati i žrtve i posljedice – kao nikada do sada? Odgovor nam daje sama Gospa. Gospa nas podsjeća da smo važni u njezinu planu spasenja čovječanstva. A poruku započinje zahvalom za svaku žrtvu i molitvu koju smo prikazali na njezine nakane, podsjećajući nas i koje je temeljno oružje i alat u toj borbi koja se odvija na svjetskoj pozornici. Žrtva i molitva, povratak Bogu – obraćenje – kako bi Duh Sveti mogao djelovati u nama i preko nas.

Stvar se svodi na vrlo jednostavnu činjenicu. Ili po meni djeluje Duh Sveti, ili djeluje Zli. Mjera u kojoj djeluje Gospodin ili djeluje zlo je u stvarnosti mog osobnog duhovnog života i dijagnoze mog srca. Koliko i kako molim? U kojoj mjeri živim sakramentalni život? Koliko sam blizu Isusu? I na kraju, jesam li uop-

Gospa uporno govori o njezinu planu spasenja čovječanstva. To je zaista radosna vijest. Jer, ona nije gubitnica. Ona je pobjednica. I zaista je mudra odluka pokloniti joj povjerenje. Unatoč svim našim slabostima, Gospodin može i želi djelovati u nama i preko nas. Ne želi nas zaobići! A Gospa nam daje jednostavne upute. Molitva i sakramentalni život. Post, pokora. Ona nas poziva da budemo aktivni učenici u njezinoj školi.

će svjestan borbe koja se odvija na duhovnoj razini i u kolikoj je mjeri važna moja uloga u svemu tome? Iz posljednje poruke zaista postaje jasno kako mi zapravo ne možemo ne sudjelovati. Kako god okreneš,

sudjeluješ. Razlika je jedino na čijoj strani se boriš.

U našem svakodnevnom životu mi kontinuirano svjedočimo. Bez prestanka. Obitelj koju vidimo kako odlaže na svetu misu svjedoči da Bog ima

Foto: Arhiv ICMM

svoje posebno mjesto u životu te obitelji. Osoba koja moli već je sama po sebi navještaj vjere. Pogled na sve ove hodočasnike koji kao rijeka prolaze kroz Međugorje je živi navještaj vjere. Jednako tako i oni koji pored svega toga žive kao da Boga nema. Kao da Gospa nema. Kao da se cijeli svijet tim osobama sveo na materijalizam, zaradu, novac, čast, ugled, strasti, ugodu... Razliku je lako uočiti u plodovima života. Osobe koje žive u zajedništvu s Bogom svjedoče u svojim životima radost, mir, sklad. Ako i postoje problemi ili izazovi, različiti križevi, opet je uočljiva razlika na koji način se ti križevi nose. S ljubavlju ili u očaju, radosti ili mrzovljivi, nezadovoljstvu.

Logična i vidljiva posljedica duhovnog boja koji se vodi je podjela. Nije moguće ostati u istinskom zajedništvu, ukoliko nas pokreće zlo. Na duhovnoj razini, nemoguće je da dvije osobe u kojima djeluju različiti i oprječni duhovi ne uđu u sukob. I opet, kao i u svemu drugome, vidljiva je razlika 'kako' djeluju, kako se ponašaju, što ispoljavaju jedan prema drugome. Kršćanin, tj. onaj u kome djeluje Duh Sveti, u svemu će iskazivati čin ljubavi. Onaj koji dopusti da u njemu djeluje Zli, ispoljavat će mržnju. I tu vidimo da nitko od nas nije imun na djelovanje Zloga, jer nisu sva naša djela i misli – ljubav. Ova drama koja se odvija je i naša osobna drama. Doslovno na dnevnoj razini, mi se uvijek iznova trebamo preispitivati koji od tva dva duha djeluje u nama, pokreće naše planove, djelovanje.

Gospa uporno govori o njezinu planu spasenja čovječanstva. To je zaista radosna vijest. Jer, ona nije gubitnica. Ona je pobjednica. I zaista je mudra odluka pokloniti joj povjerenje. Unatoč svim našim slabostima, Gospodin može i želi djelovati u nama i preko nas. Ne želi nas zaobići! A Gospa nam daje jednostavne upute. Molitva i sakramentalni život. Post, pokora. Ona nas poziva da budemo aktivni učenici u njezinoj školi. S malo riječi, poziva nas da uđemo u iskustvo zajedništva s Bogom. Svatko će od nas imati jedinstveni put, intiman odnos s Bogom. Zato nam i ne treba 'naširoko' objasnjavati detalje. S malo riječi, poziva nas na ono najvažnije. A to je živi odnos s Bogom. Odnos koji nije 'u ništa', prazan odnos. Poziva nas da se potpuno predamo. Baš kao i Ona. Da otvorimo svoje srce za potpuni odnos, odnos u kojem smo spremni riskirati s Gospodinom, potpuno se osloniti na Gospodina.

Nekako je u ljudskoj naravi zadržati stari način života, a tek na trenutke nešto malo promijeniti kako bi se postigao neki trenutni cilj. Kao kod pokušaja mršavljenja. Radije ćemo tražiti neke kratkoročne dijete, po mogućnosti što kraće, a da sa što manje nelagode i trpljenja postignemo ciljanu težinu. No, takve dijete ne donose promjene. Promjene će donijeti kompletna promjena navika i prehrane, koja ne će trajati tjedan dana ili mjesec dana, već cijeli život. Inače ćemo iskusiti da će se težina vratiti, a često stanje bude i gore negoli prije neke dijete. Slično je i u duhovnom životu. Od nas se traži promjena svega onoga što nas drži zaroobljene, svezane, što nas onesposobljava za potpuno zajedništvo s Gospodinom. I to ne privremeno, već trajno.

Cim kreneš ovim putom, brzo ćeš uočiti kako je teško ostati na tom putu bez intenzivne molitve, posta, euharistije, sakramenta pomirenja, zajednice, bez otvaranja prostora u našem životu da Bog može djelovati, činiti čuda, liječiti, doticati živote drugih ljudi. Iz ove perspektive 'korisnika' usluga, treba prijeći u mentalitet kršćanina koji je poslan da djeluje u svijetu. Ova svijest da Bog računa na mene, ne samo kako bi meni osobno nešto darovao, već kako bi preko mene djelovao na ljudi u mom okruženju je pretpostavka djelovanja u ljubavi i stvarne evangelizacije. I onda svako naše trpljenje ili molitva, prikazana u ljubavi na Gospine nakane, postaje snažno oružje i alat u njezinom planu spasenja svijeta. Budimo zreli i odgovorni. Naša se zrelost i odgovornost očituje i prepoznaje ponajviše u molitvi i aktivnom sakramentalnom životu. Jer bez toga, postajemo dio problema svijeta u kojem živimo. Izaberimo radije biti blagoslov i Gospini suradnici.

Knjigu u Gospinoj školi mogli bismo s dobrim razlozima nazvati udžbenikom međugorske duhovnosti. Autor je osobno prošao u školi Kraljice Mira tu školu, živeći Gospine poruke i učeći od onih koji su tu školu prošli prije njega, posebno od pok. fra Slavka Barbarića kojega često i citira.

Duboko sam uvjeren da će svaki dobronamjeran čitatelj koji u ruke uzme ovu knjigu doživjeti pravu opijenost Gospinom duhovnošću koja je plod njezine škole koje se ne treba bojati, već odvažno u nju stupiti. Knjiga je pisana jednostavno i praktično da doista može poslužiti kao udžbenik u toj školi, ali i kao primjerice vrlo prikladno gradivo za duhovne vježbe ili osobno duhovno štivo. U svakom slučaju ona predstavlja pravo osvježenje i obogaćenje literature koja se bavi međugorskom duhovnošću. (fra Ivan Dugandžić)

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

Proslava života i ljubavi

PAULA TOMIĆ

KAO SVAKA
MAJKA KOJA
VIDI KAKO JOJ SE
DIJETE SUSREĆE
S POTEŠKOĆAMA,
GOSPA JE
ODLUČILA DOĆI I
POMOĆI KAKO BI
BOG PONOVNO
OBNOVIO SVOJ
NAROD I VRATIO
GA SEBI. JER BOG
JE JEDINI IZVR
ŽIVOTA. IDOLI SU
NOSITELJI SMRTI I
UNIŠTENJA.

Foto: Arhiv ICMM

Bilo je lijepo zato što su 'Gospina djeca' iz tridesetak zemalja svijeta uza sve napore, vrućine, poteškoće s granicama ili napastima, uspjela doći i proslaviti ovdje u Međugorju Njezinu obljetnicu. Kao da se cijeli svijet odjedanput slio oko ovog malog oltara i crkve. Svijet čijoj se prisutnosti i sama Gospa obradovala i posebno ga blagoslovila – kako su posvjedočili svećenici koji su na uočnicu ukazanja, 24. 6. bili na ukazanju koje je imao vidioc Ivan. Naime, Gospa se u jednom trenutku okrenula i znakom križa blagoslovila crkvu i sve okupljene vjernike oko nje.

župljana čitlučke župe „Krista Kralja“ i 30. jubilarne Hodnje mira koje su na uočnicu okupile tisuće hodočasnika, pa do procesije s Brda ukazanja na samu godišnjicu. Plod svega toga bio je jedan nadnaravnji MIR koji se razlijevao po molitvi natopljenom Međugorju. Baš kao da nam je time Gospa željela pokazati snagu molitve – ona može donijeti duboki MIR u srce i kad na površinama duše, tijela ili okoline vlada veliki nemir i kaos. „Vratite se Bogu i molitvi da bi Duh Sveti djelovao u vama i preko vas.“ – zavapila je ponovno Gospa u poruci – a u trenutku njezina ukazanja u 18.40 sati uistinu

kao nikada do sada.“ (25. 6. 2022.) Zato su Njoj i njezinu Sinu potrebeni sinovi i kćeri, koji su čvrsto ukorijenjeni u jedinstvo Trojedinoga Boga. Potrebeni su im zreli kršćani.

BOG TREBA ZRELE KRŠĆANE

Učenik kojega je Isus ljubio, apostol Ivan, koji mu je bio naslonjen na prsa za vrijeme posljednje večere je primjer zrelog kršćanina koji je ostvario intiman i životvoran odnos s Isusom. I kad Isus kaže da će on zauvijek ostati s njime – to znači da Isus obećava kako će u Crkvi uvijek biti zreli kršćana. A to je ono što Gospa u Međugorju želi da mi posta-

je zapuhao jaki vjetar, baš poput vjetra koji je uzdrmao kuću u kojoj su bili okupljeni apostoli na molitvi kada su se na njih izlili vatreni jezici Duha Svetoga.

Gospa zna da su vremena u kojima živimo teška i izazovna, a dolaze još teža, jer sve je više ljudi koji 'nisu upoznali ljubav Božju'. Ona kaže: „Dječice, ja sam s vama i u ovim danima kad se Sotona bori za rat i mržnju. Podjela je jaka i zlo djeluje u čovjeku i

nemo: ne kršćani na papiru koji se okreću onako kako vjetrovi pušu, nego vjernici koji su iskusili živoga Boga, poznaju ga, bliski su s Njim, razgovaraju s Njim i puštaju da On u njima živi.

Isusovo poslanje na ovaj svijet je bilo oslobođiti riječ Božju od formalizma i slijepog držanja zakona koji su ju gušili. I dovesti je do svoje ljepote koja proizlazi iz nakane zbog koje ju je Bog poslao: POBJEDE ŽIVOTA I LJUBAVI.

Kao svaka Majka koja vidi kako joj se dijete susreće s poteškoćama, Gospa je odlučila doći i pomoći kako bi Bog ponovno obnovio svoj narod i vratio ga sebi. Jer Bog je jedini izvor života. Idoli su nositelji smrti i uništenja. Isus nam u Blaženstvima pokazuje našu misiju: želi da budemo svjetlo svijeta, sol zemlje, grad postavljen na gori i svjetiljka koja gori u kući. Bog nam je dao svoju Riječ kako bi mi imali život, kako ne bi izgubili smisao života. I da bi se to dogodilo, Isus nam predlaže dva konkretna načina djelovanja: vršiti (u srcu) i druge učiti (životom). Zar nije to isto što nas i Gospa ovdje u Međugorju uči: kako oslobođiti našu vjeru od pukog obdržavanja tradicije i formalnosti, odnosno do toga da iskusimo i upoznamo pravog Živog Boga i njegovu ljubav. I zar nam i Ona ne pokazuje ista dva puta: vršiti – kad kaže *živite moje poruke* i druge učiti – *kad nas poziva da budemo njezini svjedoci*.

BOG RADIS „ODBAČENIM KAMENJEM“

Kad Gospa kaže da smo joj važni, to ne znači da smo mi neki 'super ljudi'. Baš suprotno od toga. Najbolje to pokazuje Isusovo 'odgajanje' sv. Petra, onaj njihov poznati dijalog na Genezaretskom jezeru nakon Isusova uskrsnuća kad Isus tri puta pita Petra:

Petre, ljubiš li me?
Gospodine, ti znaš da ti želim dobro!
Petre, ljubiš li me?

Gospodine, ti znaš da ti želim dobro!
Petre, želiš li mi dobro?
Gospodine, ti znaš sve, ti znaš da ti želim dobro!
Isus mu je na taj način osvijestio njegove slabosti i granice. Doveo ga je do toga da upozna vlastitu krhkost. I tek onda će on postati pravi voda jer će moći razumjeti krhkost i slabosti drugih. Isus ne treba savršene ljudе, on radi sa „kamenom koji odbaciše graditelj!“ Tek onda kad upoznamo vlastite slabosti i granice, možemo se predati da Bog preko nas čini. Onda Njemu pripada sva zasluga, a ne nama. Mi smo samo „sluge bekorisne“, ali u nama je Njegova snaga i život.

Ne zaboravimo: Gilbert Keith Chesterton, jedan od najutjecajnijih kršćanskih mislioca i najznačajnijih pisaca 20. stoljeća, rekao je: „**Samo živa stvar može plivati u suprotnom smjeru!**“

MEĐUGORJE PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Sva izdanja možete kupiti na web stranici
www.medjugorje.store

Njigju možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

BROJNI VJERNICI NA UOĆNICI 41. OBLJETNICE GOSPINIH UKAZANJA:

TISUĆE HODOČASNika MOLILO ZA MIR NA 31. HODNJI MIRA OD HUMCA DO MEĐUGORJA

Foto: Arhiv ICMM

NA BLAGDAN SV. IVANA KRSTITELJA 24. LIPNJA tisuće hodočasnika iz cijelog svijeta, a među njima i brojni župljeni Međugorje te vjernici iz okolnih župa, u velikoj molitvenoj koloni stigli su oko 10 sati pred crkvu sv. Jakova u Međugorju na 31. Hodnji mira koja je i ove godine krenula u 6 sati ispred crkve sv. Ante na Humcu. Brojne hodočasnike iz Ukrajine, Francuske, Brazila, Njemačke, Italije, Španjolske, Poljske, Hrvatske... na polasku je blagoslovio humački gvardijan fra Dario Dodig.

„Humac je uvijek bio povezan s Međugorjem, od prvih dana. Sjećam se naših starih frataru s Humca koji su svaki dan išli isповijedati u Međugorje. Svaki dan su njih četvorica išli isповijedati, pomagati međugorskim svećenicima i time doprinosili sakramantu svete isповijedi, čime su puno učinili za Međugorje. Mnogi hodočasnici iz Međugorja dolaze na Humac u svetište sv. Ante, tako da smo čak nekako postali jedno“, rekao je fra Dario Dodig, a hodočasnike je pozdravio i međugorski župnik fra Marinko Šakota koji je zahvalio njemačkom hodočasniku Hubertu Liebherru. On je zajedno s još nekoliko prijatelja Međugorja i inozemstva 1992. godine i pokrenuo ovu Hodnju, vjerujući Gospinim riječima da se krunicom i ratovi mogu zaustaviti.

Liebherr je podsjetio kako se prije točno 30 godina molilo za mir u našim prostorima, u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj, a sada 30 godina poslije molimo za mir u Ukrajini i u cijelom svijetu. U ovogodišnjoj Hodnji mira posebno brojni i aktivni bili su hodočasnici iz Ukrajine koji su molili za mir u svojoj zemlji.

„Došla sam iz Ukrajine. S hodočasnima iz Ukrajine dolazim već dvadeset godina. Išli smo na Hodnju mira, u Ukrajini je rat i svi ljudi žele mir i molimo se za mir.

Na početku Hodnje mira molilo se za mir u BiH, a sada se, trideset godina poslije, moli za mir u Ukrajini. Plakali smo. Bit će mir u Ukrajini. Međugorje je ljubav, mir i praštanje“, rekla nam je Marijana iz Ukrajine.

„Stigli smo prije dva dana tu. Došli smo s nakanama molitve za djecu, imamo ih četvero, za zdravlje, sreću blagoslov... Sve ono što jedna obitelj može poželjeti“, rekla nam je jedna hodočasnica, naglašavajući posebno molitvu za mir u Ukrajini.

Adam iz Poljske u Međugorju je na jednotjednom hodočašću.

„Drugi sam put u Međugorju, nakana mi je moliti za mir u Ukrajini i svijetu. Osam nas je u skupini“, rekao je Adam, a Tracy koja je iz Kansas Cityja, iz SAD-a je došla s dvije kćerke.

„Bili smo u Međugorju više puta, ali ovo je naša prva Hodnja mira. Stoga, molim vas molite se da uspijem. Ne pješaćim puno pa sam malo nervozna. Preplavljena sam osjećajima da je toliko ljudi ovdje u Hodnji i molitvi za mir“, rekla nam je Tracy, koja je, naravno, uspjela doći do crkve sv. Jakova.

Župljeni Međugorje i ove godine su pokazali svoje milosrđe, te su brojnim hodočasnicima nudili osvježenje ispred svojih domova. Hodnju mira ove godine vodio je međugorski župnik fra Marinko Šakota, a pred crkvom sv. Jakova u Međugorju hodočasnike je dočekao fra Renato Galić, koji je na kraju Hodnje mira predvodio kratko klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu.

Nakon toga brojni hodočasnici nastavili su ispred crkve i dalje moliti i pjevati, te radosna srca slaviti Boga i zahvaljivati Kraljici Mira za sve milosti.

3. ZAVJETNO ZAHVALNO HODOČAŠĆE ŽUPE „KRISTA KRALJA ČITLUK“

Treće zavjetno hodočašće vjernika i župljana iz župe „Krista Kralja“ Čitluk, ali i cijelog Brotnja i šire, za počelo je u nedjelju 1. svibnja 2022. Ta velika devetnica zahvalnih hodočašća iz Čitluka na Brdo ukazanja u Bijakovićima trajala je 8 nedjelja i na kraju se završila hodočašćenjem na samu uočnicu Gospinih ukazanja, u petak 24. lipnja 2022.

To je zahvalno, zavjetno hodočašće u organizaciji Župe Krista Kralja u Čitluku i Udruge 'Zavjet Gospo'. Župa Krista Kralja Čitluk devetnicu organizira povodom 41. godišnjice Gospinih ukazanja u Međugorju, a na sličan način obilježene su i dvije pret-hodne godišnjice ukazanja.

Predvodenim župnikom fra Mirom Šegom i župnim vikarima fra Goranom Azinovićem i fra Lukom Čorićem, veliki broj radosnih vjernika unatoč iznimnim vrućinama hodočastio je uz molitvu i pjesmu te su i ovo treće hodočašće završili zajedničkom

molitvom i blagoslovom ispred međugorske crkve.

Polazak je bio ispred župne crkve u Čitluku u 16:30 sati. Sve okupljene pozdravio je župnik fra Miro Šego i pozvao ih na molitvu krunice, onako srcem kako su molili svih zadnjih osam nedjelja. Na čelu povorke nosio se Gospin kip ukrašen 41 crvenom ružom te križ uz brojne zastave župe, Čitluka i Brotnja. Sam pogled na okupljene vjernike izazivao je veliki osjećaj ponosa na spremnost ovih ljudi da se i u današnje vrijeme u kojem smo se naučili na komotnost i 'lakša rješenja', još uvijek nalaze ljudi koji su spremni na žrtvu, koji imaju cilj, koji osjećaju zahvalnost i koji se ne stide javno svjedočiti svoju vjeru. Posebno je veselio veliki broj prisutnih obitelji, veliki broj žena i muževa koji su svojim primjerom brojnoj djeci prisutnoj u dugačkoj koloni hodočasnika tako najbolje svojim primjerom posvjedočili zašto se Kraljica Mira ukazala

baš ovdje: jer ovdje još ima ljudi koji imaju vjere!

Ispred međugorske crkve pred početak krunice oko 17 sati, hodočasnike je dočekao međugorski župnik fra Marinko Šakota i kratko im se obratio: „Dragi moji, dragi naši župljeni, vjernici i vjernici iz drugih župa! Dobro došli Majci, dobro došli kući, dobro došli u ovo mjesto koje svi volimo i koje i Majka voli jer ga je na poseban način izabrala. Ovo mora donijeti plodove! Ova žrtva ne može ostati bez ploda! – zaključio je fra Marinko ohrabrivši sve prisutne!

Fra Miro se zahvalio međugorskom župniku fra Marinku koji je dočekao hodočasnike te potvrdio kako je već ovo zavjetno hodočašće jedan od plodova Međugorja. A zatim je svima udjelio blagoslov.

Hodočasnici su ostali sudjelovali na večernjem molitvenom programu koji je započeo u 18 sati molitvom krunice, a potom se nastavio misnim slavljem u 19 sati.

NA UOČNICU GOSPINIH UKAZANJA

u Međugorju u petak 24. lipnja osim hodočasnika iz BiH i Hrvatske, hodočastile su skupine iz mnogih država svijeta: hodočasnici iz Irske, Engleske, SAD-a, Mađarske, Češke, Slovačke, Južne Koreje, Portugala, Francuske, Italije, Njemačke, Španjolske, Austrije, Poljske, Ukrajine, Libanona i Švicarske.

Sv. mise na hrvatskom jeziku slavljene su u 7, 8, 11 i 19 sati. Mise su slavljene i na jezicima inozemnih hodočasnika.

Molitvu krunice predmolili su volonteri humanitarne udruge „Marijine ruke“. Večernju svetu misu na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova, u koncelebraciji s više od stotinu svećenika, predslavio je fra Ljubo Kurtović, župnik u Ljubuškom, ali i dugogodišnji vikar u Međugorju.

Misno je slavlje uveličao veliki zbor „Kraljice mira“ pod ravnjanjem s. Irene Azinović.

Fra Ljubo je brojnim okupljenim vjernicima uputio spontane riječi punе poticaja, značenja i ljubavi za Gospu.

Rekao je kako čovjek dolazi tamo gdje se osjeća ljubljen, dobrodošao,

Foto: Arhiv ICM

siguran, voljen.. zato i brojni hodočasnici nastavljaju dolaziti ovdje. Sjetio se i kada je on prvi put došao u Međugorje kao trinaestogodišnjak sa svojom majkom, pješačio je 40 km. Imao je svoje molitve koje Gospa nije uslišala, i nije molio da bude fratar. Sada vidi da su Gospine želje bile puno veće od njegovih. Bog vidi puno više od nas samih i puno šire uslišava naše molitve. Zato se trebamo učiti moliti. Nitko se ne rada da sve zna, nego sve mora učiti. Tako nas Gospa uči moliti, uči nas duhovnom životu.

Gospa je došla prije 40 godina na Brdu, i to ima svoju poruku – jer se s brda bolje vidi: kao da nam Gospa želi reći – popnite se na Brdo molitve – bolje ćete vidjeti. A onda je djecu dovela u crkvu, sakramentima. Kao da nam želi reći da je naš put jedino hod za Isusom!

U dužini trajanja Gospinih ukazanja fra Ljubo vidi kolika je Gospina strpljivost s nama. Došla je ovdje s Božjim dopuštenjem jer se brine za nas kao Majka.

U središtu Gospine duhovnosti je srce! Zato i danas slavimo Srce Isusovo, a sutra na Godišnjicu ukazanja Bezgrješno Srce Marijino. Srce nije samo jedan organ, nego je ono cijela osoba. I kao što osoba treba sazrijevati, tako i Međugorje još uvijek raste, sazrijeva. Gospin najveći poziv je poziv na obraćanje i poziv na svetost! A to je uski put! Jer u srcu započinje mir, ali započinje i rat. Zato se trebamo moliti Kraljici Mira za mir u srcima, u našim obiteljima, a onda i u cijelome svijetu – pozvao je fra Ljubo sve prisutne!

Nakon svete mise molio se Marijin hvaloslijep „Veliča“, a poslije toga bilo je zajedničko klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu, a pojedinačno klanjanje se nastavilo do 6 sati ujutro.

41. OBLJETNICA UKAZANJA

Kada bi se jednom riječju trebala opisati 41. obljetnica Gospinih ukazanja i spomandan Bezgrješnog Srca Marijina – bila bi to šarolikost. Od ranih jutarnjih sati sa svih strana svijeta rijeke hodočasnika: muškarci, žene, obitelji, staro i mlado zajedno... slijevale su se u Međugorje. Kolone automobila koji su se zaputili po noćne pješake ili oni koji su krenuli na jutarnje svete mise koje su se u crkvi sv. Jakova slavile od 6, 7, 8, 9, i 11 sati.

Šarolikost je bila u vremenskim prilikama koje su se mijenjale od jasno plavog neba do prijeteljih crnih oblaka, teške omarine, a na kraju i jakog vjetra koji je posebno zapuhao u trenutku Gospina ukazanja u 18.40 sati – baš poput vjetra koji je uzdrmao kuću u kojoj su bili okupljeni apostoli na molitvi kada su se na njih izlili vatrene jezici Duha Svetoga. Tako se nekako jedan nadnaravnji mir razlikuje cijeli dan po molitvi natopljenom Međugorju.

Kolone vjernika nisu prestajale cijeli dan hodočastiti na Brdo ukaza-

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

Foto: Arhiv ICMM

nja, a posebna, mnogobrojna šarolika rijeka zastava i hodočasnika slila se s Brda u procesiji u 16.30 sati koju su s križem na pročelju predvodili i nosili naizmjenično fra Miljenko Šteko, bivši provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, te međugor-

ski župnik fra Marinko Šakota. Procesija je u molitvi prošla međugorskim ulicama i oko 18 sati se zaustavila pred crkvom. Nakon blagoslova vjernici su se uključili u početak molitve krunice.

Tako su u 18 sati već sve klupe oko crkve i ispred vanjskog oltara bile zauzete, a do kraja večernjeg misnog slavlja koje je završilo oko 21.15 sati, bila je ispunjena i gotovo polovica livade iza klupa. Brojne obitelji, hodočasnici, domaći i strani iz gotovo 30 zemalja svijeta, mnoštvo jezika u zajedničkoj molitvi.

Dok je veliki župni zbor „Kraljica Mira“ pjevao Gospine litanije nakon završetka krunice, krenula je procesija s Gospinim kipom uz vanjski rub vanjskog oltara crkve. Kada se pojavio Gospin kip prekrasno okićen bijelim cvijećem na nosiljkama koji su nosili župljani, nekako kao da je sav vjernički put zastao, protrnuo, uzdahnu, osjetio kako je među njih došla Kraljica Mira, i svi su spontano zapleskali. U jednom trenutku Gospin kip se našao ispred zalazećeg sunca, te je izgledalo kao da su se ispunile one proročke riječi: Žena zaognuta suncem koja će satrti zmiji glavu – stajala je tu pred svima!

Ispred Gospina kipa u procesiji hodilo je oko 269 svećenika čija je brojnost dala još više na snazi i svečanosti trenutka, a još je sigurno veliki broj hercegovačkih franjevaca tokom cijele mise ispovjedao.

Svečana sveta misa 41. obljetnice bila je ujedno i predstavljanje međugorskim hodočasnicima ovdje na licu mjesta, ali i diljem svijeta, novog provincijala

Foto: Arhiv ICMM

Hercegovačke franjevačke provincije fra Joze Grbeša. S njim su u koncelebraciji bili međugorski župnik fra Marinko Šakota, bivši provincijal fra Miljenko Šteko, provincijski vikar fra Miro Šego i vizitator provincije fra Mate Relota.

Nakon svete mise Marija Pavlović predmolila je Marijin hvalospjev „Veliča“, a poslije toga bilo je sat vremena zajedničko klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramantu, a pojedinačno klanjanje se nastavilo do 7 sati ujutro.

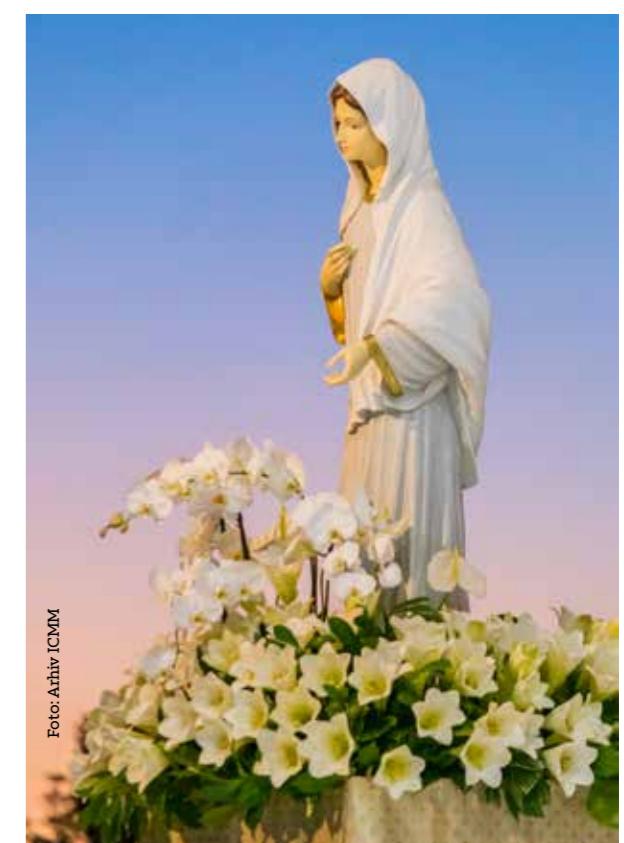

Foto: Arhiv ICMM

Propovijed fra Jozeta Grbeša, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije

Međugorje je Marija, Marija ljubav, a ljubav je Bog!

Foto: Arhiv ICMM

Dragi prijatelji, braćo i sestre, dobitni ljudi, koji tražite i koji molite!

U svijetu koji je opsjednut svojom slikom, nama se vratiti na početke, na izvore našeg vjerovanja i postojanja. Čovjek samo na izvori može naći istinu. I Marija nas upućuje na taj početak. Stalno nas upućuje na Krista. Kršćani danas moraju ponovno naći svoj identitet u Kristu.

Mi kršćani kad razmišljamo o tajnama i događajima, sigurno ne možemo ne vidjeti jednostavnu poruku: Bog je došao u nepoznati Nazaret, u mali Betlehem, u nepoznata sela, k neznamim ljudima. Božji zahvati uvijek su s malenima, ponižnima i

Bog je u svojim susretima s ljudima uvijek to činio jednostavnošću poruka. Velike stvarnosti dolaze dakle od malih i poniznih. I Međugorje stoji u tom kontekstu: malog i nepoznatog s velikom porukom! Međugorje je na kartu svijeta stavila upravo ta jednostavnost. Marija je tome početak i znak. Ni jedan dio svijeta prije 40 godina nije ni čuo za Međugorje, a vidi vas danas...

U ovaj dan, možemo razmišljati o tako puno tema vezanih za ovo mjesto i susret s Majkom. Možemo govoriti o poruci mira koja je tako važna u našem svijetu danas i u svako doba ljudske povijesti. Možemo razmišljati o dugom putovanju kroz 41 godinu.

Majke su umjetnici slušanja. Biti dobar slušatelj znači biti mudar čovjek, ja vjerujem da mudrost dolazi iz sposobnosti slušanja Riječi i poslušnosti isto.

Ljubav svijeta se skriva u ljubavi majke! I obratno je istina: u svim mojim susretima s ljudima, kroz sav moj život najteže mi je bilo susresti ljudi kojima riječ majka nije ništa značila!

Ta majka nas uči: Ljubav se dobiva samo davanjem, a nikada uzimanjem, da ljubav ni u čemu nije sebična, ona samo daje i daje dok joj srce kuca. Tako razumijemo da voljeti znači doživjeti besmrtnost.

Ljubav onda postaje moć u nama. Ljubav postaje način rješavanja problema.

Foto: Arhiv ICMM

nepoznatima. Velike stvari u povijesti svijeta dolaze iz malih mjestaca i nepoznatih imena. Velika otkrića nastala su u podrumima, u garažama nepoznatih. Veliki izumitelji nastajali su iz zabitnih mjestaca. Velike rijeke izviru u tišinama malih šuma. Veliki svjetski spisi, najveća književna djela nastala su iz dubine noćnih samoća. „Dijete je malen začetak, ali nosi u sebi čovjeka; mozak je maleno tkivo, ali skriva beskonačnu misao; oko je samo točka, ali obuhvaća beskraj.“ Pitamo se, ne skrivaju li se tajne kao i mudrost u malim posudama ovoga svijeta? Njihova malenost vodi i nas na put traženja, ali često i borbe s vlastitim egom. Ja vjerujem da ste na taj put traženja pošli i vi.

Možemo razmišljati o svjedocima čije živote je promijenio jedan susret ili jedan dolazak. Ja vjerujem da se govor o Mariji može svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ja vjerujem da se govor o čovjeku treba svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ja vjerujem da se govor o Bogu može svesti na jednu jedinu riječ: ljubav. Ako je Krist to učinio u svojim zapovijedima, onda je i nama tražiti taj put ljubavi.

Vjerujem da znamo i da smo iskusili da je majka u mnogim životima simbol sve ljubavi, sve radosti, svih snova, svih nuda, svega lijepoga u životu, ali i da je ona najviše znak za nesebičnost, milost i ljubav koja misli uvijek na druge.

Ljubav postaje put i cilj putovanja ovim vremenom!

Ona jedina, jedina ona povezuje svjetove i duše, vrijeme i vječnost. Ona je tajna koja povezuje živote i čini sve mogućim! Ona je ona koja pruža i skuplja, koja dovodi i diže, ona je ona koja liječi, i podiže, i razumije.

Mi smo u stalnom hodu postojanja. „Postajemo ono što volimo. Ako volimo stvari, postajemo stvar.“ (Sveta Klara Asiška). Ako volimo ljudi, postajemo božanski!

Ako zaista volimo, onda je jednostavno biti dobra duša. Jer sve dobro iz ljubavi dolazi kao što i sve zlo ovoga svijeta dolazi iz sebičnosti koja kaže: To je moje, to mora biti moje,

**Možda smo u životu sve razumjeli,
možda imamo puno znanja,
možda imamo puno pameti,
možda puno završenih škola,
možda imamo puno titula iza
svojih imena, možda smo prošli
cijelim svijetom, možda je naše
lice na naslovnicama novina,
možda nas svi poznaju, možda
smo osvojili svijet..., ali ako
ljubav nismo razumjeli, ništa mi
razumjeli nismo!**

ja ču to oduzeti da bude moje. Ta sebičnost je drugo ima za sve zlo ovoga svijeta među pojedincima i narodima.

Ako ljubimo, onda je tako jednostavno biti dobar roditelj, dobro dijete. Ako volimo Krista i ljudе, jednostavno je biti dobar svećenik!

Ako volimo svoju domovinu, onda je jednostavno biti dobar političar.

Ljubav je tako ključ svih kretanja i svih odnosa. Ona je oslobođena tereta formi, licemjerja, zavisti, ljubomora, ona nema u sebi ništa sebičnoga i želje za biti prvi.

Ako ne volimo, onda je naša sebičnost postaje put žalosti za nas i sve oko nas! Sebični ljudi nisu kršćani! Sebični ljudi ne mogu biti kršćani! Sebični ljudi ne smiju biti kršćani! Sebičnost je znak razdvajanja između onih koji vjeruju i koji ne vjeruju.

Što ljubav nosi, to nije nikada teret. Samo u ljubavi snaga raste. Bog nje možemo krenuti na kraj svijeta, podnijeti sve boli, nositi sve terete, pomoći znanima i neznanima, zaboraviti na sebe i svjedok Kristov.

Vez ljubavi jest najjači vez i ako ga u braku ili među prijateljima izgubi-te onda je sve ostalo suvišno. Ljubav i sreća su dio istog kruga. U krugu njenom čovjek je sretan. Izvan njega čovjek ostaje samo čežnja dalekih želja. Ta čovjek može biti i bogat i zdrav, i poznat i uspješan, ali ako ljubavi nema, najbitniji dio njega ne postoji. On ne postoji!

Ako u nama nedostaje praštanjia, to zaustavlja kretanje Boga u nama. Zaustavlja milost! Možda je to jednostavno zato što je Bog ljubav, pa sve što se u nama protivi ljubavi zaustavlja protok Božje milosti, snage i Božjeg života.

Foto: Arhiv ICMM

Ljubav postaje moć. Ona pokreće čovjeka, kao što ništa drugo ne može. Sv. Ivan nam je pokazao put upravo u ovome kada je rekao da se ljubav poistovjećuje s Bogom, a Bog s ljubavlju! Sv. Ivan kaže: Tko ljubi, taj poznaće Boga.

Tko ne ljubi, ne poznaje Boga, jer Bog je ljubav. Tko živi u ljubavi, živi u Bogu i Bog u njemu. (1. Ivanova 4,8 i 4,16b). Što to znači u svadbašnjem životu?

Da, ja vjerujem da samo oni koji vas vole, oni vas razumiju! Samo oni koji vas ljube, oni vas jedini poznaju. Svi ostali naglađuju tko ste vi.

Samo oni koji vas vole, oni dijele vašu patnju. Samo oni koji vas vole, oni ostaju s vama zauvijek.

Tako je ljubav pravi test kršćanstva. Na njemu mi stojimo ili padamo.

Ljubav čini da svijet vidimo drugačije i drugačije od svih ostalih gledanja kada svijet vidimo kroz oči ljubavi i oči suza. Tada vidimo ono što obične ili ravnodušne oči ne mogu vidjeti. Kada svijet vidimo kroz oči boli, onda razumijemo i prestajemo biti suci ovoga svijeta, jer ljubav nikada ne sudi! Prestajemo stvarati mišljenja o onima koje ne poznajemo.

I naša riječ onda biva ono što treba biti odraz naše duše. Onda jedino moja riječ je i moj bitak.

Ta ljubav jedina pamti vjekove. Ona se vidi, ona je jako vidljiva:

*„Kada slabí jakome oprosti,
Kada jaki zavoli snagu slaboga,
Kada bogati podjeli sa siromašnima,
Kada glasni zastane pokraj nijemoga
I shvati što mu nijemi želi reći,
Kad tiho postane glasno, i glasno utihne,
Kad značajno postane beznačajno,
I nevažno postane važno i veliko,
Tada, da tada, počinje i tvoj život ljuba-vi!“* (Rolf Krenzer)

Vjerujem da vas je ta ljubav dovela ovdje: ljubav Majke, koja zove neprestano i ljubav Krista, koji je glavni cilj.

Možda smo u životu sve razumjeli, možda imamo puno znanja, možda imamo puno pameti, možda puno završenih škola, možda imamo puno titula iza svojih imena, možda smo prošli cijelim svijetom, možda je naše lice na naslovnicama novina, možda nas svi poznaju, možda smo osvojili svijet..., ali ako ljubav nismo razumjeli, ništa mi razumjeli nismo!

Tako puno ljubavi je vezano za ime Međugorje.

Tako puno ljubavi je sišlo s onog brda iznad Bijakovića.

Tako puno ljubavi se širi svijetom po imenu Međugorje.

Tako puno ljubavi je izlječilo ljudska tijela, ljudske duše, tako je puno izlječenih rana, podignutih ljudi,

pomirenih sudbina, uzdignutih obitelji.

Nije li vam poznata ona veličanstvena poruka, posjetnica: „Kada biste znali koliko vas ljubim, plakali biste od radosti!“

Kad bismo znali kako je dobro oprostiti, ne bismo nikada živjeli u svađi.

Kad bismo znali kakvo je bogatstvo imati mir, ne bismo nikada tražili sukob.

Kada bismo znali kako je velika milost u kajanju, ne bismo nikada bili oholi.

Kada bismo znali kako je božanski biti jednostavan, ne bismo nikada nikome život zakomplikirali.

Kada bismo znali kolika je snaga u poniznosti ne bismo se nikada gurali za prva mjesta.

Kada bismo znali kolika je snaga u nesebičnosti, živjeli bismo život ljubavi.

Kada bismo znali kako je blaženo i uspravno govoriti istinu, ne bismo se nikada nikome prodali.

Kada bismo upoznali Mariju, znali bismo da je Krist jedini Spasitelj svijeta.

O kada bismo....

Tako puno je mira ušlo u ljudska srca, obitelji i svijet po

imenu Međugorje.

Međugorje je Marija, Marija ljubav, a ljubav je Bog. Tako jasna je ta poveznica! Budimo je svjesni. Nemojte ju zaboraviti i napustiti. I Marija i ljubav uvijek vode Bogu ljubavi, Kristu Spasitelju!

Stoga i vama i sebi govorim: nemojmo večeras otići doma isti. Nemojmo biti isti! Napravimo korak naprijed. Pozvani smo biti bolji, savršeniji, autentičniji, jednostavniji, ponizniji. I do nas je! Uvijek je do nas! I Samo je do nas! Ova prilika danas i večeras je jasan iskaz milosti!

U čežnji srca pred Njom želim sjesti i šutjeti. Čistoća Njena govori nadi moga srca!

Majka milosti. Majka mira. Majka ljubavi!

Njoj sam i sin i brat.

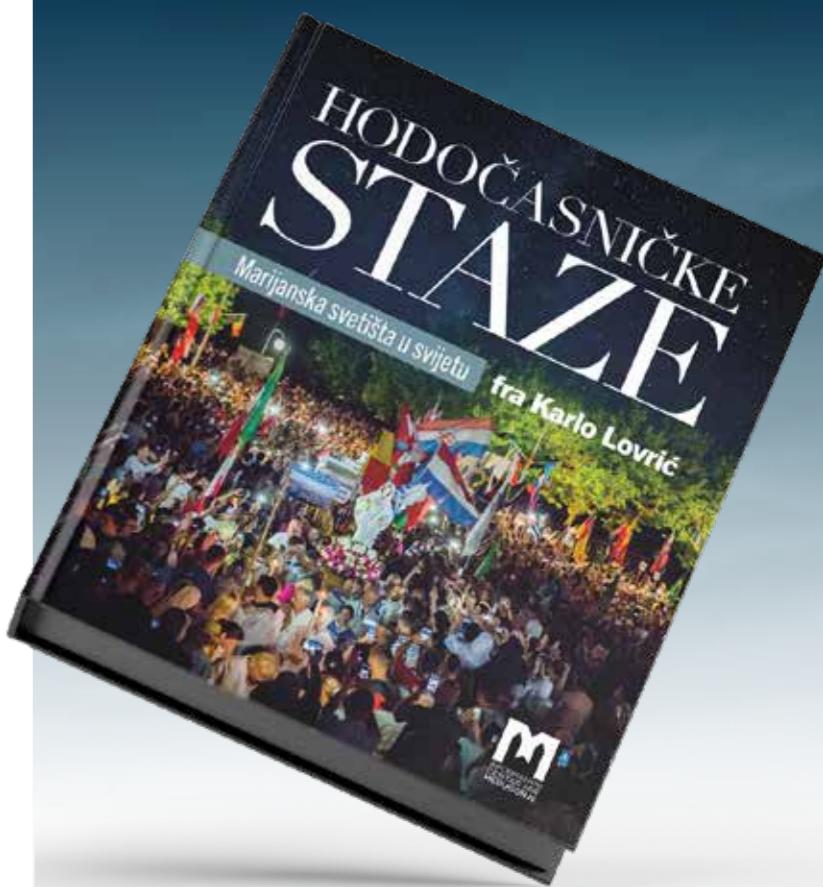
Mater nam je kada matera više nema.

Uči nas šutjeti i biti, ljubiti i darivati.

Žena obučena u svjetlo, neka osvijetli i nama staze sumnja i muke, da možemo biti! Uvijek biti i samo biti! Vječno biti!

Marija, Gospo ljubavi, Kraljice Mira, daruj nam svoj mir. Sada, danas i vazda. Amen!

Poštovani čitatelji, pred vama je knjiga Hodočasničke staze fra Karla Lovrića koja nas vodi u ništa manje nego 119 uglavnom Gospinih svetišta u 38 zemalja svijeta. Knjiga spada u red onih koje svakako treba pročitati, i to ne samo jedanput; ona bi, da se poslužimo školskim rječnikom, trebala biti obvezna lektira, svojevrsni vadmekum.

Ne možemo fizički posjetiti sva hodočasnička mjesto, ali se možemo duhom prenijeti u njih. U tome nam obilno pomaže ova fra Karlova knjiga. Ona će nas, da se poslužim riječima autora, približiti Gospi, a preko Gospe Isusu i Njegovoј Crkvi.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenernici Informativnog centra Mir Međugorje.

Svetkovina Presvetog Trojstva u Međugorju

Otajstvo Presvetog Trojstva središnje je otajstvo kršćanske vjere i života. To je tajna Boga u sebi samome. Tu je dakle izvor sviju drugih vjerskih otajstava, svjetlo koje ih osvjetljuje. To je najtemeljniji i najbitniji nauk u „redu vjerskih istina“. „Sva povijest spasenja samo je povijest objavlivanja pravog i jedinog Boga Oca, Sina i Duha Svetoga, koji pomiruje i ujedinjuje sa sobom ljude koji su se odvratili grijehom.“

Na uočnicu svetkovine, u subotu 11. lipnja, pred punim vanjskim oltarom vjernika i hodočasnika koji su došli iz Italije, Poljske, Francuske, Irske, Austrije, Njemačke, Australije, Španjolske, Češke, Filipina, SAD-a, Hrvatske i Bosne i Hercegovine, svetu misu je slavio fra Branimir Musa u koncelebraciji 14 svećenika.

Na 11. Nedjelju kroz godinu, odnosno, na svetkovinu Presvetog Trojstva u župnoj crkvi u Međugorju su se slavile svete mise u 7, 8, 9.30, 11 i 19 sati.

Svetu misu u 11 sati predslavio je fra Marinko Šakota, međugorski župnik. U svojoj propovijedi pokušao je vjernicima protumačiti otajstvo presvetog Trojstva. Rekao je kako su mnogi pokušavali shvatiti tajnu Presvetog Trojstva, pa niti on sigurno neće uspijeti. Ali nastojimo se približavati tom otajstvu. Ono se najbolje otkriva u molitvi. I zato je Gospa, na poseban način i došla u Međugorje kako bi nas naučila moliti srcem – kako bi nas onda kroz molitvu uveličao veliki župni zbor Kraljica Mira.

Večernju svetu misu u 19 sati predslavio je fra Boris Barun, jer je većina franjevačke braće otišla u ispomoć kod ispunjavanja u svetište sv. Antuna na Humcu.

SVEĆANO PROSLAVLJENA SVETKOVINA TIJELOVA

U četvrtak, 16. lipnja 2022. u Međugorju je svećano proslavljena svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove (Tijelovo). Značaj ove svetkovine pokazuje i činjenica da je to zapovjedna svetkovina i u Hrvatskoj i BiH je toga dana bio neradni dan. Svetkovina Tijelova pada na deveti četvrtak nakon Uskrsa, i uspomena je na Veliki četvrtak kada Katolička Crkva slavi ustanovljenje euharistije i naglašava vjersku istinu da je Isus pravi Bog i pravi čovjek.

Neradni dan i produženi vikend iskoristili su brojni domaći i strani hodočasnici koji su pristigli u Međugorje. Među njima je i više od 700 hodočasnika koji su dio 13. Hodočašća obitelji iz Hrvatske.

U Međugorju su u župnoj crkvi slavljene tri svete mise na hrvatskom jeziku. Svetu misu u 8 sati predslavio je fra Ivan Dugandžić. Svetu misu u 11,00 sati predslavio je fra Marinko Šakota.

Prije večernje svete mise bila je molitva krunice, koju su na 1. dan devetnice Kraljici Mira predmolili župljani Miletine.

Večernju svetu misu u 19 sati predslavio je fra Renato Galić u koncelebraciji s apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje nadbiskupom Aldom Cavallijem i još 44 svećenika.

Pjesmom je misu uveličao veliki župni zbor Kraljica Mira.

„Božja Riječ koju Crkva stavlja na današnju svetkovinu nam pruža toliko potrebnu utjehu i ohrabrenje. Ona nam svjedoči kako naš Gospodin uvijek vidi potrebe svojih učenika i kako nam dolazi u susret. On nikada ne ostaje ravnodušan na naše poteškoće. No mi tako često ne prepoznajemo Boga u tim trenutcima te mislimo da nas je napustio. Nikada ne smijemo smetnuti s uma kako je sam Bog, u Isusu Kristu, postao čovjekom kako bi proživio ljudski život, kako bi sam nosio križ pod čijim je teretom čak tri puta pao. On nam na taj način daje poticaj na našem putu i u našim životnim borbama. Iako danas više nije prisutan na fizički način, kao sa svojim učenicima, On i danas, nakon skoro 2000 godina, ostaje s nama prisutan na jedan otajstven način“, rekao je fra Renato u svojoj homiliji, osvrćući se na današnja misna čitanja.

Fra Renato je kazao i kako smo „od toliko mjeseta na kojima možemo prepoznati prisutnost uskrslog Gospodina, danas pozvani prodrijeti dublje u otajstvo euharistije“.

„U dokumentima II. Vatikanskog sabora za nju lijepo stoji da je ona izvor i vrhunac svega kršćansko-ga života. Izvor i vrhunac! Ona je

središte kršćanskoga života te bi iz nje trebalo izvirati svako naše nastojanje i djelovanje. Sveti papa Ivan Pavao II. je posvetio jednu encikliku, jedan dokument, odnosu euharistije i Crkve i već u prvoj rečenici te enciklike, na tragu već rečenog, on lijepo kaže kako Crkva crpi svoj život iz euharistije“, rekao je fra Renato napomenuvši kako „ova snažna rečenica može poslužiti svima nama kao svojevrsni ispit savjesti“.

„Zivim li od euharistije? Nalazi li se dan Gospodnj, odnosno euharistijsko slavlje u središtu mog osobnog, ali isto i obiteljskog života? Jesam li nekada spremjan podrediti druge stvari i događaje kako bih ga pohodio? Zivim li od ovoga besplatnog Božjeg dara u kojem nam se očituje najveći čin predanja i ljubavi u ljudskoj povijesti? Jeli euharistija i susret s Gospodinom u njoj, prvo mjesto na kojem ću potražiti okrjepu za svoju umornu dušu?“, pitanja su koja je međugorski župni vikar stavio pred vjernike.

„Ova današnja svetkovina nam pokazuje kako se euharistija ne živi samo u jednom satu već da je potrebno živjeti od nje i nakon slavlja. To ćemo najjasnije vidjeti večeras kada ćemo se u procesiji uputiti

našim ulicama noseći svečano Presveti Sakrament. Tako ćemo svjedočiti Kristovu prisutnost. No, to smo pozvani činiti nakon svakog sudjelovanja u svetoj euharistiji: svjedočiti drugima kako smo preobraženi Božjom riječju i pričešću Kristova tijela i da smo makar malo drugačiji. Eto izvrsnog načina kako svatko od nas može Krista svjedočiti: Ne riječima već svojim životom“, rekao je fra Renata, naglašavajući da je „danasa važno spomenuti kako se nalazimo na počeku devetnice za 41. obljetnicu Gospinih ukazanja ovdje u Međugorju“.

„Upravo nas Ona u svojim porukama poziva da često slavimo euharistiju i da budemo spremni čak sve drugo podrediti tom susretu s Gospodinom. Neka nas njezin zagovor uvijek prati i potiče da u euharistijskom kruhu prepoznamo Gospodina“, riječi su kojima je svoju propovijed na blagdan Tijelova u Međugorju zaključio fra Renato Galić.

Na kraju mise kao što je običaj u devetnici ukazanja, Gospin hvalospjev „Veliča“ predmolili su Marija Pavlović Lunetti i Ivan Dragičević.

Nakon večernje svete bila je procesija s Presvetim koja je ove

godine krenula od crkve ulicom do mosta, zatim cestom prema školi i preko kružnog toka vratila se do vanjskog oltara crkve.

Bit ove Tijelovske procesije je da vjernički puk svojim izlaskom na ulicu sa Presvetim Oltarskim Sakramentom prolazi kroz mjesta gdje živimo, radimo, trpimo, veselimo se i tugujemo. Na taj način svjedočimo svoju vjeru i dajemo dragome Bogu zadovoljštinu za tolike uvrede, psovke i kletve koje mu toliki ljudi nanose.

Zajednica „OMNIA DEO“: plodovi Međugorja se vide u svakodnevici

U Međugorje je za 41. godišnjicu Gospinih ukazanja uz mnogobrojne strane hodočasnike, stigao i veliki broj hodočasnika iz Hrvatske. Među njima je bilo i 120 članova zajednice 'OMNIA DEO' koja djeluje u više gradova na području cijele Hrvatske i BiH, a čiji su osnivači don Josip Radić, svećenik zadarske nadbiskupije i majka Jozefina Glasnović.

O svojim dojmovima hodočašća Maria Faustina je kazala: „Ja sam već više puta bila u Međugorju i ovdje često dolazim, ali svaki put kada dodem osjetim da me Gospa zove i da mi uvijek iznova pokazuje koliko me voli, koliko joj je stalo do mene, koliko je ona prava Majka koja se o meni brine i brine se za moju dušu. I svaki put kada dodem, Ona me usmjerava na nešto novo što treba promjeniti i popraviti. Ali uvijek me ohrabruje da idem naprijed i da još više otvaram svoje srce Bogu i da se još više darivam za ono što Bog traži od mene u poslanju koje vršim: da ne gledam na sebe – da se bezuvjetno darujem drugima!“

Komentirala je i dojmove drugih hodočasnika: „Vidi da su sve to otvorena srca, a Bog uvijek gleda na to, tako da vjerujem i vidim da su mnogo primili, a plodovi će se tek vidjeti u svakodnevici!“

Krenuli su na ovo hodočašće u četvrtak 23. lipnja navečer. U Međugorje su stigli u petak 24. lipnja ujutro i odmah su bili na Križevcu. Nakon njega su slušali svjedočanstvo momaka zajednice Cenacolo, a popodne su sudjelovali u svečanom programu župe na uočnicu ukazanja.

U subotu 25. lipnja bili su na Brdu ukazanja već u 5.30 sati. Sretni su jer su tu molitvu podijelili sa svojim

Rumunjski hodočasnici: Došli smo zahvaliti Gosi

Gospođa Dina Victoria Iatica iz Rumunjske prvi put je došla u Međugorje davne 1995. godine. Od tada dolazi svake godine i po više puta na hodočašće svojoj Majci, Kraljici Mira, a od 2000. godine počela je i sama organizirati hodočašća i dovoditi druge ljudе iz svog grada BAÍA MARE koji se nalazi u pokrajini Maramures na sjeveru Rumunjske.

Jedina godina u kojoj nije bila u Međugorje je 2020. kada se nije moglo putovati zbog epidemio-loških razloga.

Ovaj put stigla je s grupom od 44 hodočasnika. Stigli su u subotu 18. lipnja kasno navečer nakon više od 24 sata putovanja, a vraćaju se kućama sljedeće subote 25. lipnja.

Duhovna pratnja grupe im je svećenik, franjevac konvencionalac fra Stanica Maties. Namjerno su odabrali ovako dugi boravak od sedam dana za hodočašće jer su željeli da se hodočasnici mogu isključiti mislima iz svoje problematične svakodnevice i onda lagano preko molitvenog programa u Međugorju, odlascima na međugorska brda, Tihaljinu i svjedočanstva, uranjati dublje u molitvu i iz nje crpiti snagu za povratak u stvarnost koja ih čeka kod kuće. A tamo nije lako, jer se nalaze vrlo blizu granice s Ukrajinom, pa imaju jako puno ukrajinskih izbjeglica koji se nalaze u prolazu prema boljim odredištima EU.

Među hodočasicima velika većina je po prvi put u Međugorju, i također su različite vjeroispovijesti: katolički, pravoslavni i grkokatolici. Ipak svi zajedno slave Gospodina i slazu se u jednom: njihova jedina nakana s kojom su došli je zahvaliti Gosi za sve primljene milosti.

Gospođa Dina je posebno sretna jer se nuda kako će ove godine uspjeti doći u Međugorje još dva puta: s dva autobusa mladih na Mladifest i još jednim autobusom u rujnu.

Statistike za lipanj 2022.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 200 000

Broj svećenika concelebranata: 3841 (128 dnevno)

Proslavljenja svetkovina rođenja sv. Ivana Krstitelja

U četvrtak 23. lipnja proslavili smo rođenje Ivana Krstitelja, čovjeka za kojeg Isus kaže da „između rođenih od žene ne usta veći“ (Mt 11,11). No Ivan nije toliko velik samo zato što je bio Isusov preteča, a ni zato što je ubijen zbog Božje riječi, nego zato što je posjedovao jednu važnu osobinu, na koju ukazuje i simbolika datuma današnje svetkovine. Naime, svetkovina Rođenja Ivana Krstitelja slavi se 24. 6., što znači da bi trebala biti sutra, u petak kada je taj datum. Međutim, Ivan se „povlači“ pred jačom svetkovinom Presvetog Srca Isusova koja mu „uzima“ njegov datum. Tako još jedanput sv. Ivan Krstitelj pokazuje svoju poniznost PONIZNOST, odnosno kako nije On onaj koga čekamo, nego da je on tu da se smanjuje, a Jaganjac Božji da se uzvisuje. Tim svojim primjerom

pokazuje i koji je naš put vjere i spasenja.

Druga važna stvar koju datum svetkovine Rođenja Ivana Krstitelja poručuje nalazi se u kontekstu Gospinih ukazanja u Međugorju koja su zapravo počela na "njegov dan" 24. lipnja 1981. Ivan nije naslijedio imena očeva kako je bio red da se nastavi tradicija u obitelji: najstariji sin dobija očevo ime, nego je na inzistiranje majke Elizabete, dobio skroz novo ime i time pokazao kako od njega započinje jedna nova loza po Božjem

duhu, loza proroka koji pozivaju na obraćenje. A zar nije Gospa kraljica proroka i Ona, dolazeći k nama na ovaj Ivanov dan, dan najvećeg proroka koji je rođen od žene, kao da nam još jače, snažnije i glasnije želi ponoviti isti Ivanov poziv: Poravnajte staze svog srca, ispunite udubine... načinite put Gospodaru Slave da se nastani u vama! Obratite se i vjerujte evangelju!

I kao što sa Ivanom Krstiteljem započinje jedno novo vrijeme priprave za skori dolazak Gospodnjeg,

tako možemo reći i da je Gospinim dolaskom u Međugorje također nastupilo jedno novo vrijeme u kojem Gospa preko 'svoje djece' po cijelome svijetu opet želi pripremiti put Isusovom drugom dolasku. I kao što Ivan Krstitelj odabire siromaštvo i samo ono što je bitno (odlazi u pustinju, zaodjeven devinom dlakom i hraneći se divljim medom), tako i Gospa odabire ovaj siromašni, zabačeni hercegovački kraj koji je silom povjesnih prilika ostavljen da živi samo sa onim bitnim: svojim radom i vjerom u Boga, i u svojim porukama poziva na ono bitno za naš duhovni rast, za naše spasenje: a to je življenje svetih sakramenata Crkve Njezina Sina.

Svete Mise u Međugorskoj crkvi bile su u četvrtak 23. lipnja na ovu prebačenu svetkovinu Rođenja sv. Ivana Krstitelja u župnoj crkvi u 7.30; u 11 i u 19 sati.

Svetu misu u 7.30 predslavio je fra Ivan Dugandžić. U uvodnoj riječi kratko je napomenuo kako je sv. Ivan Krstitelj stvarno veliki čovjek jer on jedini među svećima ima proslavu i svojeg rođenja i svoje smrti. A njegova veličina je baš u tome što se znao smanjiti pred Onim kojeg je navješćivao. Svetu misu u 11,00 sati predslavio je fra Marinko Šakota.

Godišnje Gospino ukazanje Ivanka - 25. lipnja 2022.

Vidjelica Ivanka Ivanković Elez imala je redovito godišnje ukazanje 25. lipnja 2022. Prigodom posljednjeg svakodnevnog ukazanja 7. svibnja 1985. Gospa je Ivanka, povjerivši joj posljednju, 10. tajnu, kazala da će tijekom cijelog svog života imati ukazanje jedanput u godini i to na obljetcu ukazanja. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje, koje je trajalo 5 minuta (18:34h - 18:39h), Ivanka je imala u svojoj obiteljskoj kući. Ukazanju je bila nazočna samo Ivanka obitelj. Nakon ukazanja vidjelica Ivanka je rekla:

Gospa je dala slijedeću poruku: „Dječice, molite, molite, molite!“

Gospa nas je sve blagoslovila.

Foto: Arhiv ICMM

Škola rukometa HRK Grude u posjetu Međugorju

Škola rukometa „Rukomet - od prvog koraka do prvaka“, Hrvatskog rukometnog kluba Grude su najmlađi članovi i članice ovog proslavljenog kluba. U utorak, 28. lipnja na kraju sezone treninga za nagradu su dobili jednodnevni edukativno, rekreacijski i duhovni posjet Međugorju.

Lijepo svjedočanstvo dvojice momaka iz zajednice Cenacolo započelo je u 9 sati. Na početku su pogledali film o nastanku zajednice, a nakon

toga su im Antonio i Jimmy ispričali o tome kako su ih ovisnosti o igricama, kompjuterima, te drogi i alkoholu doveli dio ispravnosti života, gubitku smisla, pravih prijatelja.. Na kraju su ih njihove majke dovele u Međugorje, u zajednicu Cenacolo i osjetili su kako je to mjesto za njih na kojem se mogu promijeniti te naučiti što je ono doista vrijedno u ljudskom životu – a to je Bog i obitelj i prave vrijednosti ljubavi.

Nakon toga mali hodočasnici otišli su se pomoliti u crkvu sv. Jakova.

Budući da djeca uglavnom najmanje poznaju povijest svoga kraja, ili ne znaju neke činjenice za koje mi odrasli

držimo općepoznatima, uslijedio je posjet novom multimedijalnom i digitalnom muzeju „Naša Majka“ gdje su im lijepo sve ispričali o povijesti ovoga kraja i povijesti ukazanja. Za mnogo njih je tu bilo puno novih informacija koje nisu znali.

Hodočašće je završilo kratkim posjetom Etno selu Herceg, životinjama i igralištu, a nakon toga umorni, ali sretni, mali hodočasnici su se vratili svojim kućama.

IMATE MAJKU KOJA VAS LJUBI, ZAPAMTITE!

U Međugorju se proteklih dana održao projekt 'Dati nadu' koji se već šesti put održao na način da dobri ljudi iz Međugorja i Rumunjske otvore svoja srca, te zajedno s voditeljem projekta Luchianom Omaniom, osiguraju djeci bez roditelja iz Rumunjske novac za put na besplatno hodočašće u Međugorje, a župljanici iz Međugorja ponude besplatnu hranu djeci te se pobrinu za smještaj u Međugorje. Ove godine došlo je 41 dijete u znak 41 godine Gospinih ukazanja u župi Međugorje. Djeca su proteklih šest dana boravka u Međugorju provela u molitvi i zajedništvu, sudjelujući na večernjem molitvenom programu na vanjskom oltaru crkve sv. Jakova, moleći na Brdu ukazanja i Križevcu, a također su imali i duhovnu obnovu u Franjevačkom samostanu Uznesenja Marijina na otoku Badija kod Korčule. Danas, zadnjega dana njihova hodočašća, riječi ohrabrenja uputio im je i međugorski župnik fra Marinko Šakota. Susret se održao pokraj crkve sv. Jakova, a fra Marinko im je naglasio da unatoč križu kojega imaju u životu, neka ne zaborave da imaju Majku koja ih ljubi i prihvata kao svoju djecu.

„Marija dolazi kao Majka Isusova, ali i kao naša Majka, te nas sve ovdje zove riječima „Draga djeco“, jer smo mi djeca Marijina. Imamo Majku, Majku koja nas voli. Majku koja nas zove svojom dragom djecom. Zašto dolazi k nama? Jer smo joj jako važni. Ona nam želi pomoći, jer mi ne znamo kako živjeti Evandelje. Mi smo kršćani, ali ne poznajemo Isusa, ili ga vrlo malo poznajemo. Marija nam želi pomoći da upoznamo Isusa, da dodemo Isusu, te nam kaže da je samo u Bogu naš mir. Ali kako pronaći taj mir? Kaže nam da molimo jer je molitva put do Boga, a u Bogu je jedini istinski mir. Uči nas također i kako moliti. Svi se pitaju kako moliti i kako pronaći mir, a Marija nam govori „Molite srcem, postite srcem, slavite svetu misu srcem, klanjajte se Isusu srcem, živite srcem“. Što to znači „srcem“? Srcem znači svojevoljno se odlučiti. Kada odlučim uzeti vremena za Isusa u molitvi to je molitva srcem. Kada kažem „Isuse, sada odlučujem

uzeti vremena za tebe“, to je molitva srcem. Kada kažem „Isuse, želim se susresti s tobom, ti si mi važan“, to je molitva srcem“, kazao je fra Marinko Šakota, naglašavajući koliko je važna molitva srcem za osobni susret s Bogom.

„Bog me ljubi, Bog mi opršta, to mi daje snagu. Ljudi nekada me znaju i ne voljeti, ali Bog me voli, to mi daje snagu, to mi daje radost. Gospa nam govori da volimo Boga i da volimo ljudi. Kaže nam da kada imamo ljubavi u srcu sve nam je moguće, i voljeti i opršati i pričati s drugim i oprostiti drugome. Majka nas također poziva da molimo pred križem, da molimo za mir, za ljubav. Zašto da pred križem molimo za ljubav? Jer Isus nas poziva da uzmemo svoj križ, da prihvatimo svoj križ, jer kada prihvatom svoj križ imam mir. Dragi prijatelji, to je ukratko Gospina škola. Dragi prijatelji, zapamtite, imate majku koja vas ljubi. Majku koja te zove svojim dragim djetetom. Slušajte Majku“, kazao je na kraju fra Marinko Šakota.

Djeca su fra Marinku zahvalila što je odvojio svoje vrijeme za susret s njima, te što im je uputio riječi ohrabrenja koja će im pomoći u svakodnevnom nošenju križa, a također su mu darovali i simboličan dar. Fra Marinko je potom svima okupljenima udjelio Božji blagoslov, te djeci još jednom naglasio da ne zaborave kako imaju Majku koja ih ljubi.

Priredio: Mateo Ivanković

MEĐUGORJE JE MJESTO BOŽJE MILOSTI

Poštovani čitatelji Glasnika mira, u ovome broju donosimo razgovor s iznimno zanimljivim su-govornikom koji otvoreno govorи o životnom putu, usponima i padovima te svjedočи o svojem obraćenju. Naš je sugovornik poznati dubrovački tenor Stijepo Gled Markos.

Foto: Arhiv ICMN

U RAZMIŠLJANJU KAKO U UVODNIKU PREDSTAVITI NAŠEG SUGOVORNIKA prisjetih se jednog statusa kojeg je Stjepo objavio na svom Facebook profilu. Ovaj status, u kojem svjedočи kako je od protivnika postao zaljubljenik u molitvu svete krunice, upravo ponajbolje oslikava Stjepu i njegovu supitilnu, rafiniranu umjetničku dušu. Njegov status prenosimo u cijelosti. „Uvijek sam bio protivnik sv. krunice i za mene su to bila bapska posla, jer sam posebno bio alergičan na silna ponavljanja baka iz prvih redova do oltara. Malo poslije, nakon silne zaljubljenosti i leptirića kroz dodir Božje ljubavi onda kad mi je trebala pomoć, a nitko mi je nije pružio osim Njega, uzleta, te prelaska iz osjećaja zaljubljenosti u stanje ljubavi, osjetio sam neopisivu moć Gospina oružja i sam postao „baba“. Osim mistične snage sv. krunice ona te drži u poniznosti jer je naizgled banalna. Ona, kao da se suprotstavlja tvojem razumu i traži ljubav koja će ti otvoriti nadrazum. Drži te u osjećaju malog djeteta koje slaže abak igrajući se i učeći prva zbrajanja iako su već tablice množenja iza tebe. Moleći kao bezazleno dijete, zadobiješ proročku snagu dok ti sama krunica postaje kostur jedrenjaka na koji se veže Božja riječ poput oplate, u molitvi vjetra, mora ljubavi i neba motrenja. Znala je Majka Marija, što je čovjeku potrebno. Poniznost. Kostur vjere.“

■ **Dragi Stijepo, zahvaljujemo za vrijeme koje ste izdvojili za ovaj razgovor.**

Hvala Vama od srca što ste me pozvali kao gosta i molim Boga da sve što kažem bude izričito Njemu na slavu i čast.

■ **Predstavite se ukratko našim čitateljima?**

Prije svega muž sam predivne žene Jelene i otac Mateja, čovjek kojeg je Bog neopisivo zadužio iako znam da Mu se nikad ne ču moći odužiti osim da ga ljubim i budem mu zahvalan. Rođen sam i živim u Dubrovniku gdje služim svojim talentom a to je posebice pjevanje duhovne glazbe, molitva, evangelizacija, ali također osim duhovne, djelujem kao kantautor u ozbiljnoj i zabavnoj glazbi.

■ **Iako svjesni još od malih nogu da ste glazbeno silno talentirani**

vaša životna odrednica čini se nije bila glazba. Završili ste pomorsku školu i neko vrijeme radili kao časnik duge plovidbe. Veliki su utjecaj na mene imale osobe koje su u određenom trenutku mog odrastanja bile blizu, a ja kao i svako drugo dijete, tražeći sebe, svoj identitet, u tom samom početku puberteta pogled sam bacio prema moru i pomorstvu. A kako je Dubrovnik pomorski grad, unatoč mojoj velikoj ljubavi prema glazbi koju sam ispoljavao još od malih nogu, nije bilo teško upisati pomorsku školu, završiti je, te se prvom prilikom ukrcati na brod. Bilo je to za mene posebno iskustvo jer sam plovio par godina i obišao skoro sva mora.

MOJ PRVI PRAVI SUSRET S MEĐUGORJEM U KOJI SAM DOŠAO OTVORENOG SRCA BIO JE NAKON OBRAĆENJA 2014. GODINE I OD TADA, ŽENA I JA ČESTO DOLAZIMO. KAO MNOGE DUŠE, TU OSJEĆAMO DUH BOŽJI, MOLITVU I MIR KOJEG JE MILOST GOSPINA UKAZANJA ZAPOČELA I PRIJE NEGO SMO SE PRONAŠLI.

■ **Zov glazbe je ipak bio snažniji. Kako i kada je došlo do zaokret-a?**

Glazbeni talent koji je uvijek bio skriven u meni, kao onaj biser kojeg čuva školjka na dnu mora, čekao je samo trenutak kad će biti pušten na slobodu. Slobodu u kojoj ću napokon prihvatići ono za čim sam od rođenja žudio i od čega su me možda ratne okolnosti omele, a to je glazba, pjesma i pjevanje. Prije malo manje od dvadeset godina, kad sam se iskrcao s broda, bila je raspisana audicija za mjuziski Dan od Amora kojeg je skladao pok. Đelo Jusić. Prijavio sam se na audiciju i dobio jednu od glavnih uloga. To je bio moj prvi susret s kazališnim daskama. Tu sam ostao par godina glumeći i pjevajući u mjuziklima, statirajući u predstavama, gdje sam zapravo stekao veliko scensko iskustvo i jedno vrijeme stalan posao.

■ **Bili ste student vokalnog pedagoga Stojana Stojanova Gančeva.**

Nakon nekoliko predivnih godina rada u kazalištu Marin Držić, na sugestiju redatelja pok. Vladimira Štefančića odselio sam u Zagreb i gostovao kao vanjski suradnik u Zagrebačkom gradskom kazalištu Komedija. U isto vrijeme sam surađivao s pok. Đelom Jusićem i izvodio njegove skladbe na festivalima zabavne glazbe. Osvajao sam nagrade na brojnim festivalima diljem Hrvatske i u inozemstvu. Moje nastupe i glas zamijetio je i čuveni profesor pok. Stojan Stojanov Gančev koji je u meni prepoznao potencijal za operu i s kojim sam radio dugo godina. Vježbao sam svoj glas, brusio onaj biser i isplatilo se. Sav trud i vrijeme.

■ **Veliki iskorak u međunarodnoj karijeri se dogodio kada ste izabrani za glavnu ulogu Marija Cavaradossija u Puccinijevoj operi „Tosca“.**

2013. godine javio sam se na jednu glazbenu audiciju u Londonu za operu Tosca te dobio glavnu ulogu Maria Cavaradossia. Za mene je ovo bio velik izazov ali i neizmjerno iskustvo i tako sam se odselio u London. Ipak vrijedi ona, biti na pravome mjestu u pravo vrijeme. U kratko vrijeme boravka u Londonu kroz brojne nastupe prepoznale su me utjecajne osobe s Kraljevske Opere te

sam po njihovoj preporuci dobio i stipendiju kao i daljnje usavršavanje kod jednog od najutjecajnijih i najpoznatijih britanskih tenora prof. Ryland Davies-a. S njim sam nastavio ono gdje sam stao s prof. Gančevim i pronašao ono najbolje u svome glasu, ono nešto po čemu ja u ovom svijetu glazbe mogu biti autentičan. Ali, sav taj svijet, sva ta glazbena ponuda za mene je u tom trenutku bio kamen spoticanja za moj brak. Živeći tako na dvije adrese, odvojeno, žureći za karijerom, skoro sam ostao bez žene. Skoro smo ostali bez jedno drugog.

■ **Iza svakog obraćenja stoji zanimljiva priča. Koja je Vaša?**

Dragi i milosrdni Isus me je pustio da se nasitim rogačima, ali žudio sam za Ocem. Pomislio sam kako sam doma imao svega u izobilju, ženu, brak, ljubav. Ovdje imam ugled, čast, slavu ali tako prozirnu i krhknu koja je samo zapravo maska mojoj tuzi jer gubim ono što je sveto, brak. Tada mi je Gospodin poslao u život dragog Božjeg pastira fra Ljubomira Šimunovića, voditelja Hrvatske Katoličke misije u Londonu koji me je pozvao na jedan nastup u crkvi Presvetog Srca Isusova u centru Londona. Nisam mogao ni slutiti da je taj susret bio početak mog obraćenja. Dolazio sam na sv. mise, počeo ponekad služiti kao dio glazbenog tima i nedugo iza toga sam i jedno vrijeme živio u Misiji. Fra Ljubo je često govorio, dobar si ti čovjek ali fali ti Krist. Puno puta smo pričali o mojoj situaciji, o braku, problemima. Postali smo prijatelji. O meni je kao i većina poznanika znao samo dobre i lijepе stvari mada je mogao naslutiti što se krije ispod površine moje taštine. Tu i tamo bi mi gurnuo Sv. pismo u ruke, časoslov, pokoje dobro štivo za izgubljene i malo po malo, u svojoj bijedi, počeo sam se suočavati sam sa sobom. Iako je izgledalo kako našem braku nema spasa, nakon životne ispunjede kod fra Ljuba, probdio sam noć u Suzama i zazvao Isusa da uđe u moj život. Tako je i bilo, jutro me dočekalo s novim životom. Sve je postalo novo. Moje srce se otvorilo za Boga. Unatoč strahu da mi fra Ljubo više neće htjeti biti prijatelj nakon silnih grijeha koje sam ispujedio, ne samo da je bio i ostao moj prijatelj već je postao i moj prvi duhovnik i brat po Kristu. Počeo sam svaki dan ići na sv. misu, redovito se

ispovijedati, čitati Sveti Pismo, moliti Krunicu, moliti se za svoj brak, svoju ženu, i nedugo iza toga uslijedio je poziv. Razgovor moje supruge i najveće čudo u našim životima. Obostrano obraćenje Bogu dok smo još živjeli na različitim dijelovima svijeta. Isus je spasio naš brak, vratio nas jedno drugome i dao nam novi početak.

■ Kada se dogodio Vaš prvi susret s Međugorjem?

Moj prvi pravi susret s Međugorjem u koji sam došao otvorenog srca bio je nakon obraćenja 2014. godine i od tada, žena i ja često dolazimo. Kao mnoge duše, tu osjećamo Duh Božji, molitvu i mir kojeg je milost Gospina ukazanja započela i prije nego smo se pronašli.

■ Što Vas to ovdje osobito fascinira?

Duh molitve, mira, pobožnosti, nevidljivi dodir neba koji se ne da opisati riječima. Fasciniraju me ljudi koji dolaze sa svih krajeva svijeta a sve s istim ciljem, pronaći Boga u svome životu tražeći pomoći od Gospe.

■ Što za Vas znače Gospine poruke?

Svaka Gospina poruka, glas je iz Raja. Meni neopisivo znače Majčine poruke jer pozivaju na mir i potpuno predanje Isusu i Ocu Nebeskom.

Svaka Majčina poruka zvuči kao najljepša melodija. Kao Božja harfa koja poziva svih na obraćenje i nitko tko je želan Boga na njih ne može ostati ravnodušan. Ono što je najvažnije čovjeku je postalo sporedno a ono sporedno čovjeku je postalo najvažnije, zato nas Gospa, kao jedina i prava Majka, zove da ostavimo sve što nije Bog i od Boga.

■ Koliko je Međugorje utjecalo na Vaš život?

Međugorje ne samo da je utjecalo na moj život, ono utječe i danas. Međugorje je mjesto kojeg je Bog odabrao za milost. Kao Betlehem. Kao kad me dragi Bog nadahnuo za pjesmu koju sam napisao o Međugorju i Gospu na sam Božić 2019.

godine „Nebo je otkrilo sjaj, Milost srce dira na kameni ovaj kraj, gdje si ti Kraljice Mira. Ono je u srcu tvom, oku tako neznatno, ali Bogu se svida taj dom, u tvom srcu Bezgrešnom“. Zar nismo naučili kako Bog bira neznatno srce Marijino? Neznatnu Betlehemsку šipiju. Ne-

**SVAKA GOSPINA
PORUKA, GLAS
JE IZ RAJA. MENI
NEOPISIVO ZNAČE
MAJČINE PORUKE
JER POZIVAJU NA
MIR I POTPUNO
PREDANJE ISUSU
I OCU NEBESKOM.
SVAKA MAJČINA
PORUKA ZVUČI
KAO NAJLJEPŠA
MELODIJA. KAO
BOŽJA HARFA KOJA
POZIVA SVIH NA
OBRAĆENJE I NITKO
TKO JE ŽEDAN
BOGA NA NJIH
NE MOŽE OSTATI
RAVNODUŠAN. ONO
ŠTO JE NAJVAŽNije
ČOVJEKU JE
POSTALO
SPOREDNO A
ONO SPOREDNO
ČOVJEKU JE
POSTALO
NAJVAŽNije, ZATO
NAS GOSPA, KAO
JEDINA I PRAVA
MAJKA, ZOVE DA
OSTAVIMO SVE
ŠTO NIJE BOG I OD
BOGA.**

znatno Međugorje. O, kako Bog zna pronaći poniznost u čovjeku.

■ Gdje Međugorje vidite danas u svjetu i Crkvi?

Pa upravo kako sam naveo i u prijašnjem pitanju. Međugorje je Božje mjesto. Mjesto Božje Milosti. Mjesto obraćenja. Mjesto Gospine prisutnosti. Mjesto hodočašćenja prema Bogu. Mjesto do kojeg sam i sam 2020.

godine pješke hodočastio s nakanom da nam Gospa izmoli dijete u Isusa. I da, čudo se dogodilo. Odmah po hodočašću, nakon 13 godina braka, Isus nam šalje, po zagovoru Majke Marije, sina Mateja Mariju. Čudo Međugorje je zahvatilo i naš život i ostaviti će vječni trag.

■ Od protivnika krunice postali ste zaljubljenik i gorljivi promicatelj molitve svete krunice.

Uvjek mi je to ponavljanje smetalo. Bilo mi je za bakice u prvom redu u Crkvi. Ali dragi Gospodin je imao strpljenja sa mnom i mojom ohološću pa me nakon zaljublivanja

u Njega zaljubio i u svoju Majku, a Majku u Kruniku. Tako sam od teškog protivnika krunice postao iniciator javne krunice u Dubrovniku koju mole samo muškarci, po uzoru na Poljake. Zovemo se Marijini sinovi i molimo svake prve subote u mjesecu, već skoro godinu dana. Ima nas velik broj i svakom krunicom nas ima sve više i više. Takoder sam i jedan od pred molitelja Krunice Hrvata svega svijeta. Tako je zapravo ona krunica koja mi je išla na živce postala jedno od najjačih oružja na slavu Boga.

■ Odigrali ste više stotina predstava s glavnim ulogama u mjuziklima i dobitnik ste brojnih nagrada i priznanja kako domaće tako i inozemne glazbene scene.

Nastupao sam na mnogim mjestima, od Londona, New Yorka, Los Angelesa, u mnogim europskim zemljama, s mnogim renomiranim orkestrima, televizijama, festivalima, pjevao pred Papom u Sarajevu, osvajao brojne nagrade, ali za mene je najveća nagrada bila spoznati da imam Boga koji me

ljubi i da Njemu na slavu dam talente koje mi je dao.

■ Danas pišete i skladate vlastite kompozicije suvremene popularne i duhovne glazbe i surađujete s vodećim orkestrima u Hrvatskoj i inozemstvu.

Skladam i pišem pjesme. Neke od njih su osvajale nagrade na festivalima. Nakon obraćenja i laganog duhovnog rasta osjetio sam da Bog želi da mu pjevam. Kao David. Tako sam ustvari i počeo pjevati duhovnu glazbu. Zapravo, Bog me je pripremao za to. Pokazao mi slavu svijeta, dao mogućnost da vidim kako u njoj nema života onog kojeg daje On sam, naučio me je, izbrusio i sad me koristi kako bi pjesmom evangelizirao, tj. Božju Riječ iznosio na najljepši mogući način, glasom. 2021. godine sam tako i izdao svoj album prvijenac „Moja Hridino“ kojeg su slušatelji jako dobro primili u srcu. Poznate pjesme kao što su Psalm 18, Dotakni me Isuse, Nebo Ljubavi, Kraljice Mira, to su sve pjesme koje na mojim nastupima draga braća i sestre već zajedno pjevaju skupa sa mnom. Bog me zove kako bi svjedočio, prenosio njegovu ljubav riječu i pjesmom, tako sam se našao i kao jedan od izvodča na albumu 40. godina Međugorja gdje sam izveo pjesmu Blagoslovljena si Djeko. Nema veće radosti, kad ti pjesme slušaju i pjevaju mala djeca do onih starih i najstarijih. To je milost koju mi je dragi Gospodin dao. Biti mu koristan.

■ Zbog svojeg angažmana oko starih, bolesnih i nemoćnih dobili ste i priznanje „Palijativac godine“.

Iako je za mene nagrada sam Bog i biti njemu u službi, struka pod vodstvom medicinskog fakulteta u Zagrebu udjelila mi je priznanje „Palijativac godine“ koje se svake godine dodjeljuje volonterima koji su dali vremena i ljubavi služeći na palijativnom odjelu. To me je priznanje potaknulo kako bi nastavio i otvorio se Bogu za službu kad je god moguće.

■ Možemo li se nadati nekom Vašem skorom projektu koji je vezan uz Međugorje?

Zahvaljujući milosti, pozvan sam na ovogodišnji Mladifest 2022. gdje ću imati priliku svjedočiti što je sve Bog napravio u mome životu a naravno da ću i pjevati i dati svoj glazbeni doprinos kojem se neopisivo radujem.

■ Osnivač ste i ravnatelj međunarodnog kulturnog edukacijsko-rehabilitacijskog Festivala Sentimento u Dubrovniku na kojem uz koncerte sa simfonijskim orkestrom ugošćujete domaća i svjetska glazbena imena. Koji je cilj Festivala Sentimento?

S povratkom iz Londona, nakon obraćenja, osjetio sam u srcu da me Gospodin zove kako bi svojim talentom donio radost onima koji se ponekad osjećaju sami. Prije svega tu su stariji i nemoćni u domovima te osobe

Priredio: MVT

Rad na srcu

Rad na sebi zapravo je rad na svojoj nutrini, a budući da je srce simbol čovjekove nutrine, drugi naziv za rad na sebi je rad na srcu. Osim što označava nutrinu, srcem se naziva središnje mjesto čovjekova bića, točka gdje se susreću sve čovjekove duševne i duhovne snage i sposobnosti. Ono je izvor spoznaje i mudrosti, razuma i osjećaja, htijenja i djelovanja, planiranja i odlučivanja. Srce je i mjesto susreta čovjeka s Bogom. U radu na srcu stoga je riječ s jedne strane o trudu oko čovjekove nutrine, njezine čistoće i sadržaja, a s druge o brzi oko čovjekova središta, njegova najvažnijeg odnosa, a to je odnos s Bogom.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

Završeno 13. Hodočašće obitelji Kraljici Mira u Međugorje

KLJUČ ŽIVOTA U GOSPINIM JE RUKAMA!

Poslovica „Tiha voda, brege dere!“ pokazala se istinitom barem što se Hodočašća obitelji tiče. Naime tihim molitvenim djelovanjem, služenjem, borbom za donacije i pomoć, Robert Rukavina i njegova obitelj uspjeli su i po 13. put zaredom dovesti svojih 700 hodočasnika, među kojima je bilo oko 350 djece, na njihovo ovogodišnje hodočašće Kraljici Mira u Međugorje od 16. – 19. lipnja 2022.

ROBERT RUKAVINA I NJEGOVA

UDRUGA „KUP KARMEL“ iz Zagreba prvo Hodočašće obitelji organizirali su 2010. godine sa nakanom da nešto učine za obitelji – moliti za mir u obiteljima, za mir između supružnika, te roditelja i djece, za očuvanje braka itd. Tog prvog puta imao je jedan autobus hodočasnika i zbog njega je bio osobito ponosan jer je hodočašće uspio organizirati na način da je tražio donacije, pa je cijena hodočašća za sve sudionike bila minimalna – što je vrlo važno za obitelji koje imaju puno članova (djece) jer su za njih najčešće neki odlasci „svi skupa negde“ vrlo skupi. Uspio je i stoga jer su mu smanjivanjem cijena izšli u susret i prijevoznici autobusa i vlasnici pansiona u Međugorju. Nije tada niti znao kako će ovo hodočašće izazvati veliko oduševljenje hodočasnika, pa su se već sljedeće godine napunila dva autobrašča, a zatim su hodočašća bivala sve brojnija i brojnija i nisu prestala ni za vrijeme pandemijskih godina. Program hodočašća je prilagođen roditeljima i djeci i to je ono na čemu voditelji autobrašča vode računa od samog početka.

O iskustvima sa hodočašća Robert je posvjedočio: „Na ovim hodočašćima svjedočim brojnim obnovama i obraćenjima koja se događaju u obiteljima koje sudjeluju. Nekima je ovo Hodočašće obitelji u Međugorju bilo zadnja opcija prije razvoda, a nakon njega su se pomirili i ostali zajedno, drugi su se nakon Hodočašća odlučili za dijete više, također između obitelji su se rodila nova poznanstva i ljudi su se povezali. Jako puno ljudi mi svjedoči da su nakon Hodočašća u obitelji započeli obiteljsku svakodnevnu molitvu!“

Foto: Arhiv ICMM

HODOČAŠĆE PO DANIMA:

Ovogodišnje 13. Hodočašće obitelji Kraljici Mira u Međugorje bilo je za razliku od prošlih hodočašća, zbog neradne svetkovine Tijelova, bogatije za još jedan hodočašnički dan.

PRVI DAN, ČETVRTAK 16. LIPANJ

U četvrtak 16. lipnja u jutarnjim satima 13 autobrašča roditelja i djece i 50-tak pojedinaca u svojim osobnim automobilima krenuli su iz Zagreba, Stubice, Klanca, Gospića i Beča. Toga prvog dana hodočašnici su sudjelovali na večernjem molitvenom programu i Tijelovskoj procesiji kroz Međugorje.

DRUGI DAN, PETAK 17. LIPANJ

U petak 17. lipnja dan je započeo sa sv. Misom koju je predvodio fra Marinko Šakota. Govorio je o važnosti obitelji te kako je obitelj temelj društva. Radostan je što se okupio veliki broj mladih obitelji s djecom, zaželio je svima obilje Božjega blagoslova tijekom ova tri dana. Nakon mise, kad je u nagovoru fra Marinko pozvao sve bračne parove da se zagrade, bilo je vidljivo kako je samo jedan zagrljaj dovoljan pa da natjera suze na oči gotovo svim sudionicima hodočašća, i roditeljima i djeci.

Zatim je svoje svjedočanstvo izrekao fra Ivan Hrkač, đakin iz Širokog Brijega, a koji se trenutačno nalazi na službi u Međugorju. Govorio je o tome kako je bilo odrastati u

velikoj obitelji s osmoro braće i sestara i kako mu je obiteljska molitva u djetinjstvu bila temelj onoga što je postao danas te kako bez molitve i Gospe sigurno ne bi pošao svećeničkim putem.

Iza njega Marijan Krajinović je svim prisutnim predstavio knjigu „Ne dam te od sebe“ te posvjedočio o vlastitom iskustvu susreta s Isusom.

Vrlo lijepo svjedočanstvo imala je obitelj Valičević, Irena i Tomislav, roditelji troje djece, koji samo Isusu i Gospu zahvaljuju na djeci jer prema doktorima i dijagnozi oni nikad ne bi postali roditelji.

Nakon poslijepodnevnog odmora i molitve krunice uslijedila je pobožnost križnog puta na Križevcu...

Voditelji autobrašča, obični obiteljski ljudi imali su razmatranje pred postama Križnog puta.

Nisu to bile teološke dubine, te misli i riječi su bile izrečene iz srca roditelja i supružnika koji svakodnevne teškoće prikazuju Bogu i vjeruju u

Njega da će im On pomoći u svakodnevnim obiteljskim kušnjama.

TREĆI DAN, SUBOTA 18. LIPANJ

U subotu 18. lipnja, u programu je bila posjeta zajednici Cenacolo gdje su slušali svjedočanstva članova zajednice, dok su poslijepodne slušali predavanja mons. Alde Cavallia, apostolskog vizitatora s posebnom ulogom za župu Međugorje te fra Danka Perutina.

Mons. Cavalli čim je ušao u dvoranu ostao je oduševljen prizorima koje je zatekao, jer kako je kasnije rekao on dolazi iz Italije gdje je postalo normalno da muž i žena imaju samo jedno ili nijedno dijete, a kada je ušao u dvoranu video je obitelji s petero, šesterom, sedmerom i više djece. U svom obraćanju govorio je o važnosti obitelji u svijetu, u crkvi i u društvu, te da je obitelj temelj svega, a zatim je spominjao kako je obiteljska molitva krunice u djetinjstvu utjecala snažno na njegov život.

Nakon toga poticajne riječi sudionicima uputio je fra Danko Perutina koji je naglasio kako je od svih udara sotone na čovjeka, daleko najjači udar na obitelj. „Obitelj se želi srušiti svim silama, jer znamo da je obitelj temelj svega“, kazao je fra Danko te dodaš kako se najviše na obitelj utječe preko medija koji žele zarobiti čovjeka svojim ideologijama kao što je gender (rodna) ideologija. Pozvao je obitelji da se što više ujedine u zajedničkoj obiteljskoj molitvi. Nakon predavanja uslijedila je obnova bračnih zavjeta.

ČETVRTI DAN, NEDJELJA 19. LIPANJ

Trećega dana, u nedjelju 19. lipnja, nakon svete mise u 8 sati u avan-

skom oltaru crkve sv. Jakova koju je predslavio fra Danko Perutina, sudionici hodočašća obitelji uputili su se na Brdo ukazanja gdje su molili radosna otajstva Gospine krunice, te su kod svake postaje pročitali jednu Gospinu poruku. Kod treće postaje radosnih otajstava muškarci su poklonili suprugama crvenu ružu kao znak ljubavi i zahvale za sve zajedničke godine provedene u braku, a buket od 14 ruža poklonili su Gospici kao zahvalu za njihovih četraest autobusa hodočasnika.

Nakon što su izmolili krunicu i stigli do Gospina kipa gdje su zajedno otpjevali nekoliko Marijanskih pjesama, zaputili su se svojim kućama s nadom da će i dogodine doći Majci u još većem broju

„Hodočašće je završilo, ili tek započelo, nije ni važno, važno je da se opet vraćamo ispunjena srca, srca dodirnutog Gospinom blizinom i ljubavlju!“ – komentirao je protekle dane organizator, Robert Rukavina te nadodao: „Baš sam gledao: djeca koja se bosa penju se na Križevac, djeca po vrućini idu na Podbrdo, i mislio sam si, pa što je to Bože, inače djecu ne možeš nagovoriti ni na najobičnije stvari i tada sam shvatio: PRIMJER! Primjer je bitan! Vidjeli su nas da iz ljubavi idemo, pa tako i oni, želete biti poput nas odraslih, ne shvaćaju, ali idu, idu ili u pozitivno ili u negativno.

Mi smo primjer, oni su naša slika i nema straha! Gospa kaže: „Tko moli, tko posti, ne boji se budućnosti!“ – nadodajem: „Tko ima djece ima i mogućnosti!“

Priredili:
Mateo Ivanković i Paula Tomić

Foto: Arhiv ICMM

ISKUSTVA HODOČASNika

Mnoge obitelji bile su oduševljene ovim trodnevnim hodočašćem, a neki od njih su s nama i podijelili svoje dojmove.

„Došla sam s obitelji; suprugom Mariom i djecom Helenom, Mihaelom i Karлом. Mi svake godine dolazimo na obiteljsko hodočašće i jednostavno ovo je naš drugi dom. Ovdje pronalazimo mir i spokoj te se nekako uvijek svake godine sve više zbljžimo kao obitelj. Međugorje je za nas jedan veliki blagoslov! Ja sam osobno svoga supruga izmolila ovdje u Međugorju i zato vjerujem da je Gospa imala prste u tome svemu. To je jedan od razloga zašto dolazimo ovdje. Jedne godine kada nismo mogli doći bilo nam je baš teško. Inače, naše najmlađe dijete ima danas rođendan, a ja vjerujem da je on dijete Međugorja i molim se Bogu da on postane svećenik, pa što bude vidjet ćemo, Bogu u ruke“, kazala je Jelena Špelić.

„Otač sam troje djece od 12, 11 i 8 godina. Godinama smo na ovom hodočašću obitelji i svaki put kad čovjek pomislio da je sve doživio, Gospa nas svaki puta iznenadi ponovno i stavi u srce nešto potpuno novo, jedno novo viđenje, jednu novu dubinu, raširi svaki put odnos među nama supružnicima i potiče još veću ljubav među nama, među djecom, a i među svim našim dragim prijateljima, rođinom, braćom i sestrama. Mogu samo reći da je ovo hodočašće obitelji jedan prekrasan način iskazivanja hvale Bogu i zahvala Majci Božjoj koja nas uporno zove. Baš kao što je i rekao organizator Robert da Gospa u svojim porukama poziva: ‘Molite, molite, molite’. Ako molimo onda će Isus biti na prvom mjestu, ako je Isus na prvom mjestu onda je sve na svom mjestu“, kazao je Krešimir Zemljic.

DUŠEVNA (NUTARNJA) DIMENZIJA POSTA

„Postajemo svjesni da posve sit čovjek, koji više uopće ne gladuje, postaje slijep i gluhi. Zamjećuje još jedino sama sebe.“ (J. Ratzinger)

FRA MARINKO
ŠAKOTA

TIJELO I DUŠA SU POVEZANI.

Jedno djeluje na drugo, zbog čega treba voditi brigu ne samo o hrani koju unosimo u organizam već i o stanju duše. Kad je jedan fratar slavio 106. rođendan, netko mu je postavio pitanje što je jeo pa je dočekao tako duboku starost. Na to je on odgovorio: „Nije važno što ti jedeš, nego što tebe jede.“

Mnogo je ovisnosti i robovanja u našem životu. Post nam pomaže u oslobađanju nutrine od ovisnosti. U postu se odričemo stvari kako bismo otkrili slobodu. Odričemo se stvari kako bismo shvatili da ništa nije naše, da ništa ne posjedujemo, nego da su nam stvari povjerene da se njima služimo i njima upravljamo.

POST JE ODRICANJE

Kraljica mira od samog početka ukazanja više puta poziva na odricanje. Razlog za odricanje poziv je na obraćenje. Odricanje pomaže čovjeku da se trgne „iz sna“ i odvoji od robovanja navikama koje nisu korisne za duhovni život. Odricanje je puštanje stvari za koje smo se prilijepili i koje su preuzele nadzor nad nama.

Dobro je ako se u korizmi odričem kolača, cigareta, vina, hrane, ali zbog čega to činim?

Nije smisao posta samo u odricanju od jela, pića i poroka. Odricanje

je tek početak, a smisao se krije u promjeni nutrine. Na to je već upozoravao sveti Ivan Zlatousti: „Neka nam jezik posti od štetnih i ružnih riječi, jer kakva nam korist, ako s jedne strane izbjegavamo jesti kokoš ili ribu, a s druge strane ‘žvačemo’ braču.“

Odricanje nema svrhu samo po sebi, nego nam pomaže da se oslobađamo preprega i smetnji u nutrini. Stoga nije dovoljno zadržati se samo na izvanjskom odricanju. Odricanja od izvanjskih stvari trebaju nas »voditi u dubinu srca i duše i tamo se odricati nutarnjih stavova koji nas udaljavaju od drugih ljudi i od Boga. Ako se taj nutarnji hod ne događa, onda odricanje gubi smisao.« (fra Slavko Barbarić)

Odricanje se može odnositi na mnoga i razna životna područja, a jedno od njih je odnos prema gledanju televizije. Gospa nas poziva: „Isključite televizore i ostavite različite stvari koje vam nisu korisne.“ (13. 2. 1986.)

Pozivom na odricanje ne želi se umanjiti vrijednost gledanja televizije, tog čudesnog čovjekova izuma, jer se preko tog medija mogu vidjeti dobri sadržaji koji pojedinca mogu obogatiti znanjem. No, budući da se čovjek od gospodara lako pretvoriti u robu, što se događa i u slučaju od-

nosa prema televiziji, neophodno je odricanje kako bi se stekla nutarnja sloboda.

Odricanje je ključno za obraćenje jer ono omogućuje zamjenu. Nije riječ samo o tome da se odricanjem nešto ostavi nego se postavlja pitanje zašto se nešto ostavlja. Radi čega? Odričemo se nečega, ali što činimo umjesto toga? Odričemo se gledanja televizije. To je dobro, ali što je zamjena? Za što odvajamo to vrijeme? Za obitelj, za molitvu?

Odricanje nam omogućuje da vrijeme provedeno pred televizorom zamjenimo vremenom posvećenom molitvi, članovima svoje obitelji, radu na sebi, promišljanju o smjeru u kojem se netko zaputio i odluci za novim početkom.

***

„Postom i molitvom otkriva se ono što je bolje i lako se ostavlja ono što nije dobro ili manje dobro. Zato životna iskustva svetih i mistika upore nikada ne smijemo promatrati sa stajališta odricanja nego zamjene. Neugodno zvuči za nas ‘normalne’ kršćane da se netko odrekao obitelji, posjeda, svega, ako ne vidimo da se dogodila zamjena za bolje. Upravo zato je sve manje kršćana spremno radikalno slijediti Isusa: oni ne vide zamjenu za ono čega se odriču, a o

čemu je Isus sam govorio (usp. Mk 10, 28).“ (fra Slavko Barbarić)

POST NAS OSLOBĀDA U SOTONINM NAPASTOVANJIMA

U ono vrijeme: Duh odvede Isusa u pustinju da ga davao iskuša. I propovistvi četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje. Tada mu pristupi napasnik i reče: »Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom.« A on odgovori: »Pisano je: 'Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.'« Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama i reče mu: „Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je: 'Andelima će svojim zapovjeti za tebe i na rukama će te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.'“ Isus mu kaza: „Pisano je također: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!“ Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu pa mu reče: „Sve ču ti to dati ako mi se ničice pokloniš.“ Tada mu reče Isus: „Odlazi, Sotono! Ta pisano je: 'Gospodinu Bogu svom se klanjam i njemu jedinom služi!'“ Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu. (Mt 4,1-11)

Prije početka svoga javnog djelovanja Isus ulazi u pustinju i posti. Mjesto koje simbolizira beživot-

Post je pomoći u stjecanju golosti. Postiti znači ogoliti se, ostaviti sve ono za što smo se hvatali, u što smo se pouzдавali, čime smo se osiguravali i u sve većem povjerenju prepuštati se Bogu. Protiv Zmije (simbol Zloga) koja je gola ne možemo se boriti odjeveni, ovisni o stvarima i egu, nego jedino goli. Posteći, s jedne strane govorimo ne nutarnjem robovanju stvarima i Sotoni, a s druge strane govorimo da Bogu, odlučujemo se za slobodu.

U kojem smislu post pomaže u borbi protiv Sotone? „Grgur Veliki primjećuje da đavao, budući da je čisti duh, nema potrebe za materijalnim bogatstvom i da ga on rado prepušta nama. Ta velikodušnost ima samo jedan cilj, a to je da nas može bolje uloviti: može nas imati putem naših imanja; može nas držati na uzici s pomoću stvari, na koje smo vezani. Najbolji je dakle duhovni štit odricanje od svjetovnih dobara. Golost je naš najjači oklop.“ (Fabrice Hadadj)

Isus je u pustinji postio četrdeset dana. Posteći, ostao je „gol“, živeći od Očeve riječi i blizine. Zato je ostao slobodan kada mu je Sotona nudio hranu, slavu i bogatstva ovoga svijeta.

Post je pomoći u stjecanju golosti. Postiti znači ogoliti se, ostaviti sve ono za što smo se hvatali, u što smo se pouzдавali, čime smo se osiguravali i u sve većem povjerenju prepuštati se Bogu. Protiv Zmije (simbol Zloga) koja je gola ne možemo se boriti odjeveni, ovisni o stvarima i egu, nego jedino goli.

Posteći, s jedne strane govorimo ne nutarnjem robovanju stvarima i Sotoni, a s druge strane govorimo da Bogu, odlučujemo se za slobodu. „U ono vrijeme želim posebno da se odričete stvari na koje ste se navezali, a štete vašem duhovnom životu. Zato, dječice, odlučite se potpuno za Boga i ne dopustite Sotoni da uđe u vaš život preko onih stvari koje vam štete, a i vašem duhovnom životu.“ (25. 2. 1990.)

Isus je ozdravio mladića kojeg je obuzeo nijemi duh. „Kad Isus uđe u kuću, upitaše ga učenici nasamo: 'Kako to da ga mi ne mogosmo izagnati?' Odgovori im: 'Ovaj se rod ničim drugim ne može izagnati osim molitvom i postom.'“ (Mk 9,28-29)

Foto: Arhiv ICMM

MIRTA MILETIĆ

Sjećate li se teksta bračne privole kojI ste izgovorili na svom vjenčanju? Možda ste ga i zaboravili. Ili se u magli sjećate samo dijelova. A riječi su to s izrazito velikim značenjem, sadržajem i posljedicama. Sakramenta braka supružnici podjeljuju jedan drugome. Zajednica i svećenik su svjedoci. Bog u tom trenutku staje između dvoje ljudi, muškarca i žene. Čini mogućim da to zajedništvo ne samo da ostanе, već da raste u punini ljubavi. Veliko je to otajstvo. Slika Isusa i Njegove zaručnice, Crkve.

Voljela bih zajedno s vama ovim tekstrom promišljati o značenju i

veličini bračne privole. O dubini sakramenta braka i Božjem naumu o braku. U tekstu bračne privole posebno odjekuje riječ vjernost. „**Obećavam ti vjernost u dobru i zlu, u zdravlju i bolesti ...“** Vjernost je temelj bračnog odnosa. Na njoj počiva bračni odnos. Bez nje nema ljubavi. Tamo gdje ne postoji vjernost, raste sebičnost i egoizam. Hedonizam. Dakle, obećavam da će drugoga koji mi je darovan gledati kao dar, bez sebičnosti, bezuvjetno. Uvijek, unatoč svom raspoloženju, osjećajima ili lošem danu. Bez obzira na to ljubi li me taj drugi i uzvrta li mi ljubav. Bez obzira na mane i

nedostatke drugoga. Ljudskim očima gledano, čini se nemoguće. A upravo se u tome 'moguće je' očituje Božja milost. Jer zaista, ljudskim snagama nije moguće dostići puninu ljubavi i sebedarja koje traje kroz cijeli život. Vjernost se očituje na križu, u trpljenju, nerazumijevanju... Ona je lakmus papir za pravu ljubav i istinski odnos. Reći će sveti papa, Ivan Pavao II. kako svaka vjernost treba proći kroz najzahtjevnu kušnju, kušnju postojanosti. Lako je biti dosljeđan jedan dan, nekoliko dana, a teško je i važno biti dosljeđan kroz sav život. A upravo smo u braku pozvani na dosljednost u ljubavi 'dok nas smrt ne rastavi'.

VJERNOST POČINJE U SRCU. TO JE ODLUKA. VJERNOST DAJE SMISAO I CILJ POZIVU BRAKA. ONA JE ČUVARICA MOJIH ODNOŠA, MOGA BRAKA. ONA ČUVA MOJE POSLANJE BRAKA I VODI ME PREMA MOM CILJU. VJEĆNOJ RADOSTI!

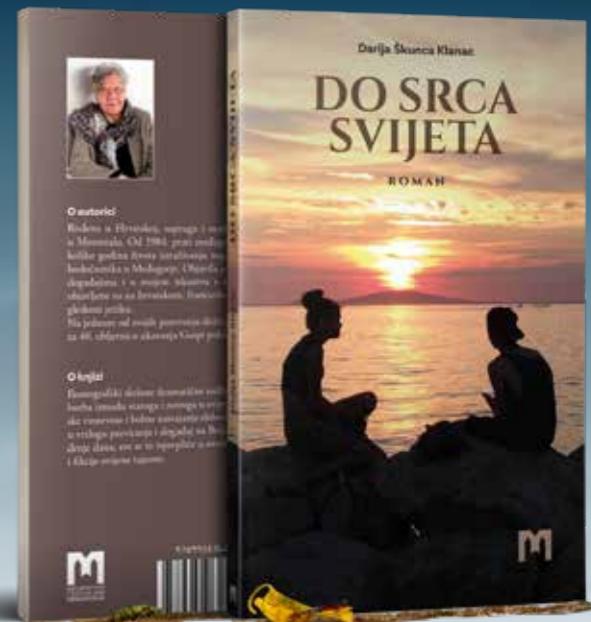
Nedostaje li nam danas dosljednosti? Ustajnost? Žrtve i razumijevanja braka? Hedonizam i konzumerizam učinili su relativnim svaku vjernost. Vjernost više nije privlačna. Veliča se materijalizam, klanjanje idolima, preljub. Život bez Boga. Kada svijet i druge mjerim prema sebi, upadam u zamku sebičnosti. Kada sebe i svoje trenutne osjećaje stavljam u centar, ne okrećem se prema drugome. Vjernost počinje u srcu. To je odluka. Vjernost daje smisao i cilj pozivu braka. Ona je čuvarica mojih odnosa, moga braka. Ona čuva moje poslanje braka i vodi me prema mom cilju. Vjećnoj Radostil.

No, život u braku nije mirna luka. Slika Isusa koji trpi i ljubi na križu je brak. Brak me ogoljuje od sebičnosti, od mojih lažnih idola. Suočava me s vlastitim granicama i manama supružnika kojeg sam izabrala. Testira moje granice i stavlja me u tjesak. Tek kada sam pritisнутa teškoćama i izazovima braka, pokazujem tko sam i kolika je mjera moje ljubavi. Nakon prvih godina braka često izostaju romantika i „leptirići“ kao na početku. Ta činjenica zbunjuje supružnike. Znam čuti kako ljudi u takvim trenutcima izgovaraju kako nisu jedno za drugo i kako su previše različiti. Činjenica je da mi u brak ulazimo s određenim očekivanjima. Zaljubljujemo se u nerealnu sliku druge osobe. Zaljubljujemo se u ono što nam nedostaje i za čime čeznemo. Zaljubljujemo se u različitost koja nas na početku jako privlači, a kasnije nam stvara teškoće.

Druga osoba nas često očara. Zapravo smo očarani svojom savršenom slikom druge osobe. Negdje duboko u sebi želimo biti sretni do kraja života. Priželjkujemo absolutni mir bez teškoća. Brakove kao u hollywoodskim filmovima. No, nužno, nakon nekog vremena dolazi razočaranje. I to je dobro za nas! Susretanje s realnom slikom drugoga od nas traži ljubav. Bezuvjetnu ljubav. Ljubav koja ne ljubi zato što je primila. Ljubav koja se daje i kada ne dobiva ništa zauzvrat. Ljubav koja se ne primjećuje, ne ističe. To je ona Isusova, raspeta ljubav. Tek tada zapravo počinje pravi brak. Tek tada utjelovljene postaju riječi privole koju smo izgovorili na vjenčanju. Konkretna ljubav! Gospodin nam u braku nudi šansu za naučiti kako se ljubi. Ne iskoriste svu tu šansu. Mogu se živjeti i sebični i površni brakovi. Na nama je da svoj poziv braka živimo kao put svetosti, rasta. Radosna vijest je da nam u svemu tome Gospodin pritječe u pomoć. Baš zato je uzdigao ovaj savez na razinu sakramenta. Jer On dobro zna da smo slabi i da sami ne možemo ljubiti potpuno, nesebično, čisto. Živimo radosno puninu sakramenta braka. Otvorimo se Njegovoj milosti i budimo u zajedništvu s Njime živeći vjerodostojno i vjerno svoj krsni savez. A naša djeca će zasigurno učiti i rasti u vjeri promatrajući naš primjer. Neka nam na tom putu pomogne zagovor Kraljice Mira!

O knjizi

Ikonografski složene dramatične sudbine iseljenika i njihovih obitelji, borba između staroga i novoga u svijetu i u Crkvi, raspad jugoslavenske tvorevine i bolno nastajanje slobodne Hrvatske, svećenička zvana u vrtlogu previranja i događaj na Brdu Križa noću kada se nazire buđenje dana, sve se to isprepliće u ovome romanu na granici stvarnosti i fikcije ovijene tajnom. Glavni lik govori: „Nikad nisam očekivala da će živjeti negdje drugdje, ali životni udarci odbacili su me daleko i to drugdje postalo je moj najmiliji dom. To se nije dogodilo samo od sebe. Vrijugavu putuju svojega postojanja i njezinu postupnu preobrazbu, od jučer do danas, doživljavam kao blagoslov i u tome pronađazim srce svijeta.“

O autorici

Rođena u Hrvatskoj, supruga i majka, Darija Škunca Klanac živi u Montrealu. Od 1984. prati međugorska ukazanja. Posvetila je nekoliko godina života istraživanju toga fenomena te pratila na tisuće hodočasnika u Međugorje. Objavila je ciklus referentnih knjiga o tim događajima i o svojem iskustvu s hodočasnicima. Njene knjige objavljene su na hrvatskom, francuskom, poljskom, mađarskom i engleskom jeziku. Na jednom od svojih putovanja doživjela je nešto što ju je potaklo da za 40. obljetnicu ukazanja Gospo pokloni svoj prvi roman.

Iz pera autrice

Svim putnicima, hodočasnicima, izbjeglicama, svima koji traže. Od kuda god krenuo, kamo god stigao, gdje god se nastanio, naći ćeš na srce svijeta. To je ono bitno što ćeš prepoznati u sebi i ljudima.

Sva izdanja možete kupiti na web stranici www.medjugorje.store

Knjigu možete naći u Svenenirci Informativnog centra MIR Međugorje.

33. MLADIFEST Međugorje 2022

Doista je čudesno promatrati s oltara kako se u tolikim mladima za vrijeme Mladifesta budi život, bude klice ljubavi i dobrote, klice radosti i kako neki tajanstveni mir ulazi u njihova srca.

"Jako se veselim Mladifestu, jer to je već odavno, još od vremena dok ga je vodio fra Slavko Barbarić, za mene vrijeme moje duhovne obnove, duhovnih vježbi. Osim toga, na mene Mladfest ostavlja snažan dojam zbog sljedećih razloga: Kako su dirljivi ti susreti mlađih ljudi s Bogom na Mladfestu! Puni radosti i miline. Ništa manje radosni su i susreti mlađih jednih s drugima. S onima koje poznaju, a još više s onima koje prije toga nikad nisu vidjeli. To je susret u otvorenosti srca, gdje nema doma-

čih i stranih. Svi su 'jedno srce i jedna duša', kazao nam je međugorski župnik fra Marinko Šakota, najavljujući ovogodišnji Festival mlađih u Međugorju. Pod geslom "Učite od mene i nači ćete mir" (Mt 11, 28-30) ovogodišnji Međunarodni molitveni festival mlađih održava se 33. put, a trajat će od 1. do 6. kolovoza. Tisuće mlađih i ove godine sudjelovat će na slušatiće kateheze i svjedočanstva, moliti, sudjelovati na večernjem molitvenom programu, a fra Marinko nam je kazao kako će mise slaviti i kateheze držati, između ostalih i mostarsko-duvanjski biskup mons. Petar Palić, general Franjevačkog reda fra Massimo Fusarelli, provincial hercegovačke franjevačke provincije fra Jozo Grbešić i drugi. Mnogima je Festival mlađih poseban, mnogi su upravo na njemu

otkrili, probudili ili prihvatali svoj duhovni poziv. Govoreći o plodovima Mladifesta fra Marinko je kazao kako je "Mladfest u Međugorju doista poseban, doista čudesan doživljaj vjere i molitve".

"Sve što se događa na tom molitvenom susretu – počev od predstavljanja nacije, molitve krunice na Podbrdu, jutarnjih molitava, kateheza, svjedočanstava, zborna i orkestra, volontera, večernjeg molitvenog programa, krunice, euharistije, klanjanja, molitve sa svjećama, procesije s

Neopisiv je to osjećaj dok se promatra lica mlađih i opaža kako se oni osjećaju voljeni i prihvaćeni i kako i oni ljube Boga, Isusa, Mariju, molitvu, euharistiju, isповijed, klanjanje.

Gospinim kipom, predstave zajednice Cenacolo, poslanja i oproštaja te na koncu euharistije na Križevcu u 5 sati izjutra – svi ti događaji su takve naravi da uzdižu i razgaljuju dušu, hrane je zdravom duhovnom hranom, ispunjavaju nekim posebnim mirom i nekom posebnom radošću te daju ohrabrenje i snažan poticaj da se nastavi živjeti vjeru i molitvu, hod s Gospom i s Isusom u svojoj svakodnevici", kazao je fra Marinko, a ovogodišnji jutarnji dio programa na Mladfestu počet će od devet sati, sat ranije nego prošle godine, odnosno kao što je to bilo u vremenu prije korone pa dan počinje jutarnjom molitvom u devet sati, a onda slijedi kateheza i ostali program.

Mnogi od crkvenih velikodostojnika koji su bili na Mladfestu kazali su nam kako su bili oduševljeni jer ih mlađi slušaju, prate njihove kateheze, mise...

Za kraj smo fra Marinka pitali: O čemu razmišljate vi svećenici kada s oltara promatraste desetke tisuća mlađih ljudi, koje od oltara ne može odmaknuti ni jako sunce, ni visoka temperatura, ni pljusak kiše, ni rano jutro, ni kasna noć...?

"Doista je čudesno promatrati s oltara kako se u tolikim mlađima za vrijeme Mladifesta budi život, bude klice ljubavi i dobrote, klice radosti i kako neki taj-

Priredio: Velimir Begić

33. MLADIFEST

MEĐUNARODNI MOLITVENI FESTIVAL MLAĐIH
Međugorje, 1. 8. – 6. 8. 2022.
Učite od mene i nači ćete mir Cf. Mt 11,28-30

PONEDJELJAK 1. 8. 2022.

- 18.00 Molitva krunice
- 19.00 SVEČANO OTVARANJE MLADIFESTA Euharistija
- 21.00 – 22.00 Klanjanje pred Presvetim

UTORAK, 2. 8. 2022.

- 06.00 – 06.40 Krunica na Podbrdu kod Gospina kipa (Radosna otajstva)
- 09.00 Molitva Duhu Svetom
- 09.30 Kateheza
- 10.30 Svjedočanstva
- 12.00 Anđeo Gospodnjii PREDAH
- 17.00 Svjedočanstva
- 18.00 Krunica
- 19.00 Euharistija
- 20.30 – 21.30 Procesija s Gospinim kipom i klanjanje pred Presvetim

SRIJEDA, 3. 8. 2022.

- 09.00 Molitva Duhu Svetom
- 09.30 Kateheza
- 10.30 Svjedočanstva
- 12.00 Anđeo Gospodnjii PREDAH
- 17.00 Svjedočanstva
- 18.00 Krunica
- 19.00 Euharistija
- 20.30 – 21.30 Meditacija sa svjećama i molitva pred križem

ČETVRTAK, 4. 8. 2022.

- 09.00 Molitva Duhu Svetom
- 09.30 Kateheza
- 10.30 Svjedočanstva
- 12.00 Anđeo Gospodnjii PREDAH
- 17.00 Svjedočanstva
- 18.00 Krunica
- 19.00 Euharistija
- 21.15 Predstava zajednice Cenacolo

PETAK, 5. 8. 2022.

- 09.00 Molitva Duhu Svetom
- 09.30 Kateheza
- 10.30 Svjedočanstva
- 12.00 Anđeo Gospodnjii PREDAH
- 17.00 Svjedočanstva
- 18.00 Krunica
- 19.00 Euharistija
- 20.30 – 21.30 Klanjanje pred Presvetim
- 21.30 – 22.30 POSLANJE Oproštaj uz pjesmu

SUBOTA, 6. 8. 2022.

- Uspom privatno
- 05.00 Sv. misa na Križevcu

NAPOMENE · Ponijeti sa sobom mali radio s FM frekvencijom i slušalice, Bibliju, suncobran. · Skupine koje će sudjelovati na Mladfestu neka ne planiraju druge programe. · Za vrijeme trajanja susreta mlađih (osim u nedjelju) neće biti sv. misa za hodočasnike tijekom prijepodneva. Svi će hodočasnici dolaziti na sv. misu navečer, zajedno s mlađima. · Za cijelo vrijeme Mladesta osiguran je simultani prijevod na Hrvatski, English, Italiano, Deutsch, Français, Español, Portugues, Polski, Slovensky SK, Slovenski SLO, Magyar, Română, Ruski, Česky, Korean, Arabic, Chinese Mandarin, Chinese Cantonese.

Današnje poslanje svećenika

SVETI IVAN MARIJA VIANNEY KAO UZOR I POTICAJ

Iza nas su ovdje u Međugorju godišnje svećeničke duhovne vježbe na kojima je znalo sudjelovati i do petsto svećenika iz cijelog svijeta koji su ovdje obnavljali svoju vjernost Gospodinu i Crkvi. Desetci tisuća svećenika znalo je proći godišnje kroz Međugorje te je upravo obnova svećeničkog života te nova duhovna zvanja koja su se rodila ovdje u Međugorju jedna od značajki Međugorja te plodova Marijinih ukazanja. Slijedi festival mladih početkom kolovoza, a u vrijeme festivala pada i spomendan velikoga svetca, župnika i isповjednika, žrtve svoga zvanja, sv. Ivana Marije Vianneya, zaštitnika župnika u cijelom svijetu. Iza nas su ujedno i svećenička i đakonska ređenja u našoj Crkvi, pa vrijedi osvrnuti se na ulogu i poslanje svećenika u Crkvi i svijetu na primjeru sv. Ivana Marije Vianneya.

PAPA BENEDIKT XVI. je u povodu 150. obljetnice smrti svetoga Ivana Marije Vianneya g. 2009. proglašio Godinu svećenika te tom prigodom uputio svim svećenicima i vjernicima prigodno pismo u kome je naveo neke misli toga svetog župnika, zaštitnika župnika. Najprije ćemo u kratkim crtama navesti neke podatke o njegovu životu a onda donijeti neke misli toga svetoga pastira o svetosti i o svećeništvu te svećenicima. Naš život mora smjerati prema svetosti na koju smo svi pozvani i bez koje nitko ne može vidjeti Gospodina. To je istina naše vjere, to je istina koju nalazimo u Svetom pismu, Božjoj izvornoj objavi. Vrijedi i danas spomenuti se skromnog i poniznog svetca, Ivana Marije Vianneya, poznatog kao župnika arškog, u komu je Crkva zauvijek dobila jednog od svojih najboljih svećenika.

Jedva je kojem poniznu, čak i ponižavanu čovjeku pala u dio tolika slava kao Ivanu Vianneyu, koji se rodio 8. svibnja 1786., uoči same Francuske revolucije, u Dardillyju kraj Lyona. Seljačka obitelj iz koje potjecase bijaše duboko kršćanska, otvorena siromasima i prosjacima. Imali su osmero djece, Ivan bijaše četvrtu dijete. Ivan je proveo djetinjstvo i prvu mladost u doba strahovlade Francuske revolucije, obrađujući očinska polja. U selu nije bilo nikakva učitelja. U svom je djetinjstvu proživio progonstvo Crkve. U noćnim je satima Ivan prisustvovao vjeronauku što su ga po selu držale redovnice obučene u građansko odijelo. U svojoj jedanaestoj godini Ivan Vianney tajno

se isповjedio u roditeljskoj kući. Tajno se pripremao na prvu pričest koju je primio u jednom štaglju, dok je vani stražarila dobrovoljna straža. Nevinost srca i duboka pobožnost bile su glavne značajke njegove duhovnosti. Svećenici koji nisu dali prisegu da će se pokoravati bezbožnoj vlasti, morali su se skrivati po kućama i tako poučavati vjernike, isповijedati ih, Misu prikazivati i pričećivati. Spavao je u štali, bio je pastir, čuvao je tri ovce kao siromašak. Jedva je znao čitati i pisati. Kad su se prilike nakon Francuske revolucije donekle smirile, za župnika je u susjedni Ecully, danas predgrađe Lyona, a tada još selo, došao pobožni i učeni svećenik Balley. Stigao je iz Pariza, iz opatijske Sv. Genoveve. On je brzo uočio pobožnog mladića Vianneya iz Dardillyja te ga uzeo k sebi u župni dvor da ga pripremi za svećeništvo. Ivan je već gajio želju postati svećenikom.

Roditelji su siromašni pa ne mogu ništa sa svoje strane pridonijeti. Političke prilike nesnosne. Ivan bijaše skromnih sposobnosti za školovanje. Na molbu župnika bio je primljen u sjemenište. Ali su se i tu ispriječile mnoge zaprjeke. Najveća je bila Ivanova nesposobnost za učenje. Želio je biti svećenik, ali kako će kad je nesposoban za učenje i školu? Napose latinski jezik. Nalazeći se u tjeskobi, otiašao je pješice na hodočašće u La Louvesc na grob svetog Franje Regisa, ne kupujući usput ništa, već proseći hranu. Od tada je toliko napredovao u naukama da više nije upadao u malodušnost.

FRA TOMISLAV PERVAN

SVJEDOCI KOJI SU SVJEDOČILI O NJEMU U POSTUPKU ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM TVRDE DA JE BILA TOLIKA NAVALA OKO NJEGOVE ISPOVJEDAONICE JER JE ČITAO SAVJESTI. JEDAN OD NJIH KAŽE: „DRŽIM DA MU BEZ POSEBNE POMOĆI DUHA SVETOGA NE BI BIL MOGUĆE ODGOVORITI NA TOLIKA PITANJA KOJA SU MU SVAKI ČAS POSTAVLJALI. MISLIM DA GA JE BOG U SVIM NJEGOVIM POSLOVIMA NEPRESTANO PROSVJETLJIVAO. TO JE MOJE UVJERENJE.“

Za vrijeme napoleonskih ratova Ivan je bio pozvan u vojsku, a onda je silom prilika postao vojni bjegunac. Kad je prošla ta avantura, on se vratio doma da nastavi s učenjem. Glavna zaprjeka bijahu sjemenišni profesori koji su Ivana rušili na gotovo svakom ispitu.

Zahvaljujući posredovanju i velikoj smlonosti generalnog vikara iz Lyona, Balleyjeva osobnog prijatelja, Crkva je u osobi Ivana Vianneya dobila jednog od svojih najboljih svećenika. Generalni je vikar ovako obrazložio svoju preporuku: „Vianney je pobožan, zna moliti krunicu i štuje Majku Božiju. Milost i njegovo srce učinit će ostalo.“ Nije se prevario u svome sudu niti se morao pokajati zbog svoje preporuke. Vianney je napokon teškom mukom dovršio svoje nauke.

Svećeničko ređenje, koje mu je 13. kolovoza 1815. podijelio mons. Simon, biskup Grenoblea, učinilo ga je Isusovim svećenikom zauvijek, jednim od najdostojnjih nosilaca svetoga reda. Svoju prvu misu služio je u sjemenišnoj kapelici sljedeći dan. Toj radosti pridošla je i druga. Tek što se vratio u Ecully, saznao je da ga je lyonski nadbiskup imenovao kapelanom kod njegova dragoga župnika Balleyja. Taj ga je časni svećenik još više uveo u molitveni, asketski i pastoralni život. Njih dvojica su se upravo natjecala u svetosti.

R. Gilbert o njima piše: „Župnik iz Ecullyja i njegov kapelan divni su svećenici. I jedan i drugi prakticiraju pokoru i odricanje. Kad ne zaborave jesti, posluže se veoma jednostavnim obrokom: kuhanom govedinom i

krumpirima. Na tijelu nose oštru kostrijet. A zašto? U duhu pokore za svoje i tude grijehu, da izbližega slijede Isusa na križu. No, dobri je župnik Balley doskora umro. Ivan ga oplakuje kao što je oplakivao svoju majku. Oplakao ga je kao svoga najjernijeg prijatelja i najboljeg učitelja na svijetu.“

Vianney je brzo nakon toga, već 1818. godine, bio imenovan župnikom u Ars. Generalni vikar Courbon ovako mu je obrazložio to imenovanje: „U toj župi nema mnogo ljubavi prema Bogu; vi ćete je u nju unijeti“. Vianney je ostao na toj župi sve do svoje smrti 4. kolovoza 1859. te unio u nju mnogo života i ljubavi prema Bogu. Župa je već petnaest godina bila bez svećenika.

Otputovalo je onamo pješice, a za njim su išla siromašna seoska kola vozeći njegovu skromnu prtljavu. Kad je već bio pred Arsom, uslijed guste magle nije se snalazio. Tada je susreo mladog pastira te ga upitao za put u Ars. Taj ga je smjesti uputio jer je i sam bio iz toga sela. Župnik mu je zahvalio rekavši: „Mali moj, ti si mi pokazao put u Ars, a ja ću ti pokazati put u nebo.“

Ars je za Ivanova dolaska bilo malo, vjerski posve zapušteno i zanemareno selo. Netko je o njegovim stanovnicima rekao da ih osim krsta ništa ne razlikuje od životinja. Župa broji kojih 240 duša, ali su u njoj četiri krčme gdje se nemilice toči alkohol. Poslije će sveti župnik reći kako je krčma predvorje pakla. Novi se župnik, uselivši se u siromašni župni dvor, dao odmah na posao, na obraćenje svoje župe, najprije teškim pokorama, dugim noćnim satima molitve pred Presvetim sakramenatom, veoma ozbiljnim i oštrim propovijedima. Veliku je brigu posvećivao i obnovi župne crkve. Njegov je stan bio najsrodomniji, hrana kuhani krumpiri, ali u crkvi je iz poštivanja prema Isusu želio da sve bude što ljepše.

Ivan obavlja svoju tešku službu uz mnoge molitve i pokore. Tijekom sedam godina jede samo kuhanu krumpire, koje skuha za sedam dana, pa ih je ponekad znao jesti već modre. Mnogo bi vremena provodio klečeći pred Oltarom, ne bi li obratio župljane. Silno se trudio sastavljući svoje propovijedi. Sve više su se vjernici približavali svomu svetom župniku i dolazili u crkvu. U svojoj župi privlači

pokornike svojom dobrotom. Imao je dar da je čitao u srcima pokornika tajne misli, dar kardiognozne. Tvrđokorne je grješnike nastojao pridobiti, da se iskreno ispovjede i obrate.

Arški je župnik brzo počeo sudjelovati i na pučkim misijama što su ih svećenici obavljali po okolnim župama. I dok se, kako je sam rekao, među svećenicima „isticao kao seoski blesan“, ljudi su ipak grnuli k njegovoj ispovjedaonici. On ih je znao ne samo dobro ispovjediti, već i voditi putem savršenosti prema Bogu. Mnogi su ga počeli pratiti i u Ars te je tako postupno počeo onaj arški proštenjarski život, s mnoštvom hodočasnika što su dolazili k svetome župniku na ispovijed.

„Ars više nije Ars...“, mogao je sa zahvalnošću Gospodinu ustvrditi i sam sveti župnik. Selo se obratilo i postalo središtem izvanrednog pastoralnog rada u kome je njihov župnik dnevno znao provoditi u ispovjedaonici i do 16 sati, koji put i više. Taj je silni rad uznenmirio i Kneza tmina, zloga duha, pa je kroz dulje vrijeme po noći uznenmirivao svetoga župnika.

Sotona je bio zavidan te je svetog župnika noću uzneniravao, lupetao po vratima i prozorima, tresao postelju, podmetao požar, ali ga svetac prezire i odbacuje svojim molitvama i pokorama.

Kad bi imao doći koji veći grješnik, tada bi sotona bio još bjesniji, a svetac bi se radovao što će s Bogom izmiriti nesretnog grješnika.

Jedna je od rak-rana Arsa bilo zanemarivanje svetkovana nedjelje. Arški je župnik o tome svojim župljanima ovako govorio: „Nedjelja je dan dragoga Boga. On je stvorio sve dane u tjednu, on ih je mogao sve sebi pridržati, pa ipak vam je on dao 6 dana, a sebi je sačuvao sedmi. Kojem pravom dirate u ono što vam ne pripada? Znajete dobro da ukradeno nikada ne donosi korist. Dan koji budete ukrali Gospodinu, više vam neće biti od koristi. **Poznajem dva sigurna sredstva koja vode do prosjačkoga štapa: To su krada i rad nedjeljom.**“

Ljudi su ga poslušali i to se zlo u selu iskorijenilo.

Za dobro svoje župe sveti je župnik osnovao kuću Providnosti, neki oblik sirotišta za siromašne i napuštenе djevojčice. Njima bi svako poslije podne održavao vjersku pouku. Za njih je učinio i svoje prvo čudo: umnoženje brašna za potrebnii kruh. Svojom jednostavnosću, ljudskošću, pa i humorom ponizni je arški župnik privlačio u Ars mnoštva pa se to selo pretvorilo u pravo hodočasnici mjesto. Ljudi su u velikom broju dolazili arškom župniku na ispovijed. God. 1830. bilo je više od osamdeset tisuća hodočasnika u Arsnu.

Svjedoci koji su svjedočili o njemu u postupku za proglašenje blaženim tvrde da je bila tolika navala oko njegove ispovjedaonice jer je čitao savjesti. Jedan od njih

kaže: „Držim da mu bez posebne pomoći Duha Svetoga ne bi bilo moguće odgovoriti na toliko pitanja koja su mu svaki čas postavljali. Mislim da ga je Bog u svim njegovim poslovima neprestano prosvjetljivao. To je moje uvjerenje.“

Ivana je ispovjedaonica trajno bila opkoljena pokornicima. U zadnje godine svoga života ispovjedao bi dnevno i više od 16 sati. Uz obične ljudi, dolazili su svećenici, biskupi, sveučilišni profesori iz cijele Francuske. Čak su dolazili i izvan granica Francuske, neki čak iz Amerike.

Sotona je bio zavidan te je svetog župnika noću uzneniravao, lupetao po vratima i prozorima, tresao postelju, podmetao požar, ali ga svetac prezire i odbacuje svojim molitvama i pokorama. Kad bi imao doći koji veći grješnik, tada bi sotona bio još bjesniji, a svetac bi se radovao što će s Bogom izmiriti nesretnog grješnika.

Godine 1843. teško oboli. Prima sakramente umirući, ali čudom ozdravi. Dobio je kapelana koji mu je trajno zagorčavao život. Župljani se sve više obraćaju i postaju gorljivi kršćani. Opet je obolio i primio svete sakramente. Iscrpljen teškim i dugotrajnim radom, oštrim pokorama i drugim patnjama svetac je umro od iscrpljenosti. Dana 3. kolovoza posjetio ga je biskup iz Lyona, a 4. kolovoza 1859. umro je i zauvijek se združio s Bogom. Blaženim ga je proglašio godine 1905. sveti Pio X., a svecem Pio XI. godine 1925. Po njegovu zagovoru dogodila su se brojna čudesna pa ga je Crkva 1929. proglašila zaštitnikom svih župnika.

Vrijedi donijeti nekoliko misli iz njegovih usta jer smo svi u sličnim okolnostima kao i on u svoje doba.

MORAMO BITI SVETI, ILI ĆEMO BITI PROKLETI!

„Budite sveti, jer sam ja svet“ (Lev 19,2)

Budite sveti, jer sam ja svet, govori nam Gospodin Bog.

Zašto nam Bog tako zapovijeda? Zato, jer smo djeca Božja, pa ako je Otac svet i djeca moraju biti sveta. Samo se svetci mogu nadati sreći da će uživati u Božjoj prisutnosti, u Bogu, koji je sama svetost. Zaista, biti kršćanin a živjeti u grijehu, zar to nije užasno, strahovito protuslovje? Kršćanin mora biti svet. Da. Mora biti svet. Tu istinu Crkva neprestano ponavlja i

da je urež, da je učijepi u naša srca, pokazuje nam Boga, neizmjerno svetog Boga, koji posvećuje nebrojeno mnoštvo svetih, koji nam govore: „Ne zaboravite, kršćani, da ste određeni da posjedujete i da gledate Boga. Ali to nećete postići, tu sreću nećete uživati, ako u svom smrtnom, zemaljskom životu ne budete u sebi izgradili Božju sliku, Božje savršenosti, a posebno njegovu svetost bez koje nitko neće vidjeti Boga!“

Ali, ako se čini da je svetost onkraj naših snaga, pogledajmo svoje duše, pogledajmo nebrojeno ljudsko mnoštvo svake dobi, svakog spola, svakog staleža, mnoštvo koje je podložno istim bijedama kao i mi, izloženo istim opasnostima, skloni istim grijesima, udarenim istim neprijateljima, okruženo istim smetnjama i zaprjekama. Ono što su nebrojeni svetci mogli učiniti, možemo i mi. I nemamo nikakve isprike, nikakva opravdanja, da ne radimo na svom spasenju. To jest da postanemo sveti. I ja nemam ništa drugo da Vam bilo što dokazujem, nego bezuvjetno potrebnu obvezu, bezuvjetno potrebnu dužnost i obvezu da postanete sveti. U tu svrhu želim Vam pokazati prvo u čemu se sastoji svetost, i drugo da je možemo postići kao što su je postigli i svetci, uz iste teškoće, ali i uz iste pomoći, uz iste Božje milosti.

Ljudi ovog svijeta, da bi se oslobođili dužnosti postizanja svetosti, jer im nastojanje na putu svetosti smeta njihovu životu za uživanjem, že Vas uvjeriti, kako je za postignuće svetosti potrebno činiti izvanredna djela, obavljati izvanredne pobožnosti, prihvati velike strogosti, mnogo postiti, ostaviti svijet i društvo i skloniti se u pustinju te u pustinji provoditi dane i noći u molitvi.

Bez sumnje, sve je to vrlo dobro i takav način života mnogi su svetci odabrali i slijedili, ali Bog ne traži to od svakoga. Ne traži to od svakoga naša sveta vjera. Naprotiv, vjera nas uči i govori nam: „Pogledajte u nebo i vidite svece koji su tamo stigli i zauzeli prva mjesta, a nisu činili izvanrednih stvari u životu.“

Djevica Marija, Kristova Majka, sveti Josip nisu na takav način živjeli u svom životu! Sam Isus u Evanđelju (Mt 7) govori, kako će mnogi na sudnji dan govoriti: Gospodine, Gospodine, zar nismo prorokovali u Tvoje ime? Sudac će im odgovoriti: Nosite se od mene, vi bezakonici,

nikad vas nisam poznavao! Što to govorite? Zapovijedali ste moru, a niste znali zapovijedati svojim strastima! Oslobodili ste opsjednute od đavla, a bili ste mu robovi! Činili ste čudesa, a niste obdržavali mojih zapovijedil!“ Odlazite, bijednici u vječni oganj! Činili ste velike stvari, a ništa niste učinili, da se spasite i da zasluzite nebo. Vidite li, dakle, da se svetost ne sastoji u izvanrednim stvarima, nego u vjernom vršenju Božjih zapovijedi i u ispunjavanju dužnosti u staležu u koji nas je dobro Bog smjestio!

Često vidimo osobu koja vjerno ispunja male dužnosti svog staleža i draža je Bogu nego samotnjak u svojim puštinjama. Želite li još znati što je svetac? Svetac je čovjek koji se boji Boga, koji iskreno ljubi Boga, i koji vjerno služi Bogu. Svetac je čovjek koji ne dopušta da ga zarobi oholost, samoljublje, koji je u pravom smislu ponizan i malen u vlastitim očima. Koji, iako je lišen dobara ovoga svijeta, ne priželjkuje ih, a ako ih posjeduje, uz njih ne prianja svojim srcem.

To je čovjek koji je neprijatelj svakog nepravedna dobitka. To je čovjek strpljiv i pravedan i ne vrijeda se nepravdama koje mu drugi nanose. To je čovjek koji ljubi svoje neprijatelje i ne želi im se osvećivati. To je čovjek koji je uslužan bližnjemu u svemu što mu je moguće. Dijeli rado od svojih dobara siromasima. Traži jedino Boga, prezire dobra i časti ovog svijeta.

Težeći samo za nebeskim dobrima, odvratna su mu zemaljska uživanja i zabave, pa svoju sreću nalazi jedino služeći Bogu. To je čovjek koji je revan u Božjoj službi, koji često prima sakramente, i koji se ozbiljno bavi svojim spasenjem. To je čovjek komu se gadi svaka vrsta nečistoće i koji bježi od zla, pokvarena društva, kako bi sačuvao u čistoci svoje tijelo i svoju dušu. To je čovjek koji se u svemu podvrgava volji Božjoj u svim krijevima i strpljivo podnosi sve što ga snađe u životu. Svetac je dobar otac koji traži spasenje svoje djece, dajući im samo dobar primjer.

NEKOLIKO MISLI SVETOGA IVANA MARIJE VIANNEYEA O SVEĆENIŠTVU

Od rođenja do smrti – uvijek i samo svećenik!

Bez sakramenta svetog svećeničkog reda ne bismo mi među sobom mogli imati božanskog Spasitelja. Jer tko je taj koji Ga s neba prizivlje i pod prilikama kruha daje Mu stan u svetohraništu? – Svećenik. Tko je taj koji je vašu dušu kod ulaza u ovaj zemaljski život primio i u kupki sv. krsta od istočnog grijeha očistio i sa posvetnom milošću uresio? – Svećenik. Tko hrani dušu nebeskim kruhom da joj na njezinom hodočasnicičkom putu dade snagu i jakost? – Svećenik. Tko pripravlja vašu dušu za pristup pred Božju sudačku stolicu, poslije, nakon što ju je za posljednje putovanje oprao u Krvi Janjetovo? – Svećenik. I tko pokojnu dušu sa molitvama i blagoslovima Crkve prati sve do onkraj groba? – Svećenik.

ČASTI I UZVIŠENOST SVEĆENIŠTVA

O kako je velik svećenik! Tek ćemo u nebu shvatiti njegovu uzvišenu čast. Kad bismo je na zemlji shvatili, umrli bismo – ne od straha, nego od ljubavi. Katolički je svećenik personifikacija ljubavi božanskoga Srca Isusova.

Kako je pak nešto veliko i neshvatljivo svećenik! Kad bi on sam sebe shvatio, umro bi. Sam Bog mu se pokorava. Svećenik izgovori nekoliko riječi i Gospodin i Spasitelj naš Isus Krist na te riječi silazi s neba te se skriva pod poniznu priliku kruha. Bog upravlja svoj pogled na oltar i govori: „Ovo je Sin moj ljubljeni, koji mi je omilio“. Sili i zaslugama te božanske žrtve ne može On ništa uskratiti. Kad bismo imali vjeru, vidjeli bismo samoga Boga, skrivena u svećeniku, kao svjetlo pod stakлом, kao vino pomiješano s vodom.

Nakon Boga svećenik je sve. Ostavite neko mjesto dvadeset godina bez svećenika, ono će se klanjati nerazumnim životinjama. Kad bismo ja i moj kapelan otišli iz Arsa, vi biste rekli: „Što imamo još tražiti u ovoj crkvi? Gospodin naš i Spasitelj nije više ovdje, sv. Misna žrtva više se ne prikazuje u njoj, mi se odsada isto tako dobro možemo moliti i kod kuće.

Ako negdje hoće uništiti vjeru, počinju s tim da protjeruju svećenike, jer tamo gdje više nema svećenika, nema niti Misne žrtve, a gdje nema Misne žrtve, propada vjera.

Ako se hoće riješiti svojih grijeha, idete li tada k Blaženoj Djevici ili kojem andelu da se isповjedite? Hoće li vas oni odriješiti? – Ne. Hoće li vam oni pružiti Gospodnje Tijelo? – Ne. Majka Božja ne može učiniti da hostija bude pretvorena u Tijelo njezina Sina. Da imate uz sebe dvije stotine andela, oni vas ne bi mogli odriješiti. No svećenik, da je ne znam kako neuk i jednostavan, to može. Jedini vam on može reći: „Tvoji su ti grijesi oprošteni, idi u miru!“

O divne moći pretvorbenih riječi! Poslije pretvorbe dragi je Bog na oltaru prisutan pod prilikama kruha i vina. Kad bi čovjek mogao pravo spoznati tu uzvišenu tajnu, umro bi od ljubavi. Bog nas štedi i prekriva tu tajnu koprenom, zbog naše slabosti.

Kad bi nam se reklo: U ovu ili onu uru, na ovom ili onom mjestu bit će neki mrvtvac probuden na život, svi bismo mi tamo pohitjeli da vidimo čudo. No, nije li pretvorba koja kruh i vino pretvara u Tijelo i Krv Boga, kud i kamo veće čudo nego uskrsavanje jednog mrvtvaca?

Sakrament svećeničkog reda uzdiže čovjeka k Bogu. Jer što je drugo svećenik, nego čovjek koji zastupa Božje mjesto i čovjek koji je opremljen svim Božjim ovlastima? Božanski

Spasitelj govori svećenicima: „Idite i učite sve narode ... Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji... Kao što je Otac poslao mene tako i ja šaljem vas ... Tko vas sluša, mene sluša, i tko vas prezire mene prezire.“

Kad svećenik opršta grijehe, ne veli: „Bog neka ti oprostil“, nego: „Ja te odrješujem od tvojih grijeha.“ I u sv. Misi kod pretvorbe ne govori on: „Ovo je Tijelo Gospodnje“, nego: „Ovo je Tijelo moje“. On govori u ime Vjećnoga Velikog Svećenika Isusa Krista.

Kad bih u isto vrijeme susreo nekog svećenika i jednog andela, ja bih najprije pozdravio svećenika. Andeo je prijatelj i sluga Božji, no svećenik je Njegov zamjenik. Sveta Terezija je običavala ljubiti tragove što ih je iza sebe ostavljao svećenik u prolazu.

Pastir duša koji hoće obavljati svoju dužnost mora uvijek držati u ruci mač da nedužne brani, a griešnike nagovara da se Bogu vrate; to nagovaranje ne smije prestati sve do njegove smrti.

Mnogi će vjernici biti pronađeni krivima što se možebit nikada nisu Bogu molili za svoje duhovne pastire koji su se izlagali pogibli vlastite propasti da njih spase!

Svećenik nije svećenik za sebe, on ne može sam sebe odrješiti od grijeha niti sebi podijeliti posljednje pomanjanje. On nije ovdje za sebe, nego za VAS.

PRAKTIČNA PRIMJENA DANAS

Svetci nisu da im se divimo, nego da ih slijedimo. Da se u njih ugledamo. Gospodin je pozvao svoje apostole:

- a) da budu s njime;
- b) da dijele s njime njegov život;
- c) da ih šalje propovijedati;
- d) da izgone zle duhove.

Kad sv. Marko izvješćuje o pozivu apostola, piše kako je Isus pozvao one koje je htio. I onda veli doslovce: Isus načini, napravi, Dvanaestoricu! (usp. Mk 3,13-16). Oni su njegova tvorevina. Svećenici su nastavak te Isusove tvorevine u povijesti, u današnjem vremenu. Želimo li biti njegovi, moramo najprije dijeliti njegov život. Želimo li biti poslati, najprije moramo provoditi vrijeme s njime. Biti u zajedništvu s Isusom.

Svatko od svećenika treba imati missio canonica, kanonsko poslanje, ili biti kao apostoli poslati u svijet. Međutim, da bi čovjek bio poslan, najprije treba dijeliti s Isusom sve, biti u suživotu s Isusom. Missio apo-

stolica ili canonica prepostavlja uvijek vitam apostolicam, apostolski život. A taj se odvija samo u zajedništvu s Gospodinom. Gospodin uvijek šalje po dvojicu, dakle, kod njega nema soliranja ni solo-igrača. A mi bismo najradije htjeli biti u svemu solisti, solirati. Isus nije trčao za ljudima, nije išao po kavanama, javnim mestima, svratistima, nego su ga ljudi tražili. Znali su da su u njemu Božje sile. Isto se događalo i sa župnikom Arškim, njega su ljudi tražili. Tražit će i nas, bude li iz nas izlazila, zračila sila Duha Svetoga koja pomaže, liječi, ozdravlja, spašava.

U Isusovu poziv Dvanaestorice razvidno je jedno: Primat ima biti s Isusom pred onim biti poslan u Ime Isusovo. Iza svega stoji Isusovo zorno uvjerenje: Učenik je samo onda sposobljen navješčivati Evanđelje, Radosnu vijest, u Isusovo ime i s Isusovom punomoći izgoniti zle duhove, demone, ako je najprije bio u zajedništvu s Isusom, ako je naučio biti s Isusom, dijeliti sve Isusovo. Živjeti s njime. To nije neki provizorni ili privremeni stadij u Isusovoj školi koji bi prestao definitivnim slanjem u svijet. Markovo Evanđelje izvješćuje kako je Isus pozvao učenike, (po)slao ih po dvojicu (usp. Mk 6,7), da bi se doskora oni vratili, ponovno okupili oko njega te mu pripovjedili sve što su učinili i što su naučavali. Na to ih sam Isus poziva na odmor, na samotno mjesto, da budu sami s njime (usp. Mk 6,30.31).

Biti s Isusom nije samo nekakav uvodni tečaj, kratki seminar za uvođenje u apostolski život, eventualno studij bogoslovije, neko određeno vrijeme koje provode s Isusom, kratko osposobljavanje nakon čega dolazi ono pravo, naime, vrijeme kad apostoli kao pojedinci nastupaju u areni i pridobivaju svijet za Učitelja. Naprotiv, uvjet je da stalno budu s Isusom. Apostolski život i apostolsko poslanje nisu u Markovu Evanđelju dva vremenska odsječka ili perioda koji bi se vremenjski razdvajali, već su to dva načina egzistiranja koja se međusobno intenzivno isprepliću i prožimaju, među kojima uvijek biti, esse, prepostavljaju ono agere, missio. Agere sequitur esse, dakle, naše/moje djelovanje prostječe iz onoga što jesam.

U Isusovim očima slanje, misija Dvanaestorice prepostavlja biti-s-njime, drugovanje, trajni proces učenja. Rekli bismo suvremenim rječnikom, to prepostavlja permanentnu, trajnu formaciju, proces učenja. Unatoč tim jasnim naznakama i odrednicama već u samom Evanđelju, tijekom povijesti ti su prioriteti zanemarivani, sve do danas imamo napast ili kušnju da se apostolsko poslanje prepostavlja apostolskom životu. A poslanja nema bez ovoga drugoga.

Većina misli da apostolski život, vita apostolica, predstavlja doba osposobljavanja, mjesto i vrijeme spremanja da bi se što prije 'uskočilo' u apostolsko poslanje. Ti prioriteti su tijekom povijesti Crkve toliko izokrenuti da u pravilu nikada nije manjkalo apostolskog poslanja, dok je neprestano guran u pozadinu i zanemarivan apostolski život ili se smatralo da je vita apostolica povlastica, privilegij samo kontemplativnih redova, specificum onih koji nisu neposredno u apostolatu i aktivnom životu. Upravo u ovome krovom poimanju kroz povijest Crkve leži pravi korijen suvremene krise u crkvenom životu.

Crkva može zahvaliti svoj život apostolskoj službi, ali to što je stalno bolesna te što gubi svijest o svome poslanju, Crkva duguje gubitku svijesti apostolskog života u samoj Crkvi. Jasno, Crkve nema bez biskupa, svećenika, đakona. Isus je slao apostole, ali svemu je prepostavka upravo zajedništvo, zajednički život u samom. Nije to nikakav provizorij, privremeno stanje, već upravo bit i sadržaj našeg života i poslanja.

I jedna zanimljivost: Isus uvijek šalje po dvojicu. Moraju naučiti zajedno živjeti, zajedno djelovati, zajedno sve dijeliti. Tek kad nauče zajednički dijeliti sve u novom zajedništvu, moguće im je navještati evanđelje, biti vjerodostojan svjedok Isusa Krista, moguće je izgoniti zle sile, demone.

Nisu to dovoljni samo susreti vikendom, kratki seminari, nego je potrebna sudbinska povezanost. Apostolski život prepostavlja zajedništvo života u svim životnim područjima. To obuhvaća cjelokupnu čovjekovu egzistenciju. A Božji narod živi od vjere onih koji se cijelom svojim bićem, poput Ilike, Ivane Krstitelja, Stjepana ili pak Ivana Marije Vianneyea te svetaca kroz cijelu povijest Crkve stavljaju jednoznačno na Božju stranu, i koji se svednevice hrane iz zajedništva s Gospodinom.

**CRKVA MOŽE
ZAHVALITI
SVOJ ŽIVOT
APOSTOLSKOJ
SLUŽBI, ALI TO
ŠTO JE STALNO
BOLESNA TE ŠTO
GUBI SVIJEST O
SVOME POSLANJU,
CRKVA DUGUJE
GUBITKU SVIJESTI
APOSTOLSKOG
ŽIVOTA U SAMOJ
CRKVI. JASNO,
CRKVE NEMA
BEZ BISKUPA,
SVEĆENIKA,
ĐAKONA. ISUS JE
SLAO APOSTOLE,
ALI SVEMU JE
PREPOSTAVKA
UPRANO
ZAJEDNIŠTVO,
ZAJEDNIČKI
ŽIVOT S ISUSOM.
NIJE TO NIKAKAV
PROVIZORIJ,
PRIVREMENO
STANJE, VEĆ
UPRAVO BIT
I SADRŽAJ
NAŠEG ŽIVOTA
POSLANJA.**

Objavljena statistika Crkve u Njemačkoj

Njemačka biskupska konferencija objavila je 27. lipnja crkvenu statistiku za 2021. godinu, koja pokazuje da je broj istupanja iz Katoličke Crkve prošle godine značajno porastao – ukupno 359.338 osoba napustilo je Crkvu dok ih je 2020. godine bilo 221.390.

Katoličkoj Crkvi istodobno je prvi put pristupilo 1465 vjernika i ponovno pristupilo njih 4116. Katolici okupljeni u 27 njemačkih dijeceza čine 26 posto (21.645.875 članova Crkve) ukupnoga stanovništva. Na najnovije statističke podatke znatno je utjecala pandemija koja se na različite načine odrazila na crkveni život.

Usljed tekućih struktturnih mjera u biskupijama broj župa s 9858 godine 2020. pao je na 9790. Ukupno djeluje 10.313 svećenika (2020. godine bilo ih je 12.565), od toga 6215 u župnom pastoralu (2020. – 6303). U ostalim pastoralnim službama djeluje 3253 stalnih đakona (2020. – 3245), 3198 pastoralnih suradnika/referenata (1532 žene, 1666 muškaraca) i 4318 suradnika/referenata u zajednici (3400 žena, 918 muškaraca).

Godine 2021. zaređena su 62 svećenika (48 dijecezanskih i 14 redovnika).

Zbog pandemije sudjelovanje na misi dodatno je palo na 4,3 posto, (2020. godine – 5,9 posto). No, podjela sakramenata djelomično je znatno porasla – 20.140 vjenčanja (2020. godine – 11.018), 141.992 krštenja (2020. – 104.610) i prve pričesti 156.574 (2020. – 139.752), te 240.040 pogreba (2020. – 236.546).

Predsjednik Njemačke biskupske konferencije limburški biskup Georg Bätzing ocjenjuje da su najnoviji podaci znak „duboke krize“ Katoličke Crkve u Njemačkoj. Sokiran brojem istupanja iz Crkve, mons. Bätzing primjećuje da pritom nije riječ samo o onima koji su duže vrijeme imali malo dodira sa svojom župom, već je sve više onih koji su bili angažirani u župi, te zaključuje da nastojanja Sinodalnoga puta još nisu dovoljno poznata vjernicima.

U Nigeriji ubijena dvojica katoličkih svećenika

Nigerijsk katoličke biskupije Auchi i Kaduna tuguju zbog smrti vlč. Christophera Odije i vlč. Vitusa Boroge, ubijenih u državama Edo i Kaduna. Vlč. Christophera Odiju, na službi u biskupiji Auchi u državi Edo ubili su otmičari u nedjelju 26. lipnja. U priopćenju koje potpisuje vlč. Peter Egielewa, ravnatelj društvenih komunikacija biskupije, navodi se: „Teška srca, ali s potpunom predanošću volji Božjoj, izvještavamo o smrti našeg svećenika vlč. Christophera Odiju, kojeg su otmičari ubili jutros, 26. lipnja, oko 6.30 sati u njegovu župnom domu“. Svećenik je otet za vrijeme odlaska na nedjeljnju misu. Vlč. Odia bio je upravitelj katoličke crkve Sv. Mihovila u Ikabigbu, na

području lokalne samouprave Etsako West, a bio je i ravnatelj katoličke srednje škole sv. Filipa. Imao je 41 godinu, a za svećenika je bio zaređen 2012. godine. Dan prije u državi Kaduni naoružane osobe, za koje se sumnja da su teroristi, ubili su vlč. Vitusa Borogu (50), na zatvorskoj farmi u Kujami na području lokalne samouprave Chikun. Služio je kao kapelan katoličke zajednice Državnog veleučilišta Kaduna i predsjednik Nigerijske udruge katoličkih dijecezanskih svećenika. Vlč. Borogo je drugi svećenik koji je stradao od razbojnika u Kaduni u posljednja dva mjeseca. U svibnju je još jedan svećenik – vlč. Joseph Bako – umro u pritvoru svojih otmičara.

Obrana doktorskog rada fra Josipa Serđe Čavara

„Duhovno vodstvo i duhovnik pred izazovima krize očinstva i svećeničkoga identiteta“ tema je doktorskog rada kojeg je jučer, 3. lipnja 2022. godine, na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, obranio fra Josip Serđo Čavar, odgojitelj bogoslova u Zagrebu.

Ispitno povjerenstvo su činili: izv. prof. dr. sc. Franjo Podgoralec, predsjednik povjerenstva; prof. dr. sc. Mladen Parlov, mentor – vanjski član te doc. dr. sc. Mislav Kutleša, član.

Fra Serđin rad podijeljen je na tri poglavlja: 1) Povijesni temelj i suvremeni izazovi duhovnog vodstva; 2) Elementi krize očinstva; 3) Svećenički identitet pred izazovima vremena.

Pored fratra iz našeg samostana u Zagrebu, obrani su nazočili pristigli fratri iz Hercegovine te fra Serđini roditelji, rodbina i prijatelji.

Papa najavio da će imenovati dvije žene u Dikasterij za biskupe

Papa Franjo se u razgovoru za novinsku agenciju Reuters, u subotu 2. srpnja, osvrnuo na aktualne događaje u Crkvi i svijetu.

U razgovoru za agenciju Reuters s novinarkom Philom Pullettom, papa Franjo najavio je da će imenovati dvije žene u Dikasterij za biskupe, koje će biti uključene u proces izbora novih biskupa. Papa je odgovorio na pitanje o prisutnosti žena u Vatikanu, o odredbama nove apostolske konstitucije „Praedicate Evangelium“ kojom se reformira Kurija te o tome koji bi se dikasteriji u budućnosti mogli povjeriti laiku ili laikinji.

„Otvoren sam za tu priliku. Uprava Države Vatikanske Grada trenutno ima zamjenicu guvernera... Sada će u Dikasteriju za biskupe, u komisiji za izbor biskupa, prvi put biti dvije žene. Na taj način se pomalo otvara“, rekao je Sveti Otac. Zatim je dodao da u budućnosti vidi moguće imenovanje laika za vođenje primjerice dikasterija za laike, obitelj i život, za kulturu i obrazovanje ili Vatikanske apostolske knjižnice, koja je gotovo kao dikasterij.

Polaganje prvih privremenih zavjeta na Humcu

Nakon završene godine novicijata, u subotu 2. srpnja na večernjoj misi u novoj crkvi na Humcu četvorica novaka Hercegovačke franjevačke provincije položili su prve privremene redovničke zavjete.

Privremene zavjete položili su fra Luka Bešić (župa Posušje), fra Ante Dodig (župa Seonica), fra Davorin Krtalić (župa Cim) i fra Danijel Milicević (župa Čerin) koji su novicijat proveli u samostanu na Humcu. Njih četvorica mladih franjevaca obećali su da će godinu dana živjeti u poslušnosti, bez vlasništva i u čistoći.

Misno slavlje predvodio je provincial fra Jozo Grbeš, u koncelebraciji

Džihadisti u Burkini Faso ubili više od 20 osoba

Nakon što su džihadisti 3. srpnja 2022. napali selo Bourasso, Katedralna župa u Nouni i mjesne vlasti potvrstile su pogibiju 22 osobe.

Svećenik na službi u Katedralnoj župi rekao je u izjavi za Zakladu papinskog prava „Pomoć Crkvi u nevolji“ (ACN) da je dobro poznavao sve žrtve. Dodao je da ih je četrnaester poginulo ispred crkve. Teroristi su zatim otišli u središte sela te ubili i ranili još 20 osoba među kojima su bili kršćani i sljedbenici tradicionalne afričke religije.

Jedan od preživjelih rekao je da su teroristi na motociklima poslijepodne došli u selo, udaljeno 20-ak kilometara od Noune, i otišli ništa ne poduzimajući. Potom su

s meštom novaka fra Stankom Mabićem, gvardijanom fra Darijom Dodigom, župnicima zavjetovanika i još dvadesetak svećenika. Fra Jozo se obratio prigodnim riječima zavjetovanicima i govorio im o važnosti riječi koju će izgovoriti, te da te riječi zavjetovanja ne znače ništa ako iza njih neće stajati svjedočanstvo njihova života. Fra Jozo je ohrabrio novozavjetovanike na njihovom redovničkom putu. Nakon propovijedi uslijedio je obred zavjetovanja.

Misno slavlje pratio je humački zbor, a u asistenciji su bili postulantи. Na kraju je gvardijan čestitao zavjetovanicima.

se vratili u noći i počeli prijetiti seljanima na trgu ispred crkve. Seljani su ih molili da ih poštede, no tada je nekoliko desetaka napadača počelo na njih pucati.

Svećenik iz Noune rekao je da stradali nisu imali nikakve veze s politikom ili terorističkim skupinama. Dodao je da nisu imali ništa čime bi se obranili.

„Unatoč svemu, i dalje gajimo nadu. Hrabrimo se da živimo dane koje nam je Bog dao. Ovdje kad ustanče znaš da si živ, ali ne znaš hoćeš li još biti živ navečer“, poručio je.

Proteklih godina je islamskičko nasilje u Burkini Faso u porastu. Teroristi napadaju crkve, otimaju i ubijaju svećenike i redovnike.

GOSPA MEĐUGORSKA I HRVATSKI JEZIK

U prošlom smo broju Glasnika mira, poštovani čitatelji, govorili o Međugorju, Gospo i Miru/miru. Sad ćemo to promotriti s jednoga drugog gledišta, s gledišta hrvatskoga jezika.

Mogli biste reći: „Pa što međugorska zbivanja i Gospa Međugorska imaju s hrvatskim jezikom!“

Imaju, imaju! Zar vam nije čudno kako se je Gospa sporazumjevala s vidiocima. Ona nije učila hrvatski, a oni ne znaju aramejski, hebrejski. I nije bilo problema u komunikaciji.

Prije nekoliko godina zamolili su me iz Radiopostaje „Mir“, Međugorje da nešto kažem o Europskom danu jezika. Rado sam to prihvatio i, uz ostalo, evo što sam rekao o Međugorju i jezicima:

„U Međugorju je svaki dan Europski dan jezika i Svjetski dan jezika. Svaki dan svi narodi slave Boga na svojem materinskom jeziku. Radosna se vijest čita i na korejskom. Bio sam oduševljen kad je jedan bračni par iz Južne Koreje na Slapovima Krke prije ručka molio Oče naš na korejskom. Svi su polaznici međunarodnoga tečaja hrvatskoga jezika bili ugodno začuđeni. I oni su imali tekst na svojem materinskom jeziku i na hrvatskom, koji uče.“

Međugorski Molitveni program i mogućnost isповijedanja na toliko jezika zaslužuje pohvalu i nagradu Vijeća Europe.“

Kao voditelj škole hrvatskoga jezika u Zadru upoznao sam puno stranaca koji uče, žele učiti hrvatski jezik radi Gospo, radi Međugorja. Neki su željeli trajno živjeti u toj oazi mira. U toj oazi mira svi su jezici dopušteni, svi su u uporabi. Ali je hrvatski uz latinski na neki način službeni jezik.

Jedno sam ljeto polaznike škole hrvatskoga jezika u Zadru vodio na Visovac, prekrasni Marijin otocišć na rijeci Krki, koji je fra Stojan Damjanović nazvao Gospinom oazom mira i tako naslovio svoju zbirku pjesama.

Tamo nas je srdačno pozdravio odgojitelj, „meistar“ novaka, dragi prijatelj fra Šime Samac i u šali rekao polaznicima tečaja hrvatskoga jezika: „Dobro je da učite hrvatski. Bez hrvatskoga ne možete ni u raj.“

Hrvatski narod, njegov identitet, njegova vjera, kultura, povijest, umjetnost, književnost, pa i jezik upravo zbog Međugorja i Gospo ili radi Međugorja i Gospo postali su zanimljivi mnogim strancima i željeli su o tom više naučiti, više znati.

U Međugorju je živjelo dosta stranaca u raznim zajednicama. Interno su govorili kojim drugim jezikom, ali su htjeli učiti i hrvatski. Bio sam u Zadru voditelj škole hrvatskoga jezika i uvijek sam se obradovao kad bi se netko iz Međugorja prijavio za učenje hrvatskoga jezika u Zadru. Bile su to uglavnom neke sestre ili neke djevojke koje su se htjele uključiti u njihovu zajednicu. Bilo je i drugih osoba koje su na drugi način povezane s Gospom i Međugorjem i željela su učiti hrvatski. Spomenut ćemo nekoliko reprezentativnih:

Dvije Korejke, majka Marta i kći Grazia, iz međugorja teksijem došle u Zadar učiti hrvatski.

One su iz Južne Koreje. Kršćanke su. Živjele su u Italiji. Često su dolazile u Međugorje. Majka je prevoditeljica. Željela je što bolje naučiti i hrvatski da bi mogla i prevoditi. Ona je na

MILE MAMIĆ

tečaju bila u najboljoj grupi, a njezina malodobna kćerka bila je u početničkoj grupi. Bila je najmlađa u grupi i znatno mlađa od svih, ali je bila izrazito najbolja. Otkrila je posebnu nadarenost za jezike. Kasnije je studirala strane jezike.

Dvije sestre, Silvia i Carla Costa, Talijanke, sa Sicilije, iz Međugorja su došle u Zadar na tečaj hrvatskoga. Sudjelovale su na Festivalu mladih u Međugorju. Silvia je već dobro govorila, a Carla nije ni mislila učiti nego samo tako biti sa sestrom. Zajubljene su u Međugorje, u Gospo. Silvia je dobila Gospin popust, a Carla Gospinu stipendiju. Sad obje izvrstno govore i pišu hrvatski. Silvia ima i momka iz Čitluka.

Stariji Francuz došao iz Međugorja u Zadar učiti hrvatski. Živio je u Međugorju. Bio je domar u jednoj duhovnoj zajednici. Čovjek pun vjere i nade. Sreća iz njega pjeva. Zvao se Gilbert. Više smo se puta susreli s njim u Međugorju ispred crkve. Govorili smo hrvatski.

Mlada Austrijanka Andrea došla učiti hrvatski jer će živjeti u Međugorju. Čim je u subotu došla na tečaj, pitala je gdje je crkva, kad je sveta misa. Išli smo zajedno. Otkrila nam je da želi živjeti u Međugorju u jednoj zajednici. Vidjeli smo je puno puta u Međugorju. Uvijek je bila vedra i vesela. Upijala je duh Međugorja i rasla u ljubavi i istini. Našla je dobra muža. Želi kao žena i majka živjeti duh Međugorja, vjerna Bogu i Gospo, svome mužu i obitelji. Sretna je majka petero djece i, kako i sama kaže, „blagoslovljena obitelj“. **Njemica Friederike i njezina djeca govore hrvatski kao pravi Hercegovci**. Godine 1983. Bio sam lektor za hrvatski jezik na Sveučilištu u Münsteru. Upoznao sam u crkvi mladog studenta psihologije iz međugorskog kraja. Njegova djevojka Friederike uz studij medicine studirala je kod mene hrvatski. Zašto? Ona želi znati što boli Hrvate i liječiti ih. Jedno ljetno bila je s djecom na odmoru u nekom kampusu blizu Zadra. Pozvala je mene i moju ženu na večeru. Prije večere uhvatili smo se za ruke i zajedno molili Oče naš. Friederike je predmolila jer Marko, otac obitelji, nije mogao biti na odmoru. Bila nam je to nezaborav-

na večer. Imaju četvero već odrasle djece. I djeca su dolazila učiti kod mene hrvatski jezik. I svi govore kao pravi Hercegovci. Friederike i njezin muž Marko Soldo dobili su prije četiri godine nagradu za najbolju kliniku u Bavarskoj.

POSUĐENICA GOSPA U TALIJANSKOM JEZIKU

Kao član Uredništva časopisa Jezik ugodno sam se iznenadio kad smo primili članak mladog glazbenika, prevoditelja i znanstvenika Valtera Milovanova sa Sveučilišta u Puli *Posuđenica Gospa u talijanskom jeziku*. Kolega Valter na vrlo zanimljiv način dokazuje kako je i zašto naša riječ *Gospa* ušla u talijanski jezik. Ne samo u talijanski, nego i u španjolski, a vjerojatno i u druge jezike. Međugorje i Gospa su za to zasluzni. Talijani su pohrlili u Međugorje i dugo bili najbrojniji hodočasnici. Željeli su razgovarati s vidiocima. I talijanski mediji su htjeli s njima razgovarati. Vidioci su postali medijske zvijezde. A bili su mlađi i neuki. Slabo su znali talijanski i druge jezike. Mladi su vidioci umjesto strane riječi za Gospu rekli hrvatsku riječ. To je voditeljima razgovora bilo simpatično. U početku su spontano uzelni riječ *Gospa*.

Ponekad su je stavljali u navodnike i dodavali svoju riječ kao objašnjenje za to, ali se počesto riječ *Gospa* pojavljuje bez navodnika i dodatnog objašnjenja. Kolega Valter donosi i vrlo zanimljiv podatak da se naziv *Gospa* pojavljuje i u tekstu o kipiću Majke Božje iz kojega teku krvave suze (iz mjesta Civitavecchia) i napominje da je taj kipić iz Međugorja. I tu je *Gospa* bez navodnika i objašnjenja. Samo je dodana zemljopisna odrednica.

Eto kako Gospa jezikom Ljubavi povrzuje inojezične ljude i otklanja jezične zapreke. Sve je to svojevrsna repriza prvih Duhova. Svi su apostole čuli na svojem materinskom jeziku, a apostoli nisu znali njihov jezik.

Gospa Majka moja tako je pjevna, jednostavna, svima draga, lako naučljiva. Gospo draga, hvala ti na promidžbi neizmjerne Božje ljubavi i hrvatskoga jezika.

molitveni program

ljetni raspored: (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

SRIJEDA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ČETVRTAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva svjetla
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h	Križni put uz Križevac
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h	Sv. misa na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana	Susreti po dogovoru
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20-21 h	Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11 i 19 h	Sv. mise na hrvatskom
Prije podne	Sv. mise na raznim jezicima
Ispovijed	Prije podne za vrijeme Mise
Poslije podne	Taho klanjanje u Kapelici klanjanja
18-21 h	Večernji molitveni program i isповјед
18 h	Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h	Sv. misa, blagoslov predmeta
20 h	Euharistijsko klanjanje

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj čete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 1. 8. 2022.

od dana: Iz 38,1-6.21-22.7-8; Iz 38,10-12.16; Mt 12,1-8

Subota, 16. 7. 2022.

Mih 2,1-5; Ps 10,1-4.7-8.14; Mt 12,14-21

Nedjelja, 17. 7. 2022.

Post 18,1-10a; Ps 15,2-4.5ab; Kol 1,24-28; Lk 10,38-42

Ponedjeljak, 18. 7. 2022.

Mih 6,1-4.6-8; Ps 50,5-6.8-9.16b-17.21.23; Mt 12,38-42

Utorak, 19. 7. 2022.

Sv. 7,14-15.18-20; Ps 85,2-8; Mt 12,46-50

Srijeda, 20. 7. 2022.

Jr 1,1-4-10; Ps 71,1-6.15ab.17; Mt 13,1-9

Četvrtak, 21. 7. 2022.

Jr 2,1-3.7-8.12-13; Ps 36,6-7ab.8-11; Mt 13,10-17

Petak, 22. 7. 2022.

vl: Pj 3,1-4a (ili: 2Kor 5,14-17); Ps 63,2-6.8-9; lv 20,1-2.11-18

Subota, 23. 7. 2022.

vl: Gal 2,19-20; Ps 34,2-11; lv 15,1-8

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**
Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**
SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E
EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM
INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne
podatke na podupiratelji@medjugorje.hr
i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR,
za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše
radijske obitelji. Hvala vam od srca!

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine.
Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim
domovima u domovini i inozemstvu, na radnim
mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke
iz Međugorja. Putokaz je hodočasnicima iz cijelog svijeta.

**RADIO
KOJI IMA DUŠU**

